12
TOLV

Introduktion til hæftet.

Kære leder.

Værsgo – her har du FDFs nye forkyndelsesmateriale 12.
12 er et materiale, der gerne skulle give den erfarne leder nye indspark til forkyndelsesarbejde ude i kredsen og den uerfarne leder en hjælpende hånd til at komme i gang.
FDF har en lang tradition for at skabe vedkommende og interessant forkyndelsesmateriale. Dette nye materiale er en opsamling på og opdatering af alle de mange gode ideer, som allerede findes, samt en hel række nye ideer til forkyndelsesarbejdet i FDF.
12 er tænkt som et materiale, du som leder kan tage ned fra hylden og gå i gang med uden de store forberedelser. Du vil finde forkyndelsesforslag, som taler til alle sanser lige fra ideer, der involverer leg, musik, mad, diskussion, løb og til ideer, der inkluderer teatersport.

Hvordan bruges 12?
Materialet består af en kasse med en hel række sjove, underlige og inspirerende ting samt dette hæfte, der beskriver de enkelte forkyndelsesforslag.

Materialet er delt op i 12 forkyndelseskategorier (spil, symboler, undere, den store verden, tegninger, traditioner o.s.v.). Under hver kategori finder du tre forskellige temaer, der hver især indeholder konkrete forkyndelsesforslag.

Hvert tema er opbygget således, at du præsenteres for dagens "ting" (til alle kategorier hører en række småting til brug for forkyndelsen og disse "ting" finder du i kassen). Herefter henvises til en bibeltekst, aktivitetsforslag, bøn og salme. Endvidere er der en beskrivelse, som sætter temaet ind i den forkyndelsesmæssige og teologiske kontekst.
De konkrete forkyndelsesforslag kan bruges af alle klasser, men nogle ideer henvender sig mere til bestemte klasser end andre.
Bagerst i hæftet finder du bilagsmateriale. Hvis du har udvalgt dig en idé, hvor det hører bilagsmateriale til, finder du dette bagest i hæftet under bilagsnummeret.

Du bestemmer naturligvis selv, hvordan du vil bruge materialet, men vi foreslår følgende:

1. Find en kategori, et tema og en idé (samt tilhørende ting).
2. Præsentér dagens "**ting**" (Tema)…
3. Gør brug af et af de foreslåede **aktivitetsforslag**…
4. Læs dagens bibeltekst og fortæl ud fra eller læs **beskrivelsen**…
5. Bed dagens **bøn** & slut med fadervor
6. Syng dagens **salme**

Husk: det er vigtigt, at give plads til spørgsmål og dialog…

Vi håber, at du vil få stor fornøjelse af materialet. Måske du griber ideen og selv bygger videre på 12 og tilfører endnu flere kategorier og en kasse fuld med mystik, alverdens ting og ikke mindst en kasse fyldt med spændende forkyndelse...

Rigtig god fornøjelse!

FDFs Kristendomsudvalg, Foråret 2009

Den store verden

Kategorien ”Den store verden” omhandler den omverden, som er vi er en del af. Kategorien tager fat på emner som fattigdom, hjemløshed, miljø og sygdom. Emner, som både berører vores hverdag i Danmark, men også er en del af den store omverden, hvor mange mennesker i dag lever i fattigdom, er udsat for sygdomme på grund af dårlige leveforhold, samt den store miljømæssige udfordring, som hele verden står overfor.

Tema: Fattigdom

Bibeltekst: Matthæusevangeliet kap. 25, vers 34 – 41.

Ting: Krucifiks

Aktiviteter:

1. Snak med børnene om hvad fattigdom er – og hvad vi kan gøre for at afhjælpe den?
2. Mere end 1 mia. mennesker lever for mindre end 1$ om dagen. Lav jeres eget minimumsbudget – hvad koster det at overleve i Danmark om dagen? Se evt. www.noedhjaelp.dk
3. Fortæl om det lille krucifiks – og lav jeres eget krucifiks…

Beskrivelse:

Fattigdom er noget af det værste og mest ydmygende, vi mennesker kan udsættes for…
Tænk engang om du aldrig havde penge på lommen – eller dine forældre ikke havde penge nok til at købe mad for? Rundt om i verden lever mange millioner mennesker i fattigdom. For dem er hver eneste dag en kamp for at overleve og få mad på bordet.
Det lille krucifiks er lavet af en fattig kaffebonde fra Tanzania. Når arbejdsdagen er slut, sætter han sig og snitter de fine figurer i træ. Det er hans måde at tjene lidt ekstra på, så han kan forsørge sin familie. FDF har købt det lille krucifiks gennem Folkekirkens Nødhjælp.
Hvorfor snitter kaffebonden mon et krucifiks? Måske er det for selv at holde fast i og minde os andre om Jesus fortællingen?
Da Jesus levede, var der også fattigdom til, og mange steder i Bibelen kan man læse om, hvordan Gud ønsker omsorg for de fattige, og om hvordan Jesus solidariserede sig med de fattige og nødlidende. Og i de første kristne menigheder blev det regnet som en kærlighedspligt at hjælpe de fattige…
Bibelteksten fra Matthæusevangeliet understreger, at det også er vores ansvar at hjælpe de fattige og nødlidende, for når vi gør det, gør vi det, Gud gerne vil. For som Jesus siger: ”Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig”.

Bøn:

Kære Gud.
Vi ser fattigdommen mange steder, men lukker ofte øjnene i.
Hjælp os så vi får mod til at se det, vi ser – og handle derefter.
Lær os ved din kærlighed at elske hinanden – og møde hinanden som ligeværdige.
For det er dét, vi mennesker er: ligeværdige og skabt i dit billede.
Hør os når vi sammen ber’:
Fadervor…

Salme: M & L nr. 88 (”Spænd over os dit himmelsejl”)

Tema: Hjemløshed

Bibeltekst: Johannesevangeliet kap. 15, vers 1 – 6.

Ting: Postkort

Aktiviteter:
1. Snak om postkortene – og om at være hjemløs…
2. Er der hjemløse i din by? Så gå ud med mad & kaffe til dem…
3. Se filmene på www.hilsenfravirkeligheden.dk – og snak herom. Tjek også www.kirkenskorshaer.dk

Beskrivelse:
Postkortene er udgivet af Kirkens Korshær, der er en frivillig social folkekirkelig organisation, der bl.a. hjælper hjemløse ved at drive herberger og varmestuer.
Man ved ikke, hvor mange hjemløse der er – hverken i Danmark eller ude i den store verden? Men der er helt sikkert flere, end vi går rundt og tror…
Og vi har sikkert også set nogle af dem på gågaden, i by midten eller ved indkøbscenteret?
For nogle år siden fandt man liget af en ung mand, der havde taget sit eget liv. Det eneste han havde på sig, ud over sit tøj, var en seddel, hvorpå der stod: arbejdsløs, venneløs og hjemløs. Så man kan roligt sige, at han følte sig helt alene i verden.
Teksten fra Johannesevangeliet handler bl.a. om at høre til et sted. Når Jesus siger: ”Jeg er vintræet, I er grenene”, er det for at understrege at menneskers liv og Guds liv hører sammen. Vi er grene på Guds træ. Derfor er vi heller aldrig alene, selvom alle andre mennesker måske vender os ryggen. Gud er der altid. Og netop derfor bør vi mennesker også altid være der for hinanden. For sådan har Gud tænkt det – og sådan har Jesus lært os det.
Jesu eget liv og hans forkyndelse er det bedste eksempel herpå. Det er også her, at vi kan blive klogere på, hvad Jesus mente og gerne ville lære os.
”Jeg er vintræet, I er grenene” – det tilsagn kan vi hælde hovedet til og trøste os ved, når tilværelsen gør ondt, og vi er kede af det. Gud er med os…

Bøn:
Kære Gud.
Tak fordi at du er med os – også selvom vi ikke altid kan se det.
Husk os på, at vi er grene på dit træ.
Hjælp os, så vi tar’ hensyn til andre mennesker og hjælper der, hvor der er brug for det.
Hør os når vi sammen ber’:
Fadervor…

Salme: M & L nr. 44 (”Du som har tændt millioner af stjerner…”)

Tema: Miljø

Bibeltekst: Første Mosebog kap. 1 (genfortæl).

Ting: Globus

Aktiviteter:

1. Snak med børnene om globussen. Har I været i andre lande? Er der ligheder med DK?
2. Lav et grønt regnskab for kredshuset. Hvor meget el, vand & varme bruger I?
3. Lav jeres egen "spar på vandet" eller "spar på elektriciteten" kampagne". Hent evt. idéer på www.elsparefonden.dk eller hos din lokale kommune.

Beskrivelse:

Det er ikke bare Danmark, der er et dejligt land…
Uanset hvor man rejser hen, kan man finde flotte udsigter, enestående natur og et spændende dyreliv. For slet ikke at tale om alle de spændende mennesker…
Vores verden er på alle måder fantastisk – og det skulle den jo helst også blive ved med at være. Derfor må vi også alle sammen – også i FDF – vågne op og gøre vores til, at jorden ikke lider overlast. Vi må tænke os godt om og bruge ressourcerne rigtigt, så vores verden også for kommende generationer bliver et rart sted at være.
I bibelen kan vi ikke læse meget om forurening og klimaændringer, men vi kan læse om, hvordan Gud skabte jorden og "så at det var godt". Jorden og vores liv er altså ikke tilfældigt men blevet til, fordi Gud har villet det. Det er så at sige Gud, der står bag det hele…
Det er også derfor, at vi som Guds skabninger skal gøre, hvad vi kan for at passe på skaberværket. Så vi må altså smøge ærmerne op, tænke os godt om og gøre hvad vi hver især kan for morgendagens jord…
Da Gud skabte jorden og gav liv til os mennesker, gjorde han det ud af sin glæde – og han satte os i sammenhæng med sig selv og hele skaberværket. Derfor er det også vores ansvar at huske på, at fremtiden er i vore hænder.

Bøn:

Kære Gud.
Tak for en dejlig verden.
Tak for dyr & planter, tak for sol & regn, tak for familie & venner.
Hjælp os, så vi passer godt på alt det, du har skabt og haft en mening med.
Hjælp os så morgendagens verden bliver, som du vil.
Hør os når vi sammen ber':
Fadervor…

Salme: M & L nr. 17 ("Aftensolens sidste stråler…").

Tema: Sygdom

Bibeltekst: Markusevangeliet kap. 3 vers 1 – 6.

Ting: Klovnenæse

Aktiviteter:

1. Ta' den røde klovnenæse på og fortæl om den…(se nedenfor)
2. Saml penge ind til Folkekirkens Nødhjælp eller AIDS-fondet til brug for arbejdet blandt AIDS-syge. Se evt. www.noedhjaelp.dk eller www.aidsfondet.dk .
3. Send en tegning og ønsker om god bedring til børn på det lokale sygehus.

Beskrivelse:

Den røde klovnenæse kender vi vel bedst fra cirkus? Men en gang om året kan vi også møde den i bybilledet. Det sker, når "Humor mod AIDS" samler penge ind til arbejdet blandt hiv-smittede børn i Danmark og hele den store verden.
AIDS er en forfærdelig sygdom, der på få har kostet flere millioner mennesker livet.
Sygdom hører til menneskelivet, og mon ikke vi alle sammen har prøvet at ligge i sengen med feber og ondt i halsen? Og nogle af os har sikkert også prøvet at komme på hospitalet?
Heldigvis så har vi her i Danmark både dygtige læger og råd til behandling, så langt de fleste af os bliver hurtigt raske igen. Men sådan er det ikke ude i den store verden…
Her kan sygdomme, der ikke er farlige i Danmark, nemt koste menneskeliv, fordi der ikke er råd til ordentlig lægebehandling.
På Jesu tid var der naturligvis også sygdom. Vi kan læse om det i bibelen, og her kan vi også læse om, hvordan Jesus gjorde syge raske. I teksten fra Markusevangeliet fortælles det endda, at Jesus helbredte på sabbatten, selvom det var strengt forbudt. Men for Jesus er menneskers liv vigtigere end love & regler. Det er vigtigere at gøre syge raske end at overholde en eller anden regel. For Jesus var der nemlig ikke noget vigtigere overhovedet end os mennesker.
Derfor handlede Jesu forkyndelse også om nødvendigheden af fællesskab. For et godt fællesskab kan bære en oppe, hvad enten man er rask eller syg…

Bøn:

Kære Gud.
Tak for livet. Tak for at vi kan mødes også her i FDF.
Vi ber' om, at du vil være med dem, der er syge og har brug for hjælp.
Vær hos dem, giv dem mod & håb, så de genvinder deres kræfter.
Hold os fast på dit ord om fællesskab og hør os når vi sammen ber':
Fadervor…

Samle: M & L nr. 16 ("Nu går solen sin vej…").

Krea.

Kategorien ”Krea” indeholder nogle forslag til forkyndelse, som tager udgangspunkt i kreative aktiviteter.
Du kan i denne kategori finde ideer til forkyndelse, som inddrager modellervoks, fotografi, maling og dragebygning.
Oftest er det en rigtig god idé at inddrage en aktivitet, når man forkynder for børn, fordi børn gerne vil lære ved mere end bare at lytte, samt det kan være svært at sidde helt stille og lytte, når man ikke er så stor.
De konkrete forslag kan bruges til korte forkyndelser, men egner sig også til brug på lejre eller til helaftensmøder.

Tema: Gud som menneskets "dragebygger".

Bibeltekst: Johannesevangeliet kap. 15, vers 9-12 (Kærlighedsbuddet), 1. Korintherbrev kap. 12, vers 13 eller Johannesevangeliet kap. 10, vers 27-30.

Ting: To blomsterpinde (sæt pindene sammen til et kors og klip en drage ud af en plasticpose (du selv skaffer), som sættes fast på pindene med tape – se evt. **bilag nr. 1**).

Aktivitet: Byg en korsdrage.

Beskrivelse:
Aktivitetens formål er at knytte drageflyvning sammen med tanker om dåben, da der ligger megen symbolik i korsdragen i forhold til dåben.
Start med at lave jeres egne drager **(Se bilag nr. 1 for materialer og bygge-vejledning).**
Når dragerne er bygget, går alle ud og ser, om I kan få dem op og flyve.
Afslut med at fortælle børnene om sammenhængen mellem dragen og dåben:

Det kan godt være lidt af en kunst, at flyve med drage. Først og fremmest kræver det et godt samarbejde, når dragen skal sættes op, og desuden skal man virkelig være vågen, når dragen først er i luften – ellers styrter den lige pludselig til jorden. Desuden skal man holde enormt godt fast i dragens line, for at den ikke flyver væk!
Dragen kan sammenlignes med et menneske. Mennesket er nærmest som en drage, hvor Gud holder os oppe i nogle liner, som han holder godt fast i. I dåben lovede Gud os, at han ville være med os alle dage. Ved dåben tegner præsten et kors for vores ansigt og for vores bryst, som en påmindelse om at vi nu hænger sammen med Gud. Det er en form for usynlig tatovering som altid er tydelig for Gud. Dette betyder, at han netop aldrig slipper vores drageliner, og han holder vores liv oppe. Hvis vi som dragen begynder at dale mod jorden, rykker han i linen for at holde os i luften. Hvis det blæser kraftigt, og livet går os i mod, holder han ekstra godt fast i linen.
Man kan altså sige, at når vi bliver døbt, overgiver vi vores line til Gud.

Snak om Gud, som dragebygger: - her er nogle vejledende spørgsmål:

- Hvordan tror du, Gud kan administrere at holde styr på alle de mange "drageliner", han har i hånden?
- Tror du nogen gange, at Gud glemmer at holde fast i et menneskes line, så det ligesom dragen kan risikere at styrte til jorden?
- Har du nogensinde haft lyst til at rive dig ud af Guds hånd. – Hvorfor/ Hvorfor ikke?
- Vil Gud være drageholder for de, som ikke er korsdrager (se ovenfor med korsdragen) – altså dem, som ikke er døbt?

Bøn:
Kære Gud
Tak fordi du har lovet at holde fast i os nu og altid.
Tak fordi vi må kaldes dine børn og dig for far.
Når jeg er bange og ked af det, så mind mig om at du holder af mig.
Lær mig at elske andre lige som du elsker mig.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 6: ("Vi tror en kærlig Gud") / M & L nr. 23: ("Du satte dig selv i de nederstes sted").

Andre ideer: Lav kors af andre ting: Karse eller græs, som kan vokse op. Ligesom Gud giver mennesker liv, så skal vi også give frøene liv. Gud er den store gartner, der får alt til at gro, også menneskers tro.

Tema: Form og fortæl - modellervoks

Bibeltekst: fortællinger fra Biblen – se under beskrivelse.

Ting: modellervoks

Aktivitet: Form en figur af modellervoks og fortæl en bibelhistorie ud fra figuren.

Beskrivelse:
Legens formål er at fortælle historierne fra Biblen gennem en leg.
Fortællingerne fra Biblen viser os, hvem Gud er. Biblen er en lang fortælling om forholdet mellem Gud og mennesker. Med fortællingerne om Jesus og de lignelser Jesus fortæller, ved vi, hvem Gud er og hvordan Gud er.

A. Del børnene op i 2 hold.
B. Én deltager får nu udleveret en klump modellervoks og et ord eller en sætning, som han skal forme. Man må ikke sige noget, men kun forme modellervokset.
C. Når holdet har gættet, hvad der formes eller hvis der er gået et minut, så spørger lederen, om børnene kender en bibelsk fortælling, hvor det formede indgår. Kan børnene fortælle en bibelsk fortælling, giver det et ekstra point.
D. Herefter fortæller/genfortæller lederen evt. den anførte fortælling i en super kort version.

Ideer til, hvad i kan forme:

Puslinge-tumlinge / Pilte-væbnere / Seniorvæbnere-seniorer.

1. Et kors / Jesus på korset / Jesu dør på korset
Fortælling om Jesu korsfæstelse og død: Lukas evangeliet kap. 23, vers 39-46 (side 144 i Den Nye Aftale, side 248-250 i Møllehaves Børnebibel).
2. En hval / En mand i hvalens mave / Jonas i hvalens mave.
Fortællingen om Jonas: Jonas bog kap. 1-2 (side 145-148 i Møllehaves Børnebibel).
3. Et brød / et brød og en fisk / 5 brød og 2 fisk.
Fortællingen om bespisningsunderet: Lukas evangeliet kap 9, vers 10.-17 (side 114 i Den Nye Aftale).
4. En båd / fiskerbåd.
Fortællingen om Peters fiskerfangst: Lukas evangeliet kap. 5, vers 1-11 (side 104 i Den Nye Aftale, side 184 i Møllehaves Børnebibel).
5. Et får / en hyrde / hyrden passer får.
Fortællingen om den gode hyrde: Johannes evangeliet kap. 10, vers 11-16 (side 169 i Den Nye Aftale, side 216 i Møllehaves Børnebibel).

Bøn:
Kære Gud
Tak fordi du fortæller os hvem du er.
Lær mig at bruge min fantasi, så jeg kan forstå fortællingerne om dig.
Og mind mig om at fortællingerne er skrevet for at jeg kan tro på dig.
Fadervor…

Salmer: M & L nr. 63: (”Der hvor Gud ansigt stråler”) / M & L nr. 25: (”Menneske din egen magt”).

Andre ideer: Lav selv flere form og fortæl. F.eks.: et æble eller en slange (Adam og Eva - 11. Mosebog kap. 3 vers 1-13), en kniv (Kain og Abel: 1. mosebog kap. 4, vers 3-10), brød og vin (Lukas kap. 22, vers 17-20).

Tema: Foto – fortæl via billeder (Kærlighed og skabelse)

Bibeltekst: 1. Mosesborg kap. 1 (Skabelsesberetningen); Lukasevengeliet kap.22, vers 14-22 (Nadveren indstiftes) og Johannesevangeliet kap.6, vers 1-15 (Bespisning af 5000).

Ting: postkort fra Kirkens Korshær

Aktivitet:
1) Genfortæl skabelsesberetningen: Start med at læse/genfortælle skabelsesberetningen 1 mosebog kapitel 1-2, vers 4 eller Johannes Møllehaves børnebibel side 8-10. Inddel herefter i afsnit for hver dag og find et par oplagte motiver at fotografere fx sol, træ, dyr, vand osv. Lad så børnene vælge en dag, som de vil gengive via billeder – afslut med at se billederne, mens skabelsesberetningen genfortælles.

2)Motiver: Lav nogle sedler med forskellige kristne ord (eksempelvis: fristelse, kærlighed, barmhjertighed, fællesskab, svigt.) Læg sedlerne med bagsiden op på et bord og lad børnene/de unge vælge en seddel til hver gruppe (inddel dem i grupper). Lad dem herefter se deres ord og bed dem om at fotografere motiver, der siger noget om ordet, enten nogen fra den virkelige verden eller noget de opstiller selv – Vis billederne ved afslutning af aftenen, mens den bibelfortælling, der er relateret til det enkelte begreb, læses/fortælles:

Fristelse: Fortællingen om Jesu fristelse i ørkenen: Mattæus evangeliet kap 4, vers 1-11 (side 13 i Den Nye Aftale, side 177-178 i Møllehaves Børnebibel).

Barmhjertighed: Side 118 i Den Nye Aftale, side 211-214 i Møllehaves Børnebibel.

Fællesskab: Fortællingen om fodvaskningen: Johannesevangeliet kap 13, vers 4-17 (side 175 i Den Nye Aftale, side 237-238 i Møllehaves Børnebibel).

Svigt: Fortællingen om Peters fornægtelse: side 141-142 i Den Nye Aftale, side 242 i Møllehaves Børnebibel).

Kærlighed: Johannesevangeliet kapitel 15, vers 12-14 eller Mattæus evangeliet 22, vers 36-40 eller historien om den fortabte søn side 216-18 i Møllehaves Børnebibel.

3)Billeder fra virkeligheden: Gå ind på hjemmesiden http://www.hilsenfravirkeligheden.dk/ og kig på de billeder, som de hjemløse har taget af deres virkelighed. Snak om billederne og om hvilken virkelighed hjemmeløse i Danmark oplever. Kom eventuelt også ind på følgende spørgsmål (og find gerne på flere selv): - Er det ok, at nogle lever sådan, når vi er så rige i Danmark. Er det et dårligt liv, de hjemløse har?
Slut af med at læse bibelteksten.

Beskrivelse:
Lad børnene via digitalkameraer/mobiltelefoner/engangskameraer sætte ord og billeder på almene og bibelske ord.

Bøn:
Kære Gud
Tak for, at du skabte den verden, som vi lever i.
Hjælp os til at være med at passe på den, så der også er en jord at leve på om 100 år
Fadervor…

Samle: M & L nr. 88 (”Spænd over os dit himmelsejl”).

Tema: Fadervor – knus et spejl.

Bibeltekst: Mattæusevangeliet kap. 6, vers 9-13 og 1. Korintherbrev kap. 13, vers 12.

Ting: spejl

Aktivitet: Knus et spejl og lav et kors.

Beskrivelse:
A. find et stort spejl og skriv med tusch alle de dårlige ting i kan komme i tanke om, alle de små ting vi mennesker blæser op og får til at se værre ud end de er.
B. knus spejlet og lav et kors af stumperne og skriv fadervor ned på korset.
C. Læs historien om "snedronningen" højt og snak om historien i forhold til spejlet i har ødelagt og det nye kors i har lavet.
D. Læs fadervor højt (se bilag, hvor "Snedronningen" relateres til Fadervor).
- Snedronningen findes i **bilag nr. 2.**

Bøn:
Kære Gud og Far
Tak fordi du sendte din søn, så vi kan se, hvem du er.
Og tak vi må kalde dig for far.
Tø vores hjerter op, når vi bliver kolde og kun tænker på os selv,
Og giv os mod og kærlighed til at tø andres hjerter op.
Fadervor….

Salme: M & L nr. 6: ("Vi tror en kærlig Gud").

Tema: Mal en bibelhistorie

Bibeltekst: Se beskrivelse.

Ting: pensel

Aktivitet: Mal en bibelhistorie.
Materialer:
20x20 cm lærreder, et pr. deltager
Pensler - gerne i flere tykkelser
Maling - helst akryl, der tørrer hurtigt
Lineal
Blyant

Beskrivelse:
A. Genfortæl en historie med et godt motiv. Det kan f.eks. være Noahs Ark (1. mosebog kap. 6-9, side 20-23 i Johannes Møllehaves børnebibel), Jakobsstigen (1. mosesbog kap.28, side 51-53 i Johannes Møllehaves børnebibel), Den sidste nadver (Mattæusevangeliet kap. 26-27, side 236-242 i Johannes Møllehaves børnebibel).

B. Udvælg et motiv (enkelt motiv: et bord, en stige, en sten, en ark.....), som kan males i stor dimension – der skal kunne være lidt af motivet på hver af børnenes lærreder. Eller lad børnene male hvert deres billede, der gengiver noget af bibelfortællingen.

C. Hvis du vælger første version, skal alle lærrederne lægges op i et mønster (cirkel, rektangel osv.). Alle lærreder skal mindst røre ved 1 andet lærred - helst flere. Når lærrederne er lagt i mønster, skal motivet tegnes over på lærrederne med blyant, sådan så alle lærreder bliver en del af motivet.

D. Når motiv er færdigtegnet på lærrederne, vendes disse om og får et nummer (på den måde kan i samle motivet igen, når det er malet på lærrederne).

E. Så males de forskellige lærreder af børnene (forsøg at bruge de samme farver på alle lærreder).

F. Når motivet er klart, må hvert barn male ekstra ting på deres lærred. Hvis motivet f.eks. er en ark, kunne temaet være dyr og hvert barn maler et dyr på deres lærred.

G. Når alle har malet færdigt og lærrederne har haft tid til at tørre, lægges de sammen til et stort billede igen.

Slut af med at læse/genfortælle den bibelhistorie, som relaterer sig til motivet.

Bøn:
Kære Gud
Vi hører fortællingerne om dig og prøver at forstå lidt af dig.
Du sendte din søn for at vise os helt, hvem du er.
Vær med os, også når vi tegner uden for stregerne og dummer os.
Fadervor…

Salmer: M & L nr. 24. (”Guds fred er glæden i sit sind”)/ M & L nr. 77. (”Troen er ikke en klippe”).

Lege.

Denne kategori indeholder fire forkyndelsestemaer, der alle inkluderer leg. Der er mulighed for at lege ”Gæt & Grimasser”, lave tillidslege, boldlege og lege med reb.

Legen er en god måde at gribe forkyndelsen an på, fordi man i legen må være mindre alvorlig end ellers og derfor kan legen være med til at åbne op for samtaler, som for nogle kan være svære at starte.

Tema: Gæt og grimasser – fortæl biblen!

Bibeltekst: Fortællinger fra Biblen – se under beskrivelse.

Ting: Den røde klovnenæse.

Aktiviteter: Leg gæt og grimasser.

Beskrivelse:
Legens formål er at fortælle historierne fra Biblen gennem en leg.
Fortællingerne fra Biblen viser os, hvem Gud er. Biblen er en lang fortælling om forholdet mellem Gud og mennesker. Med fortællingerne om Jesus og de lignelser Jesus fortæller, ved vi, hvem Gud er og hvordan Gud er.
Del børnene op i 2 hold. Én deltager får herefter udleveret en sætning, som han ved hjælp af grimasser skal få sit hold til at gætte. Den mimende person må ikke sige noget, men kun bruge fagter, kropssprog og grimasser. Når holdet har gættet sætningen eller hvis der er gået et minut, så spørger lederen om børnene kender en bibelsk fortælling, hvor det mimede indgår. Kan børnene fortælle en bibelsk fortælling, giver det et ekstra point. Herefter fortæller/genfortæller lederen evt. den anførte fortælling i en super kort version - Afslut hele legen med at læse den sidst gættede fortælling op.

Gæt følgende: *Puslinge-tumlinge / Pilte-væbnere / Seniorvæbnere-seniorer:*

1. Slå ihjel / slå i ihjel med en kniv /En mand slår en mand i ihjel med en kniv.
Fortællingen om Kain og Abel: 1. mosebog kap 4, vers 3-10 (side 15 i Møllehaves Børnebibel).

2. Slange / Slangen spiser et æble/ Slangen spiser et æble og får ondt i maven
Fortællingen om slangen i Edens have: 1. Mosebog kap. 3, vers 1-13 (side 12-13 i Møllehaves Børnebibel).

3. Djævel / Djævelen frister Jesus / Djævelen frister Jesus i ørkenen
Fortællingen om Jesu fristelse i ørkenen: Mattæus evangeliet kap 4, vers 1-11 (side 13 i Den Nye Aftale, side 177-178 i Møllehaves Børnebibel).

4. Et får / et får farer vildt / Hyrden leder efter et får der er faret vildt
Fortælling: Lukasevangeliet kap 15, vers 4-6 (side 127 i Den Nye Aftale, side 216 i Møllehaves Børnebibel).

5. Et kys / en mand kysser Jesus / Judas kysser og forråder Jesus
Fortællingen Judas, der forråder Jesus med et kys: Mattæusevangeliet kap. 26, vers 47-50 (side 52 i Den Nye Aftale, side 241-242 i Møllehaves Børnebibel).

Bøn:
Kære Gud
Tak fordi du fortæller os, hvem du er.
Lær mig at bruge min fantasi, så jeg kan forstå fortællingerne om dig.
Og mind mig om, at fortællingerne er skrevet, for at jeg kan tro på dig.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 63. (”Der hvor Gud ansigt stråler”) / M & L nr. 88. (”Spænd over os dit himmelsegl”).

Andre ideer: Lav selv flere gæt og grimasser. F.eks.: De tre visemænd ser Jesus (Mattæusevangeliet kap. 2, vers 1-12), Jesus rører ved den blindes øjne (Markusevangeliet kap. 8, vers 22-26), Jesus lave vand til vin (Johannesevangeliet kap.2, vers 1-11). Fortællingen om fodvaskningen (Johannesevangeliet kap. 13, vers 4-17).

Tema: Fortællinger fra biblen – tegn og gæt!

Bibeltekst: Fortællinger fra Biblen

Ting: Kuglepind – skaf selv.

Aktiviteter: Tegn & Gæt.

Beskrivelse:
Legens formål er at fortælle historierne fra Biblen gennem en leg.
Fortællingerne fra Biblen viser os, hvem Gud er. Biblen er en lang fortælling om forholdet mellem Gud og mennesker. Med fortællingerne om Jesus og de lignelser Jesus fortæller, ved vi, hvem Gud er og hvordan Gud er.
A. Del børnene op i hold af 3-4. Hvert hold får en blok papir og en blyant.
B. På skift skal holdet tegne det, der står på sedlen, som lederen udleverer til holdet. Tegn og gæt. Man må dog ikke sige noget, tegne bogstaver eller symboler.
Som variation kan man ind imellem lade alle tegne og gætte på samme tid i konkurrence med hinanden.
C. Når holdet har gættet tegningen eller hvis der er gået et minut, så spørger lederen om børnene kender en bibelsk fortælling, hvor det tegnede indgår. Kan børnene fortælle en bibelsk fortælling, giver det et ekstra point.
D Herefter fortæller/genfortæller lederen evt. den anførte fortælling i en super kort version.

Tegn og gæt følgende: *Puslinge-tumlinge / Pilte-væbnere / Seniorvæbnere-seniorer.*

1. Et træ / En mand i et træ / en mand klatrer op i et træ for at se Jesus
Fortællingen om Zakæus: Lukasevangeliet kap. 19, vers 1-10 (side 124 i Den Nye Aftale).

2. Et æsel / Jesus på et æsel / Jesus ridder ind i Jerusalem på et æsel
Fortællingen om indtoget i Jerusalem: Johannesevangeliet kap.12, vers 12-19 (side 173 i Den Nye Aftale, side 231-233 i Møllehaves Børnebibel).

3.En Engel / Engle går ned af en stige / Jakob drømmer at engle vandrer ned af en stige.
Fortællingen om Jakobs himmelstige: 1. Mosebog kap. 28, vers 10-16 (side 51-53 i Møllehaves Børnebibel).

4. Et æble / Eva spiser af æblet / Adam og Eva spiser af æblet og ser de er nøgne
Fortællingen om Adam og Eva i Edens have: 1. Mosebog kap. 3, vers 1-13 (side 12-13 i Møllehaves Børnebibel).

5. Sø / Jesus går på vandet / Disciplene ser Jesus gå på vandet
Færtællingen om vandringen på søen: Mattæusevangeliet kap.14, vers 22-33 (side 32 i Den Nye Aftale, side 203-204 i Møllehaves Børnebibel).

Bøn:
Kære Gud
Tak fordi du fortæller os, hvem du er.
Lær mig at bruge min fantasi, så jeg kan forstå fortællingerne om dig.
Og mind mig om, at fortællingerne er skrevet, for at jeg kan tro på dig.
Fadervor…

Salmer: M & L. nr. 63 ”Der hvor Gud ansigt stråler” eller M & L. nr. 44 ”Du som har tændt millioner af stjerner”

Tema: Lege med bind for øjnene

Bibeltekst: Fortællinger fra Biblen

Ting: Tørklæde

Aktiviteter: Lege med bind for øjnene.

Beskrivelse: Legenes formål er at lave en aktivitet, mens børnene får fortalt historierne fra Biblen. Legen og den fysiske berøring gør, at fortællingerne får krop og vi på den måde husker dem bedre. Biblen er en lang fortælling om forholdet mellem Gud og mennesker. Med fortællingerne om Jesus og de lignelser Jesus fortæller, lærer vi noget om, hvordan Gud er.
Legene kan leges af alle aldersgrupper, men de skal gradueres efter aldersgruppen og efter de børn, man er leder for. Hvis du bruger legene til de unge, kan du tilsætte legene i en ekstra dimension ved at snakke om, hvad fristelse, tvivl og tillid betyder for os mennesker.
Slut af med at læse en af bibelhistorierne op. **Se bilag nr.3 for legene.**

Bøn:
Kære Gud
Det er ikke altid nemt at stole på, at du er her; vi kan jo ikke se dig
Det er ikke altid nemt at bede til dig - vi kan jo ikke høre dig
Gud, hjælp os til at tro på - at vi trygt kan stole på dig og lade dig passe på os.
Fadervor...

Salmer: M & L nr. 77. (”Troen er ikke en klippe”) / M & L nr. 6. (”Vi tror en kærlig Gud”).

Tema: Lege med bolde

Bibeltekst: Fortællinger fra Biblen.

Ting: Bold – skaf selv.

Aktiviteter: Lege med bolde

Beskrivelse:
Legenes formål er at lave en aktivitet, mens børnene får fortalt historierne fra Biblen. Legen og den fysiske berøring gør, at fortællingerne får krop og så husker vi dem bedre. Biblen er en lang fortælling om forholdet mellem Gud og mennesker. Med fortællingerne om Jesus og de lignelser Jesus fortæller, ved vi, hvem Gud er og hvordan Gud er. Legen kan leges af alle aldersgrupper, men de skal gradueres efter aldersgruppen og efter de børn man er leder for.

1) Jesus renser templet
Fortæl: Jesus drev de handlende ud af templet for det skulle være gratis at bede til Gud. Jesus mente ikke, man behøvedes at købe duer og andet som offer til Gud. Det er nok at tro. I stedet skal man give til dem, der intet har.
Læs Markusevangeliet kap. 11, vers 15-17 (side 80 i Den Nye Aftale)

Hjælp Jesus med at drive kræmmerne ud af templet. Deltagerne står i en kreds med en i midten. Alle vælger et navn fra biblen. Den i midten er Jesus (skal have et ekstra bibelnavn). Jesus kommer ind i templet og ser det er blevet til et kræmmermarked.... og bliver så gal, at han kaster en due (en blød bold) ud på en af de andre i kredsen. Den der "bliver ramt" falder om. De der står på hver side siger bibelnavnet på den, der blev ramt og den, der siger det sidst eller forkert er den nye "Jesus".

2) Skyd slangen i halen
Fortæl: Slangen var det snedigste dyr i Paradis og lokkede Adam og Eva ud i ballade. Gud opdagede, at de havde gjort det, de ikke måtte og smed dem ud af Paradisets have.
Læs eller genfortæl fortællingen om Adam og Eva i Edens have: 1. Mosebog kap. 3, vers 1-13 (side 12-13 i Møllehaves Børnebibel).

Hjælp Adam og Eva med at ramme slangen, så den ikke laver flere ulykker.
Halvdelen af holdet stiller sig i en cirkel med en bold. Den anden halvdel tager fat i hinandens skulder og laver en slange inde i cirklen. Nu skal personerne i cirklen ramme den bagerste person i slangen med bolden. Hvis de rammer, går den bagerste person om foran i slangen. De øvrige personer i slangen skal selvfølgelig gøre alt for, at den bagerste person ikke bliver ramt. Når alle i slangen er ramt, byttes der plads med cirklen.

Bøn:
Kære Gud
Tak for legen, hvor vi kan have det sjovt og give os selv lov til at slippe hverdagen et kort sekund
Vær med de børn Gud, som ikke har mulighed for at være børn og lege
Pas også på de syge, forfulgte og fattige, der heller ikke har tid til legen
Fadervor…

Salme: M & L. nr. 29. ("Så vælg da livet").

Tema: Lege med reb – kristenforfølgelse.

Bibeltekst: 1 Korintherbrev kap. 12; vers 14-20+27.

Ting: Et reb

Aktivitet: Forskellige lege med reb.

Beskrivelse:
Læs bibelteksten op, samt bilagsteksten, efter i har leget en af legene. Snak herefter om, hvad Palle-teksten (bilag) handler om (Der skal være to, før man kan vippe) og hvordan den relaterer sig til bibelteksten. Brug eventuelt nedenstående spørgsmål til snakken.
Bibelteksten handler om, at et legeme (et menneske) ikke alene består af én del, men en hel række dele, som er afhængige af hinanden – hvis hele kroppen er øjet, hvor bliver hørelsen så af? Og er det hele hørelse, hvad så med lugtesansen? Gud har nu engang givet hver enkelt del dens plads på legemet, som han ville det.
Vi er mennesker er ikke kun en legemsdel, men et legeme med mange lemmer. Sådan kan vi også se os mennesker i forhold til troen. Vi er en del af Kristi legeme som en del af hans lemmer, fordi vi tror og derved lader troen på Gud og Jesus leve. Samtidig kan vi mennesker ikke klare os alene, men har brug for andre menneskers og Guds kærlighed.

Spørgsmål til bibeltekst og bilagstekst.
1 Hvad er forskellen på sammenhold og fællesskab?
2 Hvad er det, der gør et fællesskab til et kristent fællesskab?
3 Hvad kræver fællesskabet af dig som enkeltperson?
4 Skal alle bidrage med noget, for at det er et fællesskab?
5 Er der forskellige grader af fællesskab? Kan fællesskab gradbøjes?
Leg legene først og slut med bibelteksten og en snak, som kan tage udgangspunkt i spørgsmålene.

Forklaring af legene:

1) Tyren i ringen:
Børnene stiller sig i rundkreds med fatning om et langt reb, som er bundet sammen. Et barn midt i kredsen er tyren. Vedkommende skal nu forsøge at tage en af dem, som holder rebet ved at berøre hænder eller arme. Deltagerne udenfor slipper for at undgå berøring ved at slippe rebet, men må straks fatte rebet igen for at undgå, det falder til jorden. Efterhånden som man bliver rørt, går man under rebet og er derved også blevet tyr. Det bliver sværere at holde tovet oppe jo flere tyre, der bliver, og det falder til sidst til jorden, og ”tyrene er løse”. Nu må der fanges på hele området. Sidste mand bliver første tyr i næste omgang.

2) Snor gennem tøjet.
Gruppen skal på tid føre en snor gennem det ene ærme og ud gennem det andet – og så videre til den næste. Gruppen kan eventuelt udføre en opgave, mens de er bundet sammen af snoren.
Læs "Palle alene i verden" (kan lånes på biblioteket) højt. Læg særlig vægt på, at der skal to til at vippe.

Bøn:
Kære Gud
Tak for legen
Tak for at vi i FDF kan mødes og både have det sjovt sammen i legen samtidig med, at vi kan være alvorlige sammen.
Tak for alt det vi har sammen i FDF; fællesskab, venskab og varme
Tak for det, du giver - hjælp os til at behandle vores medmennesker ordentligt både i FDF og udenfor FDF
Fadervor…

Salme: M & L nr. 34. (”Her fik vi lov at være”).

Løb.

Kategorien ”Løb” er forslag til, hvordan man kan forkynde via løb, fordi løb giver mulighed for at bruge lidt mere tid til forkyndelse end de 15 min. som mange bruger sidst på klassemødet. Derudover er det sjovt at høre om det kristne budskab via et løb, hvor forkyndelsen ”leges” ind.

I kategorien kan du måde følgende løb; Bibel-OL, Mosesløb, puslespilsløb og terningeløb.

Tema: Bibel-OL

Ting fra kuffert: Billede af OL-flag.

Bibeltekst: Se under den enkelte disciplin (Bilag 4).

Aktiviteter: OL (Tager en mødeaften eller kan laves på weekendtur.)

Beskrivelse: Bibel- OL
Bibel-OL er et sjovt løb, hvor disciplinerne er knyttet til forskellige bibeltekster.
Før hver disciplin er ideen, at lederen genfortæller/læser tekststykket op, så børnene kommer ind i rammen samt tilegner sig ny viden om bibelske fortællinger.
Ved de små (puslinge – pilte) kan i evt. slutte løbet af med at lave en samlet opsamling, hvor børnene skal forsøge at huske de enkelte fortællinger. I kan jo lave et skema, hvor disciplinerne står og hvor børnene nu skal kunne genfortælle bibelteksten, så i til sidst får udfyldt skemaet.
Bilag nr. 4 viser, hvorledes OL kan gennemføres på alle klassetrin, dvs. der er ideer til, hvordan de enkelte discipliner kan varieres afhængigt af aldersklasse.

Eks:

Disciplin	Aktivitet	Bibel-historie
1	Stafet med. Samaritaner	Den barmhjerterige samaritaner
2	Løb med korset	Korsfæstelsen
3	Find de forsvundne drakmer	Det glemte får
4	Undgå at blive stenet	Kvinden, der skulle stenes
5	Kast med biblen	
6	Skyd til mals	David og Goliat
7	Gå på vandet og bær vand	Jesus går på vandet.
8	Flyt stenen	Stenen, der er væk fra graven – opstandelsen

For de stores vedkommende (Væbner-senior) kan I lade dem genfortælle historien ude på disciplinerne, samt lade dem se, om de kan huske, hvad vi skal have med fra den enkelte historie (eks. David og Goliat fortællingen, hvor det bl.a. handler om, at de største ikke altid er de klogeste, 1. Samuelsbog, kap. 17).

Bøn:
Kære Gud.
Tak for dysten i dag – vi har moret os meget sammen.
Tak for, at du er med os og for det fællesskab vi oplever sammen i FDF
Fadervor…..

Samle: M & L nr. 75 (”lejrbålet brænder stille”).

Tema: Mosesløb om Moses og hans liv.

Ting fra kuffert: Sivkurv.

Bibeltekst: 2. Mosebog.

Aktivitet:
Mosesløb. Alle klasser: Et lille løb, hvis poster er knyttet til Moses-fortællingen. **(Se bilag nr. 5)**

Beskrivelse: Løbet skal starte i slutningen af et møde eller i skumringen på en lejr.
Børnene/de unge må ikke medbringe andet end deres skjorte og evt. jakke.
Poster er alle begivenheder fra Ørkenvandringen (2. Mosebog).
Hvert hold skal fra starten udvælge en Moses. Han er den eneste, der kan modtage ordrer fra Herren/få instrukser af postbemandingen. (Hvis løbet gennemføres med de helt små klasser, tilrådes det, at man springer over det med at udvælge en Moses, men at holdet i stedet alle er Moses). Derefter skal holdene igennem en række opgaver på de enkelte poster, som er knyttet til fortællingen om Moses – se bilaget.

Bøn:
Kære Gud.
Tak for en sjov aften.
Tak for at Moses hjalp israelitterne væk fra det ægyptiske fangenskab og ind i friheden.
Hjælp os i dag med at hjælpe til, at ingen skal være fanger eller undertrykkes af andre.
Fadervor…..

Samle: M & L nr. 34 (”Her fik vi lov at være”).

Tema: Puslespilsløb.

Ting fra kuffert: Et lille puslespil.

Bibeltekst: Galaterbrevet kap. 3, vers 26-28.

Aktivitet:
1) Puslespilsløb: Lav et iagttagelsesløb rundt i jeres kredshus. Et iagttagelsesløb kunne eksempelvis være følgende: Børnene får udleveret et A4-papir med en masse billeder på – de skal så finde de enkelte billeder, som er placeret rundt i huset. Ved hvert billede hænger en plastiklomme med en puslespilsbrik, der skal bringes med videre i løbet. Når løbet er færdigt, mangler der en brik, som lederen har i lommen. Uden den, kan motivet ikke gøres færdigt. Lav puslespillet sammen – motivet kan evt. være en due, Jesus mv.

2) Fotoløb: Lav et fotoløb i stedet for. Udgangspunktet er en bibeltekst, som de unge så, via billeder, skal genfortælle. Læg evt. historien ud på kredsens hjemmeside og lad de unge lave en kort beskrivelse af deres historie, så deres valg af billeder forklares.

Beskrivelse: Via puslespilsløbet skal børnene gerne introduceres til tanken om, at alle mennesker er lige gode og vigtige for Gud.
Når puslespillet er samlet, kan du sammen med børnene snakke om, at i Guds store puslespil er der brug for os alle**.** Vi er ligesom brikkerne i puslespillet, og kun hvis vi alle er med, bliver puslespillet færdigt. Derfor er der ingen brik, der er mere vigtig end andre brikker.
Du kan dreje samtalen ind på, at det derfor også at vigtigt at vi passer på hinanden, behandler hinanden godt, fordi vi har alle brug for hinanden. Lad evt. børnene komme med eksempler på oplevelser, hvor de havde brug for deres bedste ven, mor/far mv. for at de kunne klare opgaven, lege legen osv.

Ift. Væbner-senior kan I tage udgangspunkt i de unges valg af billeder og snakke om, hvorfor de har valgt at genfortælle historien på den måde. Kom evt. også ind på, at ligesom Gud ser os alle som lige og kan bruge os alle i sit store puslespil, kan vi mennesker også lære noget om at passe godt på hinanden og om at vi alle er lige gode. Her kan i komme ind på snak om mobning, indvandrere i det danske samfund, hvad vi kan bruge alkoholikere, stofmisbrugere mv. til i vores samfund.

Bibelteksten handler om, at det ikke kommer an på, hvem man er (jøde eller græker, på at være træl eller fri, på at være mand eller kvinde). Teksten handler om, at vi alle er lige over for Gud. Det kommer ikke an på, om man kommer fra et land eller et andet, om man er mand eller kvinde. Vi hører også, at vi alle er Guds børn. Det var ikke kun Adam og Eva, som var Guds "børn". Gud har skabt os alle, dig, mig, og alle de andre. Og vi har alle lige stor værdi over for Gud og over for hinanden.

Bøn
Kære Gud
Jeg er glad for, at jeg også er en brik i dit puslespil.
Tak fordi du kan bruge mig, ligesom jeg er.
Hjælp mig med at udfylde min plads på bedste måde, så jeg får øje på, når nogen har brug for et smil, en hjælpende hånd eller bare en, der lytter.
Tak fordi du altid lytter til mig.
Fadervor…

Samle: M & L nr. 23 ("Du satte dig selv i de nederste sted").

Tema: Terningeløb.

Ting fra kufferten: Terning

Bibeltekst: Forskellige bibeltekster.

Aktivitet: Terningeløb med spørgsmål til kristendommen.
Puslinge-pilte: Billedløb, hvor børnene skal komme med en idé til en bibelhistorie, hvor tingen på billedet indgår.
Væbner-senior: Løb med faktaspørgsmål til bibelhistorier. (lad dem evt. have en bibel med rundt).

Beskrivelse:
Terningeløb er et ganske simpelt, men sjovt løb.
Hæng alle posterne op (eks. 1-50 poster med nr. og spørgsmål/billede på). Man kan hænge dem i nummerorden eller i tilfældig rækkefølge alt efter deltagernes alder. I kan eksempelvis bruge kredshusets forskellige lokaler eller den lokale skov, hvor numrene hænges op i træerne.

Inddel børnene i hold og lad dem skiftevis slå med terningen. Hvis et hold f.eks. starter med at slå en 4ér, går holdet til post 4 og komme tilbage til lederen med svaret (på hver post står nr. og et spørgsmål, der skal besvares eller hænger et billede). Svarer de rigtigt, må de slå videre med terningen og lægge det nye tal til den post de kommer fra - (hvis de slår en 3ér går de til post 7 osv.). Svarer de forkert, slås igen, men nu uden at kunne bruge de 4 point fra før (Det vil sige, at slår de 3, skal de nu gå til post 3).
Lederen sidder med facitliste og kan derved tjekke, om de svarer korrekt ift. den post, de lige har været ved.
Det er således forskelligt hvilke og hvor mange poster de forskellige holdene kommer til.
Antallet af poster og deres sværhedsgrad kan variere alt efter børnenes alder og den tid man afsætter.

Se bilag nr. 6 for spørgsmål. Billeder kan findes ved at se beskrivelse af Vendespil.

Bøn:
Kære Gud
Tak for, at vi har haft det sjovt til FDF i aften.
Tak for venskaberne og fællesskabet i FDF. Det er dejligt med at sted, hvor vi må være tossede og lave skøre ting.
Hjælp os til at huske på, hvad kristendommen går ud, så vi også husker det, når vi ikke lige er til FDF.
Fadervor……

Salme: M & L nr. 58. (”Jeg er kun et lille men´ske”).

Andre ideer:
Er terningeløbet for krævende for de små, kan du lave puslespilsløb, hvor de skal rundt i kredshuset og finde de forskellige brikker. I slutter af med at lave puslespillet sammen – motivet kan eks. være et kors → bibeltekst: korsfæstelsen.

Mad.

I denne kategori møder du nogle konkrete forslag til, hvordan biblens fortællinger indeholder en masse fortællinger om mad og maden betydning i kristendommen. Forkyndelsesideerne er både ideer til, hvordan du kan lave ”bibelsk-mad” med dine FDFere, samt ideer til forkyndelse, som tager udgangspunkt i den mad, som vi spiser til hverdag.

Tema: Brød

Bibeltekst: "Hvedekornet" af Johannes Jørgensen **(Bilag nr. 7).** -genfortælling af Johannesevangeliet kap. 12, vers 20-26. Usyrnet brød: se eventuelt 2. Mosebog kap. 12; vers 39.

Ting: Tørgær. Eller bedre: et (friskbagt) brød!

Aktiviteter
1. Læs Johannes Jørgensens historie (Bilag nr. 7).
2. Bag nadverbrød til næste gudstjeneste.
3. Lav usyrede fladbrød på en bibelsk opskrift. Bag dem på panden, gerne over bål.

Beskrivelse:
Brød optræder igen og igen i bibelen. Adam og Eva blev smidt ud af paradiset og fik besked på at spise brød i deres ansigts sved (1. Mosesbog kap. 3, vers 19). Da israelitterne vandrede i ørkenen faldt det brød ned fra himmelen (som manna, der var hvidt og sødt!). Ikke mindst kender vi brød fra Fadervor, hvor vi beder om det daglige brød. Vi kender alle behovet for mad, men ikke alle er så heldige at have brød at putte i munden, hver gang de er sultne. Derfor er fadervor en fællesbøn, vi siger "giv *os* i dag vort daglige brød". Og er vi taknemlige over det, vi har fået, er vi også forpligtede på at dele det med andre.

Aktivitet 1: Se bilag nr. 7.
Aktivitet 2: Bag noget lækkert brød til næste gudstjeneste i kirken eller til gudstjeneste på lejr.

Aktivitet 3: Usyrnet fladbrød
1 dl fuldkornshvedemel
1⁄4 tsk. salt
1⁄4 tsk. stødt kommen eller koriander
ca. 1⁄2 dl lunken vand

Bland mel, salt og krydderi i en skål. Tilsæt vand lidt efter lidt, mens der ældtes grundigt, indtil dejen er sej og elastisk (ca. 5-10 min.). Dæk skålen til med et fugtigt klæde, og lad dejen hæve i 30 min. Ælt så dejen igen, og form den til små, flade brød. Vend dem i lidt mel, og rul dem nu ud til flade, tynde brød. Varm en pande (uden fedtstof) godt op, og bag brødene på den, et eller to stykker ad gangen. Brødene vendes, når de begynder at blive mørke og puffe op. Når brødene er færdige, kan man til sidst holde dem over åben ild (gasblusset) et kort øjeblik og branke dem lidt – dette vil få dem til at puffe endnu mere op.

Bøn:
Kære Gud
Tak fordi du får kornet til at vokse, så vi kan få det daglige brød.
Tak fordi du får havet til at vrimle med fisk, så vi kan blive mætte hver dag..
Tak fordi du har givet os mennesker at være sammen med, familier, venner, skolekammerater og FDF.
Lad din sol skinne på os og varme os, så vi får kraft til at spire og til at skinne for andre.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 67. ("Ingen uden Jesus vidste").

Tema: Fiskefangst.

Bibeltekst: Den store fiskefangst: Lukasevangeliet kap. 5, vers 1-11. De første kristne, som var forfulgte og brugte fisken som tegn: Matthæusevangeliet kap. 4, vers 19.

Ting: En fiskekrog

Aktiviteter:
1. Tegn fisken
2. Fiskeleg
3. Gemmeleg
4. Lav mad

Beskrivelse:
Bibelen er faktisk fuld af historier om fisk. Kender I nogen af dem? Engang bespiser Jesus fem tusind mennesker med 2 fisk og lidt brød (Matthæusevangeliet kap. 14, vers 13). Og en anden gang bad Jesus disciplene tage ud at fiske igen efter at de havde fisket en hel nat uden at fange noget. Det var sådan at Jesus fik nogle af disciplene til at følge ham, ikke mindst Simon Peter, der senere bliver Jesus' bedste kammerat (Lukasevangeliet kap. 5, vers 1-11). Simon Peter blev overbevist om troen på Jesus, da han, efter Jesus beder ham sejle ud endnu engang, får sin båd fuld af gode, store fisk.
Et andet sted siger Jesus, at disciplene skal være menneskefiskere (Matthæusevangeliet kap. 4, vers 19). Det betyder, at disciplene sammen med Jesus skulle fortælle alle de mennesker, de mødte, om Gud. Efter at Jesus var blevet korsfæstet, blev de kristne forfulgt i hele Romerriget. De kristne gemte sig blandt andet i katakomberne under Rom, der er nogle lange gange med grave under jorden. Ret uhyggeligt! Her brugte de fisken som en hemmelig kode for, at de var kristne. Lidt ligesom de var agenter.

Aktivitet 1. Find en prik-til-prik tegning eller en anden malebogstegning af en fisk frem og tag kopi af denne. Udlever tegningen til børnene, inden du går i gang med at læse historien, så kan børnene male, imens du læser/genfortæller historien.

Aktivitet 2. Lav en fiskeleg, hvor I skal lave en fiskestang med snor. Børnene skal så 'fange' en lille ting/gave/opgave ved at sætte snøren ind bag et forhæng eller lignende, hvor en leder sidder klar.

Aktivitet 3. Leg gemmeleg i kredshuset, hvor 'to romerske soldater' skal fange de kristne, der gemmer sig.

Aktivitet 4: Søg på 'smag på bibelen' på internettet og find Bibelselskabets lille opskriftsbog 'Smag på bibelen' som pdf. Se også Joachim Stenders opskriftsbog "Præsten og kogejomfruen". Find en opskrift med fisk og lav mad.

Bøn:
Kære Gud i himlen.
Tak for et dejligt møde, hvor vi har leget, haft det sjovt,
Sunget og hørt om Jesu disciples fiskefangst.
Tilgiv os, når vi tit først tænker på os selv.
Hjælp os til at være kærlige overfor andre.
Fadervor…

Salme: M & L. nr. 77 ("Troen er ikke en klippe").

Tema: Halalkød - Rent eller urent?

Bibeltekst: Romerbrevet, kap. 14; (Det ny testamente).

Ting: Et prisskilt fra et supermarked med hakket oksekød.

Aktiviteter:
1. Læs artiklen fra **bilag nr. 8** og diskutér
2. Læs artiklen **(bilag nr. 8)** og skriv et læserbrev
3. Lav mad med biblen.

Beskrivelse: Bibelteksten omhandler urent eller rent mad. Paulus befinder sig i en i menigheden. En gruppe gamle jøder, der er konverteret til kristendommen, vil fortsat følge jødedommens skelnen mellem ren og urent mad. Mens en anden gruppe jøder mener, at den skelnen ikke længere er vigtig. Paulus forsøger at læse striden og forklarer menigheden, at man ikke skal dømme hinanden, fordi Gud har taget alle kristne til sig; også den, som spiser urent mad ifølge jødedommen og den, som holder fast i skelnen mellem urent og rent mad. Paulus siger, at intet er urent i sig selv, men kun bliver urent, hvis man regner det for urent og derfor skal ingen dømmer hinanden for, hvad de spiser. Den tro, det enkelte menneske har, er, ifølge Paulus, en sag mellem ham og Gud. Derfor må menigheden følge kærlighedens løsning, at man tager hensyn til sin næste og accepterer hans valg og tro (Romerbrevet, 14).
Avisartiklen handler om Halal-oksekød, der ubevist lander i supermarkedernes kølediske.

Aktivitet 1: Se bilag nr. 8 for at finde artiklen og mulige diskussionsspørgsmål). Forsøg at koble avisartiklen med teksten fra Romerbrevet 14 – kan man drage nogen paralleller?

Aktivitet 2: Skriv et læserbrev til kredsbladet eller en lokal avis, hvor I fortæller, hvad I mener om emnet.

Aktivitet 3: Søg på 'smag på bibelen' på internettet. Så vil du finde en henvisning til Bibelselskabets lille opskriftsbog 'Smag på bibelen' som pdf. Se også Joachim Stenders opskriftsbog "Præsten og kogejomfruen". Udvælg en opskrift, som kan passe til bibelteksten og så er det bare i gang med at lave mad!

Bøn:
Kære Gud.
Hjælp os til at forstå andre mennesker, både dem og vi kender, og dem, som virker fremmede for os.
Hjælp os til at kæmpe for retfærdig og lær os at møde vores næste med kærlighed.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 25 ("Menneske din egen magt").

Tema: Suppestenen - At dele med andre

Bibeltekst: Teksten er historien og suppestenen **(Bilag nr. 9).** Bibeltekst: Matthæusevangeliet kap. 25, vers 14-30.

Ting: En bouillonterning.

Aktiviteter:
1. Blindsmagning
2. Suppe
3. Hemmelige budskaber

Beskrivelse: Historien om suppestenen (bilag nr. 9) fortæller noget af det samme, som lignelsen om de betroede talenter (Matthæusevangeliet kap. 25, vers 14-30). Her er det den tredje tjener, der måske lidt overraskende får skæld ud af hans herre. For egentlig har han jo ikke gjort noget, han har bare gravet sit talent ned. Men netop det er problemet. Han har ikke turdet sætte sit 'talent' i omløb blandt andre mennesker, han har ikke turdet tage en chance i tillid til, at hans herre nok ville bære over med ham, hvis det kiksede. Hvis vi aldrig tør tage en chance med hinanden, kommer livet aldrig rigtigt i gang. Hvis vi ikke vover os selv og giver noget til hinanden, så opstår der ikke noget fællesskab. Så i den sammenhæng er det lige meget, at landbyboerne faktisk blev snydt af vagabonden!

Aktivitet 1. Lav en blindsmagningskonkurrence. Hvem kan smage, hvad for noget mad, det er, med bind for øjnene. Slut af med at læse historien om suppestenen og snak om spørgsmålene til historien(bilag).

Aktivitet 2: Lav en dejlig suppe over lejrbålet og læs historien om suppestenen højt, mens suppen nydes. Snak eventuelt om spørgsmålene til historien (bilag).

Aktivitet 3: Tegn hemmelige budskaber med citronsaft på papir – få dem frem ved at holde papiret over et stearinlys – uden at der går ild i papiret! – læs bibelteksten om de betroede talenter.

Bøn:
Kære Gud.
Hjælp os med at sætte krydderi og smag på hinandens liv.
Hjælp os til at tro på os selv og til at tro, at vi betyder noget for andre mennesker.
Få os til at dele vores mad og rigdom med hinanden, så ingen i vores land eller på vores jord skal gå sultne i seng.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 77. ("Troen er ikke en klippe").

Spil.

Kategorien ”Spil” giver ideer til forkyndelse via spil. Det er altid sjovt at mødes om et spil og derfor er det en god måde at komme i gang med forkyndelsessamtalerne på.

I det følgende finder du følgende ideer til spil; bibeljeopardy, Bibelkrydsord, Tips en 13´er, Tændstikspil og vendespil.

Tema: Bibeljeopardy.

Bibeltekst: *(lignelser fra spillet – se eksempel på lignelsen "De betroede talenter" længere nede)*
Den barmhjertige samaritaner (Lukasevangeliet kap. 10, vers 25-37).
De betroede talenter (Matthæusevangeliet kap. 25, vers 14-30).
Den gældbundne tjener (Matthæusevangeliet kap. 18, vers 23-35).
Det store festmåltid (Lukasevangeliet kap. 14, vers 15-24).
Zakæus (Lukasevangeliet kap. 19, vers 1-10).

Ting: Fløjte

Aktiviteter:
1. Bibeljeopardy
2. Bibelbanko (Skal indkøbes).

Beskrivelse: Bibeljeopardy spilles som i den normale udgave – en vælger kategori og svaret læses op. Den der er hurtigst til at markere (klaske en bibel sammen), må stille spørgsmålet, som passer til det oplæste svar. Lederen læser svar-spørgsmålene op. Tag en kopi af spillepladen på en overhead-transparent eller skriv den op på en tavle. Opdel børnene i tre hold.
Points gives således: Svares der korrekt, får man de antal points, som spørgsmålet er værd. Svares forkert fratrækkes samme antal point.
Se spørgsmål og svar i bilag nr. 10. *Husk at kopiere svarark.*

Udvælg en af lignelser fra spillet og slut af med at læse denne højt. Det kunne eksempelvis være lignelsen om "de betroede talenter", Matthæusevangeliet kap. 25, vers 14-30.

Lignelsen handler om, at vores liv er en gave, som vi skal passe på og bruge rigtigt.
Jesus forkynder i denne lignelse, at vi er som tjenere, der får livet givet af Gud. Tjenerne i lignelsen får betroet deres talenter af manden, der rejser udenlands. Tjenerne havde ikke krav på noget som helst, men Herren betror dem sin formue. "Du gav mig. o Herre, en lod af din jord, som jeg nu min egen må kalde". Men vi mennesker sammenligner os med hinanden i stedet for at glæde os over det liv, vi får givet. Vi har ikke fået det samme, men vi har alle fået noget givet. Vi synes, andre har fået mere end os, vi bliver misundelige og bange. Og det kan ende med, at vi står med spaden i hånden, parate til ikke at bruge det liv, vi har fået givet.
Vi skal naturligvis bruge det liv, vi har fået givet. Men vi skal bruge livet i glæde og ikke frygte livet og den Gud, der har givet os livet. Vi deler i det følgende op i to temaer, hvor vi fokuserer på, at livet er en gave, noget vi har fået givet, og vi fokuserer på, at dette liv skal bruges: "Så lær mig da, Herre, at dig til behag, jeg bruger det pund (livet), mig blev givet".

Bibeljeopardy egner sig bedst fra pilte og op. Til de små kan man hos Unitas (www.unitas.dk) bestille et bibelbanko, hvor man i stedet for at trække tal, trækker billeder, der passer til forskellige historier på spillepladerne.

Bøn:
Kære Gud.
Tak for et godt møde og for at vi kan hygge os sammen, når vi spiller.
Tak for at vi på holdene kunne hjælpe hinanden, så vi sammen blev bedre.
Hjælp os til at huske på, at vi mennesker bliver bedre, når vi hjælper hinanden og forsøger at være holdspillere.
Fadervor…..

Samle: M & L nr. 23. ("Du satte dig selv i de nederstes sted").

Tema: Bibelkrydsord – Lær biblens personer at kende.

Ting fra kufferten: Klip et krydsord ud fra dit ugeblad eller avis.

Aktivitet: Løs krydsordet. (krydsorden findes på **bilag nr. 11**).

Beskrivelse: - aktiviteten er kun for væbner – senior.
I krydsordet findes der 47 bibelske navn + et antal forskellige ting.
Lav en lille konkurrence om, hvem der hurtigst finder flest personer og ting.
Vinderholdet skal kunne genfortælle en bibelsk historie, hvor der indgår min.2 af de fundne personer fra krydsordet.
Husk at tage kopi af krydsordet og løsningsarket inden mødet.

Bøn:
Kære Gud.
Tak for i aften.
Tak for, at vi kan opleve fællesskabet i FDF
Tak for at vi sammen kan more os, lege og være alvorlige sammen i FDF.
Tak for, at du sendte Jesus, der lærte os det vigtigste bud af alle – kærlighedsbuddet. Hjælp os til at huske dette i vores dagligdag.
Fadervor….

Sang: M & L nr. 29 (”Og lyset skinner i mørket”).

Andre ideer:
Krydsordsspillet kan laves til mindre børn ved eksempelvis at udskifte ordene med en masse billeder af personer og ting, som børnene skal navngive og fortælle en historie fra bibel til.

Tema: Tips en 13´er

Bibeltekst: Læs en af teksterne, som der henvises til i tipskuponen. Det kan eksempelvis være; 1. Mosesbog kap. 6 (Noahs ark) eller Matthæusevangeliet kap. 26, vers 69-75 (Peters fornægtelse).

Ting: Tipskupon

Aktiviteter:
1. Løs tipskuponen
2. Lav jeres egen tipskupon
3. Find det rigtige billede(svar)

Beskrivelse: Tips en 13´er er en klassisk tipskupon, men kan twistes sådan, så børnene selv laver spørgsmålene til hinanden ud fra en bibelhistorie, som de andre så skal gætte.
Endelig kan tipskuponen laves i en version, hvor der stilles et spørgsmål og så skal børnene finde det korrekte billede til spørgsmålet. Bøger, som kan bruges til inspiration, er følgende: "Den store bog om biblens dyr" af Jane Yorke (Her kan du fortæller om biblens dyr, hvor børnene skal finde det rigtige billede) eller bogen "Biblen for børn" af Anna Marie & Erik Ågaard. Bøgerne kan lånes på biblioteket eller købes via bibelselskabet.

Aktivitet 1) Løs tipskuponen – udlevér en kupon til hver. Afslut med bibelteksten. Ved de store, kan du benytte diskussionsspørgsmålene i stedet for – se **bilag nr. 12.**

Aktivitet 2) Lav jeres egen tipskupon. Giv børnene hver sin bibeltekst og lad dem lave en tipskupon ud fra denne – lad børnene bytte tipskupon, så de løser hinandens. Afslut med en snak om en af teksterne.

Aktivitet 3) Find det rigtige billede og gæt historien. Læg billederne frem på bordet og start med spørgsmål 1 – lad børnene finde det rigtige billede og forsæt til i har dannet historien. Afslut med at læse historien op.

Bøn: (lad evt. også bønnen tage udgangspunkt i den bibeltekst, som vælges.)
Kære Gud
Tak for et hyggeligt møde.
Tak for, at vi i FDF kan være sammen både om sjov, konkurrencer, alvorlige ting og venskaber.
Hjælp os til at blive ved med at have det rart når vi er til FDF
Fadervor…….

Sang: M & L nr. 17 ("Aftensolens sidste stråler").

Tema: Tændstikspil - Fup eller fakta om biblen.

Bibeltekst: 1. Mosesbog kap. 22, 1-18 (Adam der skal ofre sin søn Isak).

Ting fra kuffert: Tændstikæske

Aktivitet: Spil tændstikspillet og se, hvad der er fup eller fakta. (Pilte – senior: Spørgsmålene er opdelt, så de passer til klassetrin – **se bilag nr. 13**).

Beskrivelse: Tændstikspillet handler om at få en snak i gang omkring kristendommen og vores egen tro. Det gøres via en række spørgsmål, som børnene skal forholde sig til og give deres bud på. Når alle børn har budt ind og svaret er givet, kan du snakke med børnene om, hvorfor de enten var enige eller uenige.

Spilleregler:
Hvert barn får udleveret 5 tændstikker, som de skal holde i sine hænder under bordet.
Hver gang der læses et nyt spørgsmål op, skal hvert barn/ung vælge hvor mange tændstikker, barnet vil sætte på spil – altså hvordan barnet vil afgive sit svar.
5 tændstikker er = helt enig/korrekt, mens 1 tændstik = helt uenig/Helt usandt.
Barnet vælger sit antal tændstikker – uden at sige det til andre – og lægger sin hånd (knyttet) op på bordet. Når alle har afgivet deres bud, åbnes hænderne og I ser, hvor mange tændstikker, der er i gruppen.
Lad nu et par børn eller alle forklare, hvorfor de valgte det antal tændstikker. Snak/diskuter, hvorfor I enten var meget enige/uenige og hvorfor børnene valgte, som de gjorde + snak om spørgsmålets betydning i vores liv.…
Afslut spillet med at læse bibelteksten (Lad det sidste spørgsmål i legen været et, som passer til bibelteksten.)

Bøn:
Kære Gud
Det er ikke altid let at sige, hvad der er rigtigt og forkert, da vi mennesker er forskellige.
Hjælp os til at kunne træffe de rigtige valg, når det for alvor gælder.
Fadervor…..

Salme: M & L nr. 25 (”Menneske din egen magt”).

Tema: Vendespil

Bibeltekst: Der kan bruges mange – se beskrivelse, men her er et par eksempler:
Matthæusevangeliet kap. 20, vers 1- 16 (vingården) eller kap.6, vers 5-13 (Fadervor).
Markusevangeliet kap. 10, vers 13-16 (Dåb) eller kap. 2, vers 1-12 (Den lamme)
Lukasevangeliet kap. 10, vers 25-28 (kærlighedsbuddet) eller kap. 5, vers 1-11 (Simon-Peters fiskefangst)
Johannesevangeliet kap. 8, vers 3-11 (Stening af kvinden) eller Johannesevangeliet kap. 6, vers 1-15 (Bespisning)

Ting: Vis to brikker fra vendespillet – se **bilag nr. 14.**

Aktiviteter: - Spil vendespillet, 3 versioner. (Kopier **bilag nr. 14** og klip brikkerne ud)

Beskrivelse:
Vendespillet er bygget op på den måde, at du kan bruge det til alle klasser. Tag udgangspunkt i brikkernes motiver og start en snak (Se nedenfor.). Der er mange bibeltekster, som kan bruges i forbindelse med spillet – lad eventuelt det sidste stik være bestemmende for, hvilken tekst i læser. Gem eventuelt et stik, som relaterer sig til bibelteksten. Tag stikket frem, når spillet er slut og lad børnene gætte, hvilken tekst i skal høre.

Det kan eksempelvis være: "Helbredelsen af den lamme i Kapernaum", Markusevangeliet kap. 2, vers 3-12 eller Johannes Møllehaves børnebibel s.194.
Det er en historie om fire rigtige venner. Manden der er syg, har måske altid været lam. Han har sikkert intet arbejde, måske må han tigge sig til det brød han skal spise. Heldigvis har han fire venner. Det er måske de eneste venner, han har, det ved vi ikke. Vennerne tror på Jesus, de er overbevist om, at Jesus kan hjælpe deres syge ven og de vil gerne, at Jesus skal se ham og røre ved ham. Der er bare et problem og det er, at i huset hvor Jesus befinder sig, er propfyldt og vennerne kan ikke komme ind med den lamme ven. Vennerne giver ikke op og sætter derfor en snor i båren og firer ham ned fra taget lige foran Jesus. Jesus bliver rørt over deres tro og kærlighed. Han ser her fire meget gode venner. Den lamme mand bliver rask, han kan stå op og tage sengen med sig.
Vi kan lære noget her, om det at være en god ven. Vennerne holder sammen og hjælper hinanden med at hjælpe den syge, selv om det kræver lidt arbejde. De giver ikke op, før deres ven er foran Jesus. Vennerne viser den lamme kærlighed. Venskaber er vigtige for os mennesker, fordi vi alle har brug for kærlighed. De viser også overfor deres ven, at de tror på Jesus og at han kan hjælpe.

Forklaring af vendespillet:

Puslinge –tumlinge**:** Spil normalt vendespil med brikkerne.

Pilte – væbner**:** Spil vendespillet, men prøv også om børnene ikke kan komme på en bibelfortælling ud fra de enkelte stik, som de indsamler – eks. et stik hvor billedet er en fisk; Historien kunne her være Jonas og Hvalen. (Nogle stik kan ikke relateres til bibelfortællinger – tag evt. dem ud, inden spillet begyndes.)

Seniorvæbner – senior: Lig brikkerne med billedsiden op af – du skal kun bruge et af hvert billedmotiv. Nu skal de unge finde to billeder, som de mener passer sammen og forklare de andre, hvorfor de to billeder hænger sammen. Lad de andre komme med kommentarer, så I forhåbentlig får skabt en dialog, hver gang en kombinerer to billeder.

Bøn:
Kære Gud
Tak for, at vi mennesker kan være forskellige, men alligevel ens.
Tak fordi du kan bruge os, som vi er.
Hjælp os til at huske, at vi også skal holde af hinanden, som vi er.
Tak fordi du altid lytter til os.
Fadervor...

Salme: M & L nr. 88 ("Himmelbuens herre").

Symboler.

Der findes en hel række forskellige symboler i kristendommen, som relaterer sig til Gud, Jesus og de mange bibelske fortællinger, som i dag har stor betydning for vores forståelse af den kristne tro.

Symboler blev brugt allerede hos de første kristne, som måtte skjule sig på grund af forfølges og derfor havde brug for hemmelige tegn til at kommunikere med. I dag har symbolerne fået en anden betydning som let forståelige tegn på kristendommen, der forstås af alle kristne uanset land og sprog.

I det følgende kan du måde forkyndelsesideer, der forbinder sig til symbolerne; Kors, får, lys og sten.

Tema: Det vildfarne får – vi er lige vigtige for Gud.

Ting: Et lille får.

Bibeltekst: Matthæusevangeliet kap. 18, vers 12-14 (Det vildfarne får).

Aktivitet:
1. Find fåret!
2. Kims leg
3. Skibbrud **(Bilag nr. 15).**

Beskrivelse: Denne historie/lignelse, som Jesus fortæller, har vi måske hørt så ofte. Den handler faktisk meget om, at vi har værdi for Gud. Gud bekymrer sig for os og ønsker at være sammen med os.
Hvis vi forestiller os en hyrde, der har 100 får og mister et af dem. Han går med alle sine får oppe i bjergene og finder ud af, at ét af fårene er blevet væk. Hyrden forlader de 99 får og går ud for at lede efter nr. 100. Det er jo faktisk ret risikabelt, at forlade de 99 får for at gå ud og lede efter det ene. Ulven kunne jo komme og overfalde de andre får eller de kunne stikke af, mens han var væk. Men det tænker hyrden ikke så meget på, han vil bare finde det ene får, der er blevet væk. 100 får er faktisk meget og måske kan I forestille jer, hvor svært det må være at holde øje med så mange får på en gang. Men det kunne bonden godt, fordi han kendte dem alle sammen.
Egentlig handler denne historie jo ikke om får, men om mennesker. Det er nemlig sådan, at hvis der var 100 mennesker i en flok, der alle troede på Gud, men at der så var én, som ikke lige gad det mere eller havde fundet noget andet at tro på. Ja, så er Gud ikke ligeglad med den ene, der forlader flokken. Gud ville gøre alt for, at det menneske skulle komme tilbage og tro på ham igen. Derudover handler historien også om, at vi alle er lige meget værd for Gud – han lader ingen i stikken og udvælger ikke nogle mennesker som mere værdige for hans kærlighed end andre.
Gud er ligesom bonden. Gud kender os mennesker og han passer på os, som bonden passede på fårene. Så meget betyder vi for Gud. Selvom at Gud har mange, mange mennesker at tage sig af, så er vi alligevel betydningsfulde for ham. Han kender hver enkelt af os og holder lige meget af os.

Aktivitet 1)Find fåret! Leg gemmeleg i 5-10 min.
Snak bagefter om, hvordan det føltes at blive fundet. Spørg hvordan børnene om de kan forestille sig, hvordan det ville være at blive væk fra de andre og så blive glemt og ikke fundet. Spørg dem om nogle af dem kan forestille sig, hvordan det må føles at blive fundet, når man er blevet væk og næsten har opgivet håbet. Læs herefter teksten.

Aktivitet 2) Kims leg. Kims leg illustrerer hvor vigtigt det er, at kunne huske forskelle mellem ting (og mennesker). Medbring 20-25 forskellige små ting. Tingene lægges ud på et bord, der må kigges på tingene i 30 sek. derefter dækkes de til og nu skal børnene huske tingene. Afslut legen med at snakke om, at Gud kender os alle og husker på os.

Aktivitet 3)Skibsbrud. Skibbrud er en etisk dilemmaleg, hvor det handler om at udvælge nogle mennesker til overlevelse. I sammenhæng med teksten lader Gud ingen være i stikken, men leder efter selv det sidste får, selv om der er 99 tilbage. **Se bilag nr. 15.**

Bøn:
Kære Gud, tak at du passer på os, som bonden passer på sine får.
Tak, at du kender hver enkelt af os og husker på os uanset, hvor vi er.
Hjælp os til aldrig at blive væk for dig.
Fadervor…

(Ift. Skibbrud, kan bøn ses i bilag.)

Salme: M & L nr. 33 (”Lær mig at tælle mine dage”).

Tema: Korset

Bibeltekst: Markusevangeliet kap. 15, vers 15-39 eller Johannes Møllehaves børnebibel s. 245-253.

Ting: Krucifiks.

Aktivitet:
1. Tinkors
2. Krucifik
3. Coexist **(Bilag nr. 16).**

Beskrivelse:
Korset er det mest kendte kristne symbol. Det peger selvfølgelig hen på Kristi korsfæstelse og død. Men korset handler faktisk lige så meget om troen på Kristi opstandelse. Korset er jo bart, der hænger ikke længere nogen på det. Det gør der til gengæld på krucifikset, som ofte bæres som smykke i de katolske lande. Krucifikset er et kors med en Kristus-figur. Det udtrykker Kristi lidelse, at han levede og døde som et menneske, og at han tog lidelsen på sig.
Korset er med sine lodrette og vandrette linjer også symbol på **mødet** mellem det guddommelige og det menneskelige, mellem det himmelske og det jordiske, mellem det evige og det endelige. Den lodrette bjælke symboliserer **det guddommelige, himmelske og evige**, mens den vandrette bjælke symboliserer **det menneskelige, jordiske og endelige**. Og midt i – dér hvor det hele mødes – dér hænger Jesus med udbredte arme…

Aktivitet 1)Tinkors (helaftensaktivitet). Lav tinkors i bagekartofler. Lad børnene med urteknive udskære deres eget kors i en halv kartoffel. Smelt herefter tinnet over åbent ild eller i en gryde (Ikke en gryde, som bruges til madlavning) og hæld det i kartoflerne. Finpuds tinkorset med sandpapir. Tin og smelteskeer kan købes i hobbyforretninger.

Aktivitet 2)Krucifik. Lad børnene male hver deres krucifik på små lærreder. **KRUCIFIKSET** eller **KORSET** er symbol på Jesu korsfæstelse, hans **lidelse og død**. Ordet "krucifiks" er sammensat de latinske ord **crux = kors**, og **fixus = fæstnet** - dvs. "fæstnet til et kors". Lav eventuelt en fernisering af malerierne efterfølgende i jeres lokale kirke.

Aktivitet 3) Coexist: Korset som symbol på kristendommen overfor muslimernes halvmåne. **Bilag nr. 16** indeholder materiale til Coexist-forkyndelse.

Bøn:
Kære Gud,
Vi takker dig for, at du lød Jesus dø på korset så
Han kunne genopstå igen og tage al vores skyld med sig i døden.
Tak for, at vi fik en ny chance.
Hjælpe os til at huske på at tilgive andre, hvis de gør dumme ting mod os, ligesom du kan tilgive os, når vi fejler og opfører os dumt.
Fadervor…..

Salme: ”Hil dig frelser og forsoner…” Den danske samlebog nr. 192

Tema: Lyset.

Bibeltekst: Lyset i konkret betydning: 1 mosesbog kap. 1-2; 2 Mosesbog, kap. 3; Matthæusevangeliet kap. 4, vers 1-11.
Jesus Kristus er lys: Johannesevangeliet kap. 1, vers 5-9.
De kristne er verdens lys: Matthæusevangeliet kap. 5, vers 14.

Ting: Skaf selv et lys eller fyrfadslys.

Aktiviteter:
1. Lav lys af bivoks
2. Historie om lyset **(bilag nr. 17)**
3. Musikstykke om lys.

Beskrivelse:
Lyset er et symbol, som går igen mange steder i biblen:

1: Lyset i konkret betydning er en del af Guds skaberværk og som en formidler (både i GT og NT) af Guds åbenbaring. Før skabelsens begyndelse var alt øde og tomhed, og der var mørke. Gud skaber lyset som det første i verdens skabelse, fordi alt liv er afhængigt af lys.
2: I symbolsk betydning bruges lys og mørke om tilværelsen med og uden Gud. På grund af menneskets synd ligger verden hen i et åndeligt mørke, hvor djævelen hersker og hvor mennesket ikke ser Guds vilje. Mennesket kan ikke selv finde frem til Gud, men har brug for at Gud sender sit lys ind i verden – og giver mennesket vejen til frelse og tilgivelse.
I GT knyttes Guds lys sammen med loven, mens NT (særligt Johannes-evangeliet) forkynder Jesus Kristus som verdens lys. I hans person og forkyndelse findes det lys, der åbenbarer Guds vilje med menneskelivet og hans frelse for alle, der er i mørket. I troen på ham bliver mennesker lysets børn. Det kristne liv sammenlignes med at vandre i lyset og vende mørket ryggen.

Aktivitet 1) Lys af bivoks: (helaftensmøde). Lav lys af bivoks (kan købes i hobbyforretninger). Bivoks fås som tynde plader og er nemme at arbejde med selv for små fingre. Bivoks har den fordel, at det er helt giftfri. Beregn ca. 1 plade pr. barn.
Ideen er at konkretisere de mange lys-metaforer, der findes i Bibelen i almindelighed og evangelierne i særdeleshed. Slut aftenen af med en af historierne om lys og evt. ved at tænde et af de lavede lys.

Aktivitet 2) Fortællingen om lys (mødeafslutning): Mørklæg lokalet og lad alle samles i en rundkreds. Genfortæl historien om lyst (Se bilag nr. 17). Når historien er ved at være slut (Da kongesønnen tænder lyset i laden), tændes lyset, der står i midten af rundkredsen – lyset vil lyse op ligesom i historien. Tag en snak om, hvad lyset betyder i historien, men også hvad lyset kan være symbol på i vores egen hverdag? - lyset er næstekærligheden; - lyset er venskab, tillid og ansvar; - Gud er vores lys (ham der passer på os). Læs bibelteksten op (Moses kap. 1-2), inden bøn og fadervor.

Aktivitet 3) Musik-stykke***:*** afspil et musikstykke (Eksempelvis Lars Lilholt ”For at tænde lys” fra pladen ”Gi det blå tilbage”).
Bagefter kan I eventuelt snakke om: - Hvordan kan vi være hinandens lys og være med til at tænde lys hos de mennesker, som vi møder i vores hverdag?; - Hvordan kan Gud være et lys for os mennesker?; - Kan et menneskeligt lys slukkes – hvordan (tillid, der er væk, overgreb, mobning mv.)?.
Slut af med bibeltekst (eks. Jesus sagde “I er verdens lys!”). (Matthæusevangeliet kap. 5, vers 14.)

Bøn:
Kære Gud
Tak for lyset, som du har skabt, der med solen varmer os og giver liv.
Tak for kærligheden, venskabet mellem os mennesket, som også lyser op og gør os glade.
Fadervor….

Salme: M & L nr. 16 (”Nu går solen sin vej”). M & L nr. 44 (”Du som har tændt millioner af stjerner”).

Tema: Stenen.

Bibeltekst: ”Kvinden, der skulle stenes” Johannesevangeliet kap. 8, vers 3-11 eller Johannes Møllehaves børnebibel s. 245.

Ting: Find en sten selv.

Aktiviteter:
1. Den kolde sten
2. Stenkorset
3. Besøg kirkegården

Beskrivelse:
Stenen kan ses som et symbol på de byrder og synder, vi mennesker bærer rundt på. Jesus siger: "Kom til mig, alle I, som slider jer trætte og bærer tunge byrder, og jeg vil give jer hvile" – Derved siger Jesus, at han kan fjerne stenen fra vores bryst, fordi han tilgiver os mennesker vores synder.
I lignelsen om kvinden som begår hor, finder vi stenen igen, men her repræsenterer stenen et våben, der skal bruges til at straffe syndere. Kvinden skal stenes, fordi hun har begået en synd. Jesus stopper stenkasterne ved at sige, at dem som selv er uden synder (og heraf må bærer rundt på moralske bryder) skal kaste den første sten mod kvinden. Ingen kaster sten. Samtidig tilgiver Jesus kvinden hendes synder og giver hende en ny chance.

Aktivitet 1) Stenen i hånden: Udlever en kold sten til hver person (Før mødet lægges x antal sten i fryser/køleskab). Lad børnene holde den kolde sten i hånden, mens historien læses op.
I kan efter oplæsningen snakke om følgende ting:
- Stenens forvandling fra kold til varm, samt at vi mennesker kan være kolde ligesom stenen – eks. kan I snakke om, at mændene, der ville kaste stenene i historien, ikke var næstekærlige.
- Snak om, hvilken rolle Jesus får i historien (han er næstekærligheden – hvad illustrerer Jesus modsat stenen i historien? (tilgivelse – at få en ny start) og hvordan vi mennesker selv kan tilgive andre, der synder mod os.
- Snak videre om, at en sten i hånden kan vel også være en byrde – måske ikke alle mændene ønskede at kaste stenene mod kvinden – måske de var tvunget til det pga. regler, love eller gruppepres? - lad de unge komme med eksempler på, at de måske selv har prøvet at føle en tung byrde på deres skuldre, som de egentlig ikke havde lyst til at tage ansvar for?

Aktivitet 2) Stenkorset. Saml en masse sten ind sammen med børnene og dan et kors af stenene – de store børn kan eventuelt skrive på stenene (Noget de gerne vil tilgives for eller noget de tilgiver andre). Når korset er lavet, kan historien læses højt og i kan bagefter snakke om historien (se ovenfor). Tanken er her, at stenene i stedet for at være kolde våben, kan bruges til at skabe varme og tilgive ved at skabe et kors, som er symbol på kristendommen og tilgivelsen, som Jesus netop giver kvinden i historien.

Aktivitet 3) Besøg på kirkegården. Når folk dør, får de fleste et gravsted med en gravsten, hvorpå deres navn, fødselsdag og dødsdag står. Mange gravsten er endvidere pyntet med en række af de kristne symboler: fx et kors, en due, et hjerte. Aktiviteten er et besøg på kirkegården, hvor i skal kigge på gravsten. Lad børnene se, hvor mange forskellige symboler de kan finde. Snak eventuelt om, at stenen her bliver symbol på det menneske, som nu er død og begravet – gravstedet og stenen er nu det sted, hvor man kan besøge den afdøde. (Aftalt evt. at mødes med graveren eller præsten, som kan fortælle jer meget mere om lige præcis jeres kirkegård og gravstenene).

Bøn:
Kære Gud; Tak for, at Jesus hjalp kvinden, så hun ikke skulle dø.
Tak for, at Jesus tilgav hende og gav hende en ny chance.
Tilgiv også os, når vi synder og hjælp os til at tilgive andre.
Fadervor…..

Salme: M & L nr. 58 (”Jeg er kun et lille men´ske”).

Tegninger.

Denne kategori indeholder syv forkyndelsestemaer, der alle tager udgangspunkt i en tegning, som du enten kan lade børnene tegne eller bruge som indledning til en samtale omkring det pågældende emne, som tegningen repræsenterer.

Tegninger er en god idé at starte en forkyndelsessamtale med, fordi tegninger giver børnene noget konkret at forholde sig til, samt tegninger sætter fantasien i gang og derved får børnene til at tænke og forholde sig til emnet på deres egen måde.

Tema: Hvordan skal vi leve?

Bibeltekst: Mattæusevangeliet kap. 25, vers 31-45. (side 50 i Den Nye Aftale).

Ting: Tegning med får (lamineret).

Aktiviteter:
1. find ting på billedet og farvelæg evt. en kopi af billedet.

Beskrivelse:
Læs følgende:
Jesus fortalte engang en historie om, hvordan det skal gå på "dommens dag". Han sagde: "Fårene skal blive skilt fra bukkene". Ordet "dommedag" lyder slemt. Men vi skal nu altid huske, at Gud er vores far, og at han ikke ønsker at dømme nogen. Men alligevel fortalte Jesus den historie.
Er vi så "får" eller "bukke"? Ja, det skal vi ikke gå og tænke på, for det kan vi ikke sådan beregne. Det, vi skal, er at leve er ordentligt liv med Gud og med mennesker – men hvordan mon det?
(spørg evt. deltagerne)

Kan du finde følgende på billedet?
- Ham, der skiller fårene fra bukkene, og derfor gør som Jesus fortalte?

- Kan du finde dem, der gør de RIGTIGE ting:
Giver mad
Giver noget at drikke
Tager imod den fremmede.
Giver tøj
Hjælper de syge
Besøger fangerne i fængslet

- Kan du finde dem, der gør de FORKERTE ting:
Ham, der ikke vil give af sin mad
Ham, der se de andre drikker, men ikke får noget
Ham, der spytter af de fremmede
En syg på gaden, der ikke får hjælp.
En i fængsel, der ikke får besøg.

Kobling:
Jesus fortalte, hvordan vi skal leve.

Bøn:
Kære Gud.
Hjælp mig til at gøre det gode mod andre
Og tilgiv mig, når jeg glemmer det og kun tænker på mig selv.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 23. ("Du satte dig selv i de nederstes sted") / nr. 6. ("Vi tror en kærlig Gud").

Tema: Jesu medarbejdere

Bibeltekst: Lukasevangeliet 5, vers 1-11 (side 104 i Den Nye Aftale, side 182-184 i Møllehaves Børnebibel)

Ting: tegning med søfolk.

Aktivitet: Find ting på billedet og farvelæg evt. en kopi af billedet.

Beskrivelse:
Læs følgende:
Egentlig gad Peter slet ikke fiske den dag. Han havde prøvet hele natten uden at fange noget. Han havde sagt nej, da Jesus sagde til ham, at han skulle tage ud og fiske igen. Men til sidst gjorde han det – vist nok lidt sur i skralden. Så fangede han bare SÅ mange fisk. Enormt mange – så mange, at båden var ved at synke, og andre måtte hjælpe ham. Derfor var han ret flov, da han kom i land igen. Men Jesus sagde alligevel til ham: Fra nu af vil jeg følge dig, Peter – følg mig! Og så forlod Peter sit fiskeri og fulgte Jesus.

- Kan du finde følgende på billedet?

1. Peter og hans båd (han har en nøgle omkring halsen)
2. En tyk havfrue?
3. Flaskeposten?
4. Spar es?
5. Ham, der slås med en haj?
6. Håndsæben?

Kobling:
Når man skal have nogle medarbejdere, så skal man altid have de allerbedste. Men Peter var ikke en af de allerbedste! Han troede jo ikke på Jesu ord, da Jesus sagde: Tag ud og fisk igen! Alligevel kunne Jesus bruge ham som sin allervigtigste medarbejder. Det er rart at høre for os, at Jesus ikke blot holder af de rigtig dygtige og de skrappe og de kloge, men at han også kan lide en som Peter, og bruger en der ikke er perfekt, men tvivler engang imellem. Det gør du og jeg også – men alligevel kan Gud bruge os.

- Spørgsmål til væbner og seniorer:
Hvad siger det om Gud, at han kan bruge os, selvom vi ikke er perfekte og tvivler?
Kan du nævne en kendt person, der har erkendt, at han eller hun lave en fejl?
Tvivler du ind imellem på Gud?

Bøn:
Kære Gud.
Tak fordi du holder fast i os, selvom vi tvivler og glemmer dig.
Tak fordi du ikke kun elsker de dygtige og kloge.
Hjælp mig til at holde af andre, ligesom du holder af mig.
Pas på os alle, indtil vi ses igen.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 77. (”Troen er ikke en klippe”).

Tema: Jesus driver kræmmerne ud af templet

Bibeltekst: Makusevangeliet kap. 11, vers 15-18 (Den Nye Aftale side 80).

Ting: Tegning med tempel og grædemuren.

Aktivitet: Find ting på billedet og farvelæg evt. en kopi af billedet.

Beskrivelse:
Læs følgende:
Der var vildt kaos, når der var højtid i Jerusalem! Oppe på templet skulle der ofres okser, duer, lam og gaver til Gud. Samtidig syntes kræmmere, at der skulle tjenes penge – mange penge. Sådan var det også denne påske. Jesus var reddet ind i Jerusalem og gik så op i templet for at bede. Men han blev så vred, da han så alt det hurlumhej med kræmmerne, der solgte alt muligt mærkeligt – og så sagde de (kræmmerne) endda, at det var til Guds ære. Derfor tog Jesus et tov og jog alle kræmmerne ud, mens han råbte: "Det her skulle være et bedehus, men I har gjort det til en røverhule".

- <u>Kan du finde følgende på billedet:</u>
    1. Jesus?
    2. Peter med nøglen omkring halsen?
    3. De fem hunde: en der tisser, en der sover, en der løber, en der slikker og en der logrer?
    4. Hvor er damen med briller?
    5. FDF skjoldet? (den er lidt svær at finde).
    6. Hjertet?

<u>kobling:</u>
Jesus ville fortælle os, at Gud holder af os, sådan som vi er. Han ønsker ikke fine gaver; ofrer eller hurlumhej. Nej, han opfordrer os til at prøve at elske Gud og vor næste, altså vort medmenneske. Det er nu også svært nok.

- <u>Spørgsmål til væbner – seniorer:</u>
Har du prøvet at "købe" dig til venner eller kender du nogen, der har?
Kan man købe sig til kærlighed?
Kan man gøre noget for at vinde eller få Guds kærlighed?

Kristendommens påstand er, at man ikke kan købe sig til Guds kærlighed. Gud elsker os, inden vi når at gøre noget eller give noget til nogen. Men fordi Gud elsker os, så bør vi også elske og give til andre.

Bøn:
Kære Gud
Tak fordi vi ikke skal stå på hoved eller være perfekte for at få din opmærksomhed.
Lær os at hjælpe og elske andre, ligesom du elsker os.
Hør os, når vi er stille sammen…..
Fadervor…

Salme: M & L nr. 6. ("Vi tror en kærlig Gud").

Tema: folket sendt til tælling

Bibeltekst: Lukasevangeliet kap 2, vers 1-21 (side 99 i Den Nye aftale, side 159-162 i Møllehaves Børnebibel).

Ting: Tegning fra Betlehem med hoteller, herberg og indskrivningskontor

Aktivitet: Find ting på billedet og farvelæg evt. en kopi af billedet.

Beskrivelse:
Læs følgende:
Alt var nok temmelig forvirrende, dengang kejseren havde sagt, at han ville tælle sit folk. Enhver skulle rejse til den by, hans familie kom fra og blive talt der. Derfor var der trængsel i Betlehem den julenat, da Maria skulle føde sit barn. Og af den grund var der ikke plads på kro, hotel eller herberg. Men så var det, at hun fik lov til at føde sit barn ude i kroens stald. Dér kom Jesus, vor frelser, til verden for cirka 2009 år siden. En kæmpe stjerne stod over stalden.

- Kan du finde følgende på billedet?

1. Stalden, hvor Jesus fødtes og hvor en stjerne lyser over?
2. De hellige tre konger?
3. Babyen, der har en rangle?
4. Pilten, der spiser pommes frites?
5. Cola- dåsen og ølflasken?

Kobling:
Gud elsker os så meget, at han vil fortælle os, at han er stærkere og kærligere end nogen anden magt i Himlen og på jorden. Han kunne være kommet som en stor konge med magt og en million engle som soldater. Han kunne være kommet som tryllekunster, som kunne imponere alle, så de sagde ”Wauu, han er herren”. Men han kom som en af de fattigste, som et almindeligt menneske, for at understrege at alle slags mennesker, også DU, er elsket af Gud. Han tvinger ingen til at tro på sig – nej, han viser os kærlighedens magt i stedet – og vi må tror det, han lærte os.

- Spørgsmål til væbner – seniorer:
Hvad siger det om Gud, at han lod sig føde i en stald og ikke på et kongeslot?
Hvis Gud blev menneske i dag, hvor tror du så han ville lade sig føde?

Bøn:
Kære Gud
Du som er større en alt, lod dig føde i det mindste af alt.
Tak fordi vi gennem Jesus lærer, hvem du er.
Hjælp os til at tro på dig og på at du elsker os.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 23. (”Du satte dig selv i de nederstes sted”).

Tema: Hvem kommer først i vandet?

Bibeltekst: Johannesevangeliet kap. 5, vers 1-18 (Side 157-158 i Den Nye Aftale).

Ting: Tegning med Betesda dam i den lyserøde sal.

Aktivitet: Find ting på billedet og farvelæg evt. en kopi af billedet.

Beskrivelse:
Læs følgende:
I Jerusalem fandtes en dam, Betesda Dam, hvor alle mulige syger personer lå og ventede. De troede nemlig, at de første, der kom i vandet, når der kom krusninger på overfladen, ville blive raske (så var der nemlig en usynlig engel, der fløj over dammen). Ved dammen møder Jesus en mand, der har ligget og ventet i 38 år. 38 år! Ingen han hjulpet ham i vandet. Jesus helbreder ham, og manden går glad væk med sin båre.

- Kan du finde følgende på billedet?

1. Hvad er specielt ved søjlerne?
2. Og hvad er der med loftet? Kig lige igen!
3. Hvor er den lamme, der blev rask og går med sin båre?
4. Hvor er staklen, der har hul i foden?
5. Kan du se de tre katte?
6. Er der et FDF skjold?
7. Kan du finde ham, der har halsbrand?

Kobling:
Nogle var sure over, at Jesus helbredte den syge mand. Det var de skriftkloge. Det var nemlig sabbat, der er en hellig hviledag. På den dag mente de skriftkloge, at Gud ikke ville have, at nogle skulle arbejde. Heller ikke læger! Men det standsede selvfølgelig ikke Jesus. Han ville vise os Guds kærlighed til mennesker, og den kærlighed holder aldrig hviledag!

- Spørgsmål til væbner og seniorer:
Kan man lave love og regler for kærligheden?
Kan du give eksempler på hvor regler, love eller traditioner bliver set som vigtigere end mennesker?

Bøn:
Kære Gud
Tilgiv os når vi binder og ødelægger noget for andre med vores ideer om livet.
Vær med de syge og dem som ingen venner har.
Fadervor..

Salme: M & L nr. 63. (“Der hvor Gud ansigt stråler”) / nr. 88 (”Spænd over os dit himmelsegl”).

Tema: Pinse

Bibeltekst: Apostlenes Gerninger (Side 194 i Den Nye Aftale).

Ting: Tegning med folk, der taler mange sprog

Aktivitet: Find ting på billedet og farvelæg evt. en kopi af billedet

Beskrivelse:
Læs følgende:
I dagene efter den første påske var Jesu disciple meget nedtrykte. De var triste over, at Jesus var væk – han var faret til himmels. Og de var nedtrykte, selvom de 10 dage senere skulle fejre jødernes pinse, som var en høstfest.
Men så, den pinsemorgen i Jerusalem, skete der noget! Disciplene oplevede pludseligt, at de fik ånden – Guds hellige ånd – over sig. Det var tunger af ild, der ramte dem, og ilden fik dem til at tale om alt det, de havde hørt af Jesus. Og selvom der var mange fremmede i Jerusalem, så kunne alle mennesker forstå dem – på deres eget sprog.

- <u>Kan du finde følgende på billedet?</u>
    1. De 12 disciple med "ildtunger" på hovedet (der var kommet en ny discipel i stedet for Judas)?
    2. Tre jøder med en skriftrulle?
    3. Peter (han har stadig en nøgle om halsen)?
    4. Én, der rister en pølse over ildtungerne?
    5. To rotter?
    6. Og den svære: ham, der taler græsk (måske kan du genkende de to græske bogstaver α og π)?

<u>Kobling:</u>
At disciplene fik Guds Helligånd og pludselig kunne tale alverdens sprog kaldes "pinseunderet". De fik en begejstring og glæde, så alle kunne forstå dem, og fra den dag kunne intet stoppe dem. Fra den dag fortalte disciplene om Jesus i hele verden. Det er derfor pinsen også kaldes "kirkens fødselsdag", fordi her startede det. Mange mennesker har i dag glemt, hvorfor vi har pinse og pinseferie. Spørg bare din lærer, om han eller hun ved det. Hvis ikke, så kan du jo fortælle det til hende eller ham.

Bøn:
Kære Gud, du som både er Far, Søn og Helligånd.
Tak fordi vi må høre fortællingerne om dig.
Lær os at forstå dem og give dem videre til andre.
Fadervor…

Salme: nr. 22 ("Du er hellig, du er hel").

Tema: Påske

Bibeltekst: Johannesevangeliet kap. 19, vers 17-24 eller Johannes Møllehaves børnebibel s. 245-253.

Ting: Tegning hvor Jesus bærer sit kors.

Aktivitet: Find ting på billedet og farvelæg evt. en kopi af billedet

Beskrivelse:
Læs følgende:
Jesus skulle selv slæbe sit kors ud til Golgatha – kan du finde ham?
Hans disciple var bange for, at de også skulle fanges, og de gemte sig – hvor?
Selv Peter, der havde lovet aldrig at svigte, havde svigtet og stod nu og græd. Kan du finde ham? (Han har en nøgle om halsen).
Hvorfor er palmebladene for resten væk?
Barabbas, straffefangen, blev frigivet af romerne i stedet for Jesus. Hvor går han?
Romernes høvding, Pilatus havde dømt Jesus til døden, men vaskede sine hænder for at vise, at han var uskyldig i, at der skulle flyde blod. Hvor sker det?

- Når du har fundet alt det andet, så kan du måske også finde:
    1. De to garntrisser?
    2. Pigen med slikkepinden
    3. En turist med et fotografiapparat?

Kobling:
Judas var forfærdet, da han så, at Jesus blev dømt til døden, og han gav ypperstepræsterne de 30 sølvpenge tilbage.
Men de ville ikke have "blodpenge" – hvor sker det?
Ingen troede på, at Jesus tre dage efter ville stå på af graven – men det gjorde han. Det er derfor vi glæder os til påskemorgen. Jesus er stærkere end døden, og det er derfor vi har fridag hver søndag og derfor du har påskeferie.

- Spørgsmål til væbner og seniorer:
Hvem er den største forræder: (stem evt. om det)
    1. Judas der fortæller, hvor Jesus er?
    2. Disciplene, Jesu bedste venner, der gemmer sig?
    3. Peter der 3 gang fornægter, at han kender Jesus?
    4. Pilatus, der vasker sine hænder og siger, at det må jøderne selv klare, selvom det var ham, der bestemte.

Hvad ville det mest logiske være, at Gud gjorde ved forræderne? (Jesus siger "tilgiv dem, for de ved ikke hvad de gør").

Bøn:
Kære Gud, du som blev menneske i Jesus Kristus
Tak fordi du besejrede døden, så vi ved, at du er med os i liv og død.
Tilgiv os når vi vender ryggen til og fornægter dig eller andre mennesker.
Fadervor…

Salme: nr. 39 ("Håbstango").

Dyr.

Alle børn elsker dyr! Allerede inden børn lærer at tale, kan man mærke deres begejstring, når de ser en hund på gaden eller en ko på landet. Og ”bjørn”, ”løve” og ”hest” er ofte nogen af de første ord, børn lærer at kende.
Dyr spiller ofte en vigtig rolle i flere bibeltekster og i flere af Jesu lignelser. Historier om dyr er et godt sted at møde børn, når man skal tale med børn om kristendom. Her er fire forkyndelser, der alle tager afsæt en kamel, en and, en løve og et får.

Tema: Ingen er perfekte, men Gud elsker os alle.

Bibeltekst: 1 Mosesbog kap. 25, vers 19-35 eller 1. Mosesbog kap. 27, vers 1-28.

Ting: Et stykke fåreskind.

Aktiviteter:
1. Biblens forskellige personer – hvem var de og hvad er karakteristisk ved dem? – Se **bilag nr. 18**

2. Ulv efter får–tagfat: En er ulv, en anden er får og resten er sten. Ulven løber efter fåret. Fåret skal sætte sig BAG en sten og så bliver den, der er sten til et får. (Lyde: får – baah, ulv – auuu). Når ulven fanger fåret, så byttes der til 2 nye.

3. Kims leg med billeder. Klip billeder ud fra aviser og ugeblade af (kendte) mennesker, som har gjort noget godt eller dumt. Læg billederne på et bord, dæk dem til med et viskestykke el. lign., og lad en gruppe se på dem i 30 sekunder, inden de dækkes til igen. Se om de kan huske alle personerne.

Beskrivelse:
Hvem er vi egentlig? Er vi sådan, som vi er hjemme ved familien, i skolen eller til FDF? Er vi os selv, når vi gør gode ting ved andre? Eller når vi gør dumme ting?

At være menneske er både at gøre gode ting og dumme ting. Der er også mange personer i bibelen, der gjorde både gode ting for andre, men også mange, der gør dumme og feje ting. For eksempel snød Jakob både sin tvillingebror Esau og sin far. Selvom det var Esau, der var blevet født først, så snød Jakob Esau for at få hans førstefødselsret. Han køber den af Esau for en ret linser en dag, Esau kommer hjem og er sulten. Senere, når hans far Isak er blind og døende, klæder Jakob sig ud som Esau ved at komme fåreskind på armene og lade sin far mærke sine arme – Esau havde meget mere hår på armene end Jakob. Bagefter velsigner Isak Jakob og ikke Esau.

Selvom personerne i bibelen ikke alle var seje, og selvom nogle af dem gjorde nogle meget dumme ting, så kunne Gud godt bruge dem alligevel, og han ville godt være sammen med dem.
Uanset om det er i skoleklassen eller til FDF, så er der oftest nogen, som vi har nemmere ved at blive venner med og nogle, som vi måske synes, er trælse at være sammen med. Måske synes du, at en opfører sig barnligt, måske synes du, at en har noget grimt hår osv.
For Guds betyder det ikke så meget, hvordan vi ser ud eller om vi mennesker ind imellem gør nogle dumme og feje ting, fordi alle mennesker er lige meget værd. (Prøv at se på listen fra aktivitet 1 – bilag nr. 18).

Så når vi ser en, som vi måske synes ser underlig ud, eller er for gammel, eller drikker sig fuld, eller snyder - så tænk på, at Gud godt kan lide ham eller hende. Og hvis du selv synes, at du ikke dur til noget, at du er for lille, eller ikke kan finde ud af det hele, så tænk på, at Gud også godt kan bruge dig, ja han elsker dig, lige som du er.

Bøn:
Kære Gud.
Vi ved godt, at vi alle nogle gange gør nogle dumme ting og gør andre kede af det.
Tilgiv os, og hjælp os til at tilgive andre, der gør dumme ting mod os.
Tak fordi du elsker os alle sammen mennesker.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 55, (”Kære linedanser”).

Tema: Kærlighed

Bibeltekst: C.S. Lewis' "Løven, heksen og garderobeskabet."

Ting: En løve.

Aktiviteter:
1. Skriv en masse sedler med stikord om, hvad kærlighed kan være (fx at holde i hånden, at få et kys el. knus, at hjælpe andre, at tage skylden for andre, at give gaver, at grine sammen osv.) Del børnene op i grupper på 3-5 stk. Læs alle sedlerne op, så de ved, hvad der står. I kan udvide legen ved at lade børnene prioritere udsagnene i grupperne.

2. Lav en tøjsnor og hæng sedlerne op med børnenes bud på, hvad kærlighed er.

3. Knusertagfat!

Beskrivelse:
"Da hun (Lucy red.) omsider fik tid til at vende tilbage til Edmund, så hun, at han var kommet på benene og ikke blot var kommet sig over sine sår, men også så bedre ud, end hun havde set ham være i – åh, lange tider; faktisk lige siden sit første år i den rædsomme skole, som var det sted, han var begyndt at komme skævt ind på det hele. Han var blevet sig selv igen og kunne atter se andre i øjnene." (Løven, Heksen og garderobeskabet)

De fleste af jer kender jer nok C.S. Lewis fremragende bog "Løven, heksen og garderobeskabet", der også findes som tegnefilm og film. I historien er den store løve Aslan den gode magt, der hjælper landet Narnia, mens isdronningen er den onde magt, der ønsker at herske med kulde og tyranni. På mange måder minder historien om Aslan om historie om Jesus.
Aslans kærlighed ikke tydeligt beskrevet som noget, der har en bestemt form eller er af en bestemt art. Der er ingen steder, hvor der står: for således elskede Kejseren hinsides havet Narnia, at han sendte sin enbårne løveunge…., eller: "større kærlighed har ingen end den at sætte sit liv til for sine venner" (Johannesevangeliet kap. 15, vers 13); "eller kærligheden er tålmodig, kærligheden er mild, den misunder ikke" (1. Korintherbrev kap. 13, vers 4).

Men hele Aslans kærlighedsnatur, ligger gemt i hans handling, da han i stedet for at udlevere forræderen Edmund til sin retfærdige straf, lader sig selv slå ihjel. Hans kærligheds væsen viser sig i den måde, børnene forholder sig til ham. Han får det bedste frem i dem hver især.

Og det er det, kærlighed gør ved os; kærligheden fremelsker vores potentialer og vores bedste sider. Kærligheden får det bedste frem i os og giver os lyst til at dele ud af kærligheden til andre. Kærligheden elsker de gaver frem i os, som vi hver især har fået af Gud. Dette vises bl.a. også i "Løven, heksen og garderobeskabet" i form af julemandens besøg og hans gaver til børnene. Peter får et skjold og sværd, som han bruger mod heksens håndlanger, ulven Maugrim. Susan får bue, pile og et horn, som hun bruger til at tilkalde hjælp, og Lucy får en lille flaske med helbredende væske, som hun bruger til de sårede på slagmarken.

Bøn:
Kære Gud
Tak fordi du elskede os først, så vi kan elske andre.
Hjælp os til at vi elsker os selv og andre præcis som dem vi er.
Tak fordi du tilgiver os og tager vores skyld på dig.
Hjælp os til at vi kan tilgive os selv og andre.
Fadervor..

Salme(r): M & L nr. 6, ("Vi tror en kærlig Gud").

Tema: Den grimme ælling – Det enkeltes menneskes værdi i Guds øjne.

Bibeltekst: Eventyret om "Den grimme ælling" + Lukasevangeliet kap.19, vers 1-10 (Zakæus-historien)

Ting: Fjer.

Aktivitet:
1. Læs eller genfortæl eventyret om den grimme ælling og snak om spørgsmålene.

2. Søsæt plastikænder. Køb nogle gule plastikænder og skrive små sedler med hilsner, som i putter i plastikposer og sætter fast på ænderne. Send herefter ænderne ud på rejse ved at søsætte dem på havet.

3. Afspil Christina Aquileras sang "Beautiful" – **bilag nr. 19**. (www.youtube.com).
Snak om sangens budskab og relatér sangen til historien om tolderen Zakæus, der ikke var velset blandt sine egne, men som blev accepteret af Gud. (Refleksion og spørgsmål til sangen findes i bilaget).

Beskrivelse:
Vi har alle et ønske og behov om at blive set, forstået og elsket for dem, vi er, hvis livet skal være til at holde ud at leve.
I H.C. Andersens eventyr om den grimme ælling, får vi en historie om, at det kan ske, at nogen bliver lukket ude og frastødt. Alle har prøvet at blive peget ud, misforstået og måske også drillet. Hvad værre er, vi har nok også alle sammen prøvet at være med til at grine ad andre og drille dem. Mennesker peger næsten automatisk mennesker ud, der er anderledes. Og hvem er ikke en smule anderledes, når det kommer til stykket?

Bibelen fortæller os, at Gud kender os fuldt ud, og at Gud ser gennem på os med kærlighedens øjne og accepterer os, som vi er. I historien om tolderen Zakæus, vælger Jesus at spise hos Zakæus, selv om der var ikke ret mange mennesker, der brød sig om Zakæus på grund af hans snyderi og hans dårlige opførsel overfor andre. Da Jesus kommer på besøg i den by, hvor Zakæus bor, sker der pludselig en forandring i Zakæus' liv. Jesus vælger nemlig at besøge Zakæus, hvilket forarger og gør en masse mennesker sure. Hvordan kan Jesus dog finde på at besøge Zakæus; Han der altid tænker på sig selv og snyder? Jesus giver selv svaret på det spørgsmål til sidst i historien:
"Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte."
I Zakæus' liv får det den betydning, at han pludselig giver halvdelen af alt det, han ejer, væk. Historien handler om, at Gud ser noget godt i alle mennesker – alle har lige værdi og alle har en plads hos Gud, også selv om de har opført sig dumt og søger tilgivelse herfor.

<u>Spørgsmål i forhold til "Den grimme ælling":</u>
- Hvorfor blev den grimme ælling drillet i andegården og hvad tror I, der fik den til at holde drilleriet ud?
- Hvorfor driller vi hinanden og hvordan kan man blive gode venner igen bagefter?
- Hvorfor valgte Jesus at spise hos Zakæus, som ingen andre kunne lide?
- Hvad betød det for Zakæus, at Jesus besøgte ham? (Ny chance/tilgivelse).

Bøn:
Kære gud
Tak for, at du holder af os uanset, hvordan vi ser ud.
Tak for, at du tilgiver os, når vi opfører os dumt - hjælp os til selv at kunne tilgive og acceptere andre
Fadervor….

Salme: M & L nr. 6 ("Vi tror en kærlig Gud").

Tema: Forbrug – og at få en kamel igennem et nåleøje

Bibeltekst: Matthæus evangeliet kap. 19, vers 16-26.

Ting: en broderinål.

Aktiviteter:
1. Find en stak reklamer og lad børnene klippe de ting ud, som de helst vil have. Snak om hvorfor vil de have netop de ting? Hvor vigtige er de? Kan de undværes? Skal de?

2. Lav sjove konkurrencer, hvor I prøver at se, hvem der hurtigst kan… Eksempelvis: Bid en kamel ud af et stykke knækbrød; Hvem kan hurtigst få et stykke tråd igennem et nåleøje?; Hvem kan hurtigst skaffe 10 forskellige ting; eller hvem kan hurtigst transportere 1 L vand fra en skål til en anden kun ved hjælp af x-antal A4-papirer (tricket er at folde en kop).

3. At få en kamel igennem et nåleøje er blevet et fast udtryk i sproget. Kender I udtrykket at sluge en kamel? Hvor mange mariekiks kan børnene have i munden på en gang?

Beskrivelse:
Kender I historien om den rige unge mand, der kom til Jesus for at spørge, hvad han skulle gøre for at få evigt liv? Historien handler om en rig mand, som spørger, hvad han skal gøre for at få evigt liv. Jesu råd til manden er, at han skal sælge alt, hvad han ejer og give det til de fattige og herefter følge Jesus. Om manden gjorde det, ved vi ikke, da der står bare: Han gik bedrøvet bort, for han var meget rig.
Da manden er gået, siger Jesus: Det er lettere for en kamel at gå igennem et nåleøje, end for en rig at komme i Guds rige.

Forestil dig det lige: Du skal gå hen og sælge din cykel, din mobil, din Lego-samling, dine dukker, dine rulleskøjter...og give pengene til Folkekirkens Nødhjælp eller kirken, så pengene kan komme ud til de allerfattigste i verden...
Hvis du nu gjorde det, kan det godt være, du ville savne dine ting og blive misundelig på alle dine kammerater, der stadig har alle de mange ting, og så ville det sidste faktisk blive værre end det første. For meningen er, at vi skal blive "hele" af det - ikke at vi skal gå rundt og være misundelige på hinanden.
Jesus ville gerne fortælle os, at hvis man ejer mange ting, kan man nemt komme til altid at tænke på de ting og glemme det vigtigste i livet, fordi man bliver mere bange for at miste sine ting. Eller man kan ønske at eje flere og flere ting, så man aldrig er tilfreds og glad for det, man har.
Når Jesus så siger til disciplene, at der ikke er noget, der er umuligt for Gud, er det for at minde os om, at når vi igen og igen opdager, at vi ikke selv kan finde vej til Guds rige, så vil Gud vise os vejen.

Spørgsmål til teksten.
- Hvad betyder det, at det er lettere for en kamel at komme igennem et nåleøje?
- Hvilken ting kunne du absolut ikke undvære og hvilke ting tror du det vil være let at undvære?
- Hvad har alle mennesker efter jeres mening brug for?
- Får I for mange gaver til jul og fødselsdage?
- Diskuter om og hvordan vi i de rige lande kan sænke vores forbrug, så vi samtidig passer bedre på planeten?

Bøn
Gud, du, som er alle tings skaber.
Du, som giver liv og glæde.
Lær os at bruge dine gaver godt.
Jesus, Guds søn, hjælp os til at give, til at modtage og til at dele.
Fadervor...

Salme: M & L. nr. 23 ("Du satte sig selv i de nederste sted").

Undere.

I mange af de bibelske lignelser, hører vi om de undere, som Jesus udretter. Undere er noget, som ligger uden for vores normale forståelse af verden. Jesu undere var ikke kun uforklarlige mirakler, men har også en dybere betydning. Jesu undere er fortællinger om Gud, der bliver mennesker og derfor er under-fortællingerne i biblen beretninger om Guds kærlighed og magt.

Mirakler fascinere os mennesker, fordi de ikke kan forklares med vores normale forståelse, og derfor er historierne om Jesu undere interessante at tage frem i forkyndelsen, fordi de oftest vil give en masse at snakke om sammen med børnene.

Tema: Bespisningsunderet.

Bibeltekst: Johannesevangeliet kap. 6, vers 1 -15.

Ting: Fisk

Aktiviteter:
1. Genfortæl bibelteksten om bespisningsunderet – og stil spørgsmål til børnene…

2. Udlevér sodukoen med symboler til børnene. Fortæl om symbolerne – og lav sodukoen.
   Du finder sodukoen på www.fdf.dk

3. Gå på www.fdf.dk/sonderborg/soduko og find sodukoen med symboler. Lav en konkurrence mellem forskellige hold. Snak om symbolerne…

Beskrivelse:
Bespisningsunderet er en ret fantastisk historie. Tænk sig at kunne mætte så mange mennesker med så få fisk og så få brød. Men for Gud er alting muligt…
Jesus gør en række undere i Bibelen – og hver gang er der noget helt afgørende på spil. Det kan godt være, at vi mennesker starter med at spørge: Kan det virkeligt lade sig gøre? Kan Jesus virkeligt mætte så mange mennesker…
Nu var Jesus jo ikke hvem som helst, og for Guds søn var bespisningsunderet en lille sag. Til gengæld er der noget stort på spil, for vi kan lære noget vigtigt af teksten. Vi kan selvfølgelig lære, at for Jesus er alting muligt – men vi kan også lære noget andet. Måske kan vi selv blive "under-medarbejdere" ved at dele med hinanden. Hvad om vi lagde alle vores fisk og brød i samme kurv – og derefter begyndte at dele ud? Mon ikke der så var nok til alle?
Underberetningerne er fantastiske, for de handler både om, hvad Jesus kunne – men også om hvad vi kan, hvis vi altså vil.
Og det vil vi vel..?

Bøn:
Kære Gud.
Tak for dagen i dag – og for de dage, som skal komme.
Tak fordi du sendte din egen søn her til jorden, så vi kan lære af ham.
Hjælp os til at forstå, hvad det er, du vil, at vi skal gøre.
Hør os når vi sammen ber':
Fadervor…

Salme: M & L nr. 54 ("Og lyset skinner i mørket").

Tema: At gøre vand til vin.

Bibeltekst: Johannesevangeliet kap. 2, vers 6 -11.

Ting: En lille flaske vin

Aktiviteter:
1. Lav en smags-kims-leg med børnene. Snak om livretter – og haderetter…

2. Lav en smagstest! Hvem kan gætte ”den og den” sodavand, mælk, chokolade…

3. Gæt et bibelcitat. Lav om på et par linjer fra bibelteksten – og lad børnene/de unge gætte, hvilke citater der er de rigtige.

Beskrivelse:
Hvis man kunne lave vand om til vin, kunne man vist hurtigt lave sig en ret indbringende forretning. Mon ikke?
Men som altid når Jesus gør noget, gør han det ikke for sin egen skyld. Han gør det for andres. Sagen var den, at vinen var sluppet op til brylluppet i Kana – og det var ikke godt.
Og når noget ikke er godt, er det godt at have Jesus ved hånden. For der hvor han er, er alting på forunderlig vis muligt. Jesus lader sig nemlig ikke begrænse af, hvad man kan, men giver sig troligt i kast med det umulige.
Underberetningen fortæller både om vores liv og vores verden – men den fortæller også om Guds liv og Guds verden.
Man kan dårligt forstå, at Jesus kunne lave vand om til vin – men det er vist heller ikke meningen. Til gengæld kan man tro det – og dermed åbner der sig en række nye muligheder.
Og netop nye muligheder har vi mennesker brug for, når vi skal finde vej i vores eget liv.
Jesu liv var – fra start til slut – underfuldt, fordi Gud selv stod bag. Hvad det angår, ligner Jesu liv vores liv – for også her står Gud bag. Er det ikke utroligt?
Næh – det er netop noget, man kan tro på!

Bøn:
Kære Gud.
Tak for vand og vin.
Tak for mad og dagligt brød.
Tak for familie, venner og gode kammerater.
Hjælp os til at lukke vore øjne op for dine underfulde undere.
Hjælp os til at se verden omkring os som din verden.
Vær’ med os og hør os når vi sammen ber’:
Fadervor…

Salme: M & L nr. 44, (”Du som har tændt millioner af stjerner…”).

Tema: Skabelsen

Bibeltekst: Johannesevangeliet kap. 5, vers 5 – 9.

Ting: Spejl

Aktiviteter:
1. Lav en liste over "Det glæder jeg mig mest til". Snak med børnene om listen.

2. Kik i spejlet sammen. Hvad gør mig til mig? Er det næsen, håret, øjnene eller…

3. Lad børnene/de unge skrive 3 ord om sig selv på en seddel. Del sedlerne ud og lad børnene/de unge gætte hvem der har skrevet ordene.

Beskrivelse:
"Når en abe kigger i et spejl, er det sjældent en apostel, der kigger ud". Sådan skriver den danske teolog og filosof Søren Kierkegaard et sted. Der er nemlig noget vi aldrig kan løbe fra – og det er os selv. Det kan godt være, at vi gerne vil se noget andet end os selv, når vi kigger i spejlet, men hvis det er os, der kigger i spejlet, så er det også os, der kigger ud. Og godt det samme! For bag os står Gud selv. At vi er til – du og jeg – er det største under, man kan forestille sig. Og bag det under står Gud selv.
I trosbekendelsen siger vi, at vi tror på, at Gud har skabt himlen og jorden – med alt hvad dertil hører! Gud har skabt det hele – måske ikke lige på en gang – men det er ikke det afgørende. Det vigtigste og det mest underfulde er, at Gud har villet hele sit skaberværk: dyrene, planterne, menneskene – du & jeg! Og netop fordi Gud på underfuld vis har sat det hele i gang og stadigvæk holder hånden under, skal vi – du & jeg – gøre, hvad vi kan for at passe på Guds underfulde skaberværk.
Kik engang i spejlet. Hvad ser du? Du ser dig selv – og større under kan du ikke finde. Og dog… Prøv at kigge i spejlet sammen med en af dine kammerater. Hvad ser du nu? Du ser dig selv og et andet menneske! Og sådan har Gud tænkt det: vi skal ikke leve vores liv alene, men sammen med andre mennesker. Og det er i sandhed…underfuldt!

Bøn:
Kære Gud.
Tak fordi at jeg er mig.
Tak for alle andre mennesker. For venner og familie og dem jeg ikke kender.
Jeg ber' om, at du vil være med mig og alle andre, så vi får mod til at leve sammen.
Side om side. Dør om dør.
Hjælp mig til at se alle andre som medmennesker.
Hør os når vi sammen ber':
Fadervor…

Salme: M & L nr. 85 ("Skoven synger aftenssang").

Tema: Helbredelse.

Bibeltekst: Johannesevangeliet kap. 5, vers 5 – 9.

Ting: Gazebind

Aktiviteter:
1. Leg ambulance-tag-fat. Find den på legedatabasen; www.fdf.dk

2. Snak med børnene om at være syg. Kender de nogen, der er syge? Har de selv været på hospitalet?

3. Besøg det lokale hospital eller Falck stationen. Eller få en læge eller sygeplejerske til at fortælle om deres arbejde.

Beskrivelse:
I kender sikkert ordsproget: Tro kan flytte bjerge. Det stammer, som så meget andet, fra Bibelen. Det er også her, at vi møder fortællingen om Jesu helbredelse af den syge ved Betesda dam. Og her får vi syn for sagen…tro kan gøre rask! I hvert tilfælde har Jesus en finger med i spillet. For Jesus, Guds egen søn, er ingenting umuligt. Som de moderne mennesker vi er, ynder vi at stille spørgsmål til alt – også til om underberetningen nu også er sand. Kunne Jesus nu også helbrede? Og vi går endnu længere og spørger, om tro kan helbrede. Et sted i Danmark sidder man og undersøger, hvilken betydning tro har for helbredelse af sygdom.
For Jesus var det helt ligetil. Kom han forbi et menneske, der havde brug for hjælp, så hjalp han. Hverken mere eller mindre! Han hjalp bare og derved blev underet til. Undere bliver nemlig aldrig til med hænderne i lommen. Jesu undere kan ikke forklares og forstås – de må tros. Og bliver de det, åbner der sig nye muligheder. For så forstår man rækkevidden af, hvem Gud er, og hvad Gud kan. Og så bliver næste skridt ligetil: så vil man ud i verden og gøre, hvad man kan. For næsten – og sig selv.

Bøn:
Kære Gud.
Nogle gange rækker ord næsten ikke – men jeg prøver alligevel:
Tak for liv og gode dage.
Vær' med de syge og sorgfulde – og hjælp alle, der har hjælp behov.
Lær os at leve som du vil –
Og hør os når vi sammen ber':
Fadervor…

Salme: M & L nr. 75 ("Lejrbålet brænder stille..").

Lugte.

Når vi forkynder i FDF, er vi rigtig gode til at bruge en masse andre sanser end blot lyttesansen. I biblen omtales der mange steder forskelligt mad, natur og mennesker – alle ting og organismer, der har hver deres lugt.

I de følgende forkyndelsesideer om lugte, tages der udgangspunkt i børnenes lugtesans og en bibelhistorie knyttes til denne lugt.

Tema: Røg!

Bibeltekst: 1. Kongebog kap. 18, vers 22-39.

Ting: Tændstik fra tændstikæsken – start med at tænde tændstikken.

Aktiviteter:
1. Lav bål udendørs.
2. Gæt en lugt – Giv børnene bind for øjnene og lad dem dufte til forskellige røg-lugte, som de skal gætte. Eks. brændt papir, cigarrøg, bållugt, brændt plastik, brændt brød og stearinlys.
3. Lav hemmelige koder med citronsaft og få skriften frem via stearinlys.

Beskrivelse:
Bibelteksten: Elias var en af Guds profeter. En profet var en mand, Gud ind imellem talte igennem. På den tid Elias levede, var der desværre flest mennesker, der dyrkede falske guder, og dem var Elias naturligvis gal på. For Elias fandtes kun én Gud!
Elias kalder derfor alle de falske profeter sammen og beder dem om at forberede en bålofring til deres gud – dog må de ikke antænde bålet. Elias gør det samme. Derefter skal alle hver især kalde på deres gud. Den Gud, som kan tænde ild til vores offer, han er den sande Gud!".
Efter bålene er bygget, begynder de falske profeter at påkalde deres gud, men der kommer ingen ild. Før Elias skal påkalde Gud, beder han om, at der hældes vand på bålet. Herefter kalder Elias på Gud. Bålet antændes med det samme. De falske profeter bliver forundrede og forstå nu, at der kun er en sand Gud.

Refleksion:
Hvordan er det at tænde bål i regnvejr? Ikke nemt!
Hvis brændet er helt vådt, og man ikke har læ for regnen, er det næsten umuligt at lave et bål. Ilden kan ikke få fat i noget, der er vådt. Forestil jer, at I skulle tænde et bål efter, at der var blevet hældt tolv spande vand ud over bålet!
I denne fortælling om profeten Elias, hvor Elias har ladet sit bål overøse med en masse vand, sker det, fordi Gud hjælper Elias. Da alle menneskerne ser dette, forstår de, at Gud er Gud. Mon ikke vi også ville blive grundigt overbevist, hvis vi så noget lignende? Gud kan gøre det, der ellers ikke er muligt. Intet er umuligt for ham, men det har mennesker svært ved at forstå. Vi kan ikke forestille os noget menneske eller væsen, der slet ikke har nogen begrænsninger, og derfor er det også mærkeligt, at han findes. Men Gud kan alt!
Han kunne endda få sin egen søn til at stå op fra graven - det er det mest forunderlige.

Hvad kommer I ellers til at tænke på når I dufter røg/ild?
- Liv eller overlevelse? - vi mennesker har brug for ilt og varme for at overleve.
- Fare (ildebrand) – brug for hjælp.
- Varme? Varmen fra bålet på en kold nat.
- Tro? Som Elias.
- Mad på lejr – fællesskab.

Bøn:
Kære Gud
Tak for livet og tak fordi du har skabt mig.
Giv mig tro også selvom jeg ikke får beviser for at du er til.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 61 (”Vor far”).

Tema: Guds skaberværk

Bibeltekst: 1. Mosesbog kap. 1.

Ting: Tørrede blomster.

Aktiviteter:
1.Lav et lille skaberværk. Læg f.eks. noget vat i en lille bakke, vand godt og så karsefrø deri. En udvidelse af aktiviteten er at lave to bakker karse, hvor kun den ene bakkes vandes. Til næste møde, vil kun den ene bakke have overlevet.
2. Lav jeres eget øko-system. Man kan faktisk godt lave et lukket øko-system, der fungerer. Hvad skal der til af vand, ilt, lys etc? Det er en god idé at gå på biblioteket og få gode tips, inden man går i gang.

Beskrivelse:
Genfortælling af bibeltekst: For længe, længe siden, lang tid før vores tidsregning begyndte, var verden mørk og øde. Der var slet ikke nogen jord eller himmel, sådan som vi kender det. Der var bare mørke og tomhed. Så en dag begyndte Gud at skabe orden og skønhed. Først befalede han, at lyset skulle overvinde mørket. Og der blev lys i verden.
Derefter befalede han, at de stormfulde have skulle trække sig tilbage, så det tørre land kom til syne. Men landet var tomt og stille. Den eneste lyd, man kunne høre, var bølgerne, der slog op mod strandene og vinden, der sukkede. Så befalede Gud, at jorden skulle frembringe træer, græs og planter. Hvor var de første grønne blade dog skønne og blomsterne, der strålede i lyset, var så smukke.
Så befalede Gud, at solen skulle skinne om dagen, og at månen skulle lyse om natten. Og han skabte stjernerne, som skulle blinke i den fløjlsbløde nat.
Men både himlen og jorden var stadig stille og tom. Derfor skabte Gud de dyr, der skulle lege og svømme i havene, lige fra de mindste fisk til de store hvaler. Han skabte også fuglene, som skulle føjte og kvidre så smukt, mens de fløj rundt mellem træerne. Det var en dejlig verden og. Gud så selv, hvor godt det var blevet.
Men det tørre land, som han kaldte jorden var stadig øde og tomt. Så gav Gud sig til at skabe dyrene. Skovene og markerne vrimlede med dyr af alle slags. Gud sagde til alle dyrene, at de skulle få unger og vokse i antal, så der altid ville være dyr i verden. Gud så på hele skaberværket med glæde.

Refleksion:
Prøv at lukke øjnene.
Prøv at huske, hvordan det dufter om sommeren, når det lige har regnet. Det dufter af våd jord, af fugtig varme og liv. Det er lige før, man kan høre græsset gro på sådan en dag. Det er også andre sommerdage, hvor det ikke regner. Hvis det ikke regner i meget lang tid, visner græsset. Det dør, fordi det ikke kan leve uden at få vand. For at der overhovedet kan være liv på jorden, skal der være vand tilstede. Gud skabte både græsset, regnen og solen og han indrettede verden, så alt liv kunne klare sig. Gud skabte også menneskene, for at vi kunne passe godt på hele hans skaberværk. Det glemmer vi bare nogle gange. Men vi mennesker har ødelagt balancen i naturen, så der nogle steder bliver tørke og livet dør; Græsset og alle andre planter bliver først slappe, så bliver det gult og så visner og dør det. Vi er alt for hårde ved naturen. Som FDFer lærer vi at passe på naturen. Vi lærer, at man ikke må snitte i barken på træerne, for så kan de dø, og at vi ikke bare må knække grenene af træer og buske. Hvis vi behandler naturen godt og hvis vi prøver at lukke øjnene op, når vi er på tur, kan vi se en lille del af Guds værk. Tænk at han har skabt det hele!

Bøn:
Kære Gud!
Du skabte græsset og får det til at gro.
Du skabte os og får os til at leve.
Hjælp os at passe godt på jorden og alt det du har skabt.
Vi ber dig passe godt på os.
Fadervor…

Salme: M & L nr. 79 (”Solen begynder at gløde”).

Tema: At blive helbredt.

Bibeltekst: Markusevangeliet kap.2, vers 1-12.

Ting: Tigerbalsam.

Aktiviteter:
1)Leg ambulancetagfat. Find legen i FDFs legedatabase (www.fdf.dk).
2) Leg dødbold; hvor man dør, hvis man rammes af bolden, men kan blive levende igen, hvis den person, som skød en selv dør.

Beskrivelse:
Bibelteksten: En lam bliver helbredt.
En dag kom Jesus ind til en fiskerlandsby . Han gik hen til et hus, hvor der var en masse, der ville høre om Gud.
Mens Jesus var der, kom der udenfor 4 mænd med en syg mand. Han var lam og lå på en båre. De 4 mænd ville hjælpe ham, men der var så mange mennesker ,at de ikke kunne komme ind ad døren, så i stedet for klatrede de op på taget. Taget var lavet af træplader og måtter af bast. Mændene skubbede en del af taget til side og firede den lamme mand ned lige foran Jesus.
Der var mange, der blev vrede over, at man kunne finde på at snyde sig ind på den måde. Men Jesus sagde , at det var deres tro, der havde fået dem til det, og han var imponeret over , at den lammes venner havde gjort så meget for at hjælpe deres syge ven.
Jesus sagde til den lamme: Dine synder er dig forladt.

Inde i huset var der nogle fromme mænd, der kendte skrifterne, og de blev vrede over det Jesus sagde. Det er da kun Gud, der kan tilgive mennesker, sagde de, men inde i deres hoveder tænkte de, at sådan en tømrers søn, da ikke kunne tale i Guds sted. Han kendte ikke engang den lamme, og vidste ikke, hvad han havde gjort af dårlige ting. Jesus var ikke præst og så sagde han bare sådan, at alt var godt. Skulle han ikke have sendt den lamme til en præst. Sådan stod de hver og tænkte sit.
Jesus vidste, hvad de stod og tænkte, og han spurgte dem, hvorfor de stod og skulede til ham. Hvad var lettest at sige: Dine synder er dig tilgivet eller Rejs dig, tag din seng og gå hjem, sagde han til dem.
For at de kunne forstå ,at han var Guds søn, og kan tilgive synder, sagde Jesus til den lamme at han skulle rejse sig, tage sin seng og gå hjem.
Manden rejste sig, rullede tæppet sammen, klappede båren sammen og gik fløjtende sin vej. Folk blev ude af sig selv af glæde og sagde: „Sådan er Guds rige“.

Refleksion:
Vi har alle prøvet at have ondt i en muskel, men hvis man så smører tigerbalsam på og så bliver det hele varmt og musklen får det bedre. Mirakler er noget uforklarligt, noget helt fantastisk, som ændrer menneskers liv fuldstændigt I andagter hører vi fortællingerne om Jesus, der laver mirakler. Man tror faktisk næppe sine egne ører, når man hører om det.

Bøn:
Kære Gud
Tak for det mirakel, det er, at jeg er til.
Mind mig om, at alt, du har skabt, er et mirakel og noget jeg skal passe på.
Lad mig skabe små mirakler i hverdagen til glæde for andre.
Fadervor…

Sang: M & L nr. 34 (”Her fik vi lov af være”).

Tema: De tre vise mænd – mødet med Jesus forandrer menneskers liv.

Bibeltekst: Matthæusevangeliet kap2, vers 1-12.

Ting: Røgelsespinde.

Aktiviteter:
1)Lav jeres egen stjernehimmel med blåt papirsdug og guldstjerner, der kan klistres på.
2) Tag børnene med på en "stjernevandring", hvor I søger efter stjernen over Betlehem. Vandringen foregår i fremmede egne og derfor ser I ting, som I ikke før har lagt mærke til (Lav en bane af en snor, hvor der hænger forskellige ting, som i møder på vejen). Giv eventuelt børnene bind for øjnene. Endelig findes stjernen - Jesusbarnet.
3) Fremstil de tre visemænd som dukker, hvor hovedet er en grydeske, hår og kjoler er lavet af garn og stofrester.

Beskrivelse:
Fortæl (en personliggjort genfortælling af bibelteksten):
Nu skal I bare høre om dengang, da de tre vise mænd opdagede en helt ny stjerne. Den skinnede så smukt, at de med det samme vidste, at den betød noget ganske særligt. De tre vise mænd skyndte sig at læse i de gamle bøger om stjerner for at finde ud af, hvad den betød. Og ved I hvad! Den stjerne betød ganske rigtigt noget specielt! Den betød, at der var blevet født en konge i Judæa. De tre vise mænd pakkede det allermest nødvendige til rejsen og så tog af sted for at finde kongen. De sørgede også for gaver – guld, røgelse og myrra, som det hørte sig til. Da de kom til Judæa, tog de ind til Jerusalem, hvor Kong Herodes boede. De tre vise mænd troede nemlig, at kongen var på Herodes´ slot. Men det var rigtigt dumt, for det var slet ikke sådan en konge som Herodes. Herodes blev forfærdelig rasende, da han hørt om stjernen, fordi hans skriftkloge mænd havde fortalt, at det var Kristus, stjernen fortalte om og at han skulle blive en endnu mægtigere konge end kong Herodes. Uha, hvor blev han rasende. Han prøvede at skjule det og bad de tre vise mænd om at rejse til Betlehem, hvor Jesus var. Når de havde fundet Jesus, skulle de komme tilbage og fortælle hvor barnet var, så Herodes selv kunne besøge ham. Næste morgen rejste de tre vise mænd videre. Da de kom til Betlehem, hvor stjernen ganske rigtigt stod over en lille stald, fandt de lille Jesus sammen med Maria og Josef. Det var helt anderledes, end de havde troet, men de forstod, at dette var en stor konge, som skulle få betydning for mange mennesker. Natten, inden de tre vise mænd rejste tilbage, havde de en drøm, hvor Gud sagde til dem, at de ikke skulle tage tilbage til Herodes, for han ville slå Jesus ihjel. Derfor valgte vi en anden rute hjem til Østerland.

Tekstovervejelser:
I adventstiden har vi længtes og søgt mod Kristusbarnet, og i julen har vi festet for at fejre Jesus fødsel. Kirken har været klædt i sin festfarve - hvid; for at fejre Jesu fødsel.
Ligeledes havde de tre visemænd det. De havde gentagne gange set efter stjernen, som omtales i gamle testamente. De havde længtes og søgt efter stjernen. Pludselig ser de den, og ved at en konge er født, hvilket de glædes over. De følger stjernen, rejser ud til fremmede egne, hvor meget er anderledes end der, hvor de kommer fra. De finder Jesus og ved mødet med Ham ser de, at her er der sket den skelsættende begivenhed, som de havde læst om i Gamle Testamente. Jesus er kommet med frelse til hele verden. At se Jesus eller høre evangeliet om ham forandrer ens liv. Mennesket er ikke længere alene, Gud er med os. Når livet forandres, går mennesker, ligesom de tre visemænd, andre veje end tidligere.

Bøn:
Kære Gud.
Tak at du lod din stjerne vise vejen, så de tre visemænd fandt dig.
Vi beder dig, lad dit ord gå foran os og lede os frem til dig.
Fadervor….

Salme: M & L nr. 77 ("Troen er ikke en klippe")

Tradition og højtider.

I dag har vi en hel række højtider og traditioner, som vi fejre gennem året. Vores højtider er knyttet til den kristne tro, mens traditionerne er en blanding af kristne traditioner og gamle hedenske traditioner, som i dag er knyttet til kristne højtider.

De vigtigste kristne højtider er jul, påske og pinse. Højtider, som de fleste børn og unge kender til og fejre med deres familie. I de følgende forkyndelsesideer bliver julen, dåben, årets gang og det at holde fest taget op. Ideerne kan også sagtens bruges til nogle af de andre vigtige højtider, som påsken eller pinsen.

Tema: Julen.

Bibeltekst: Lukasevangeliet kap. 2, vers 1-14.

Ting: Stjerne

Aktiviteter:
1. Snak med børnene om stjernen, stjerner og om at være stjerne. Fortæl om stjernen julenat.
2. Lav en uro af stjerner.
3. Leg "Stjerne for en aften". Giv de unge en opgave og 15 min. til forberedelse.

Beskrivelse:
Julen er vist kommet for at blive – og med julen også alle vore mange dejlige juletraditioner: julestjerner, julekager, juletræ, julegaver, julelys, julepynt, juleferie, julekalender, julemusik…
Tænk ¨på – alt det og mere til på grund af et lille barns fødsel? For når vi fejrer jul, så fejrer vi netop Jesu fødsel i stalden i Betlehem. Det er mærkeligt at tænke sig, at Guds egen søn blev født på den måde – men det gjorde han altså. Det er derfor, at vi nogle gange siger, at Jesus både er sand Gud og sandt menneske.
Julen har i mange år været en af vore største højtider. Vi samles i familien, på kryds og tværs for at hygge os, danse om juletræ, gå i kirke og synge julesalmer. Og for det meste viser vi os fra vores pæne side og giver hinanden julegaver. Og ude i den store verden – selv der hvor der er ellers er krig – holder man fred julenat. For at mindes Jesu fødsel.
Men julen er meget mere end gode traditioner, for den bringer nemlig et helt afgørende budskab til os mennesker – og det er et budskab om fred og kærlighed.
Har du nogensinde set et lille nyfødt barn? Hvis du har, så vil du også vide at sådan et, kan man kun holde af. Måske var det dét, Gud ville have os til at tænke over, da Jesus blev født?
Julenat blev Gud menneske, da himlen rørte jorden, og Jesus blev født. På den måde viste Gud, at han holder uendeligt meget af os mennesker – og det er i virkeligheden vores allerstørste julegave. For Guds kærlighed holder til evig tid, og hjælper os med at leve vores menneskeliv.

Bøn:
Kære Gud.
Julen nærmer sig med hastige skridt, og før vi får set os om, er det juleaften.
Vær med os og alle andre, så vi alle sammen får en god jul.
Vi ber' for fred og retfærdighed i verden.
Lad julens budskab nå ud til alle mennesker.
Hør os når vi sammen ber':
Fadervor…

Salme: FDF Sangbogen nr. 178, ("Dejlig er den himmel blå").

Tema: Fest.

Bibeltekst: Lukasevangeliet kap. 14, vers 15-24.

Ting: Serpentiner.

Aktiviteter:
1. Snak med børnene om serpentinerne. Hvad tænker I på, når I ser dem? Snak om hvilke fester børnene holder mest af. Fortæl om kirkens fester (f.eks. jul, påske, pinse).

2. Dæk et fint festbord med bind for øjnene. Der skal også laves bordkort og bordplan!

3. Hold fest. Pynt op til en "gang i den aften". Snak med de unge om, hvad der skal for at en fest er god. Hvordan er det med alkohol? Lav evt. smagsprøver, musikquiz o.s.v.

Beskrivelse:
Der er ikke noget som en fed fest – med god mad, sodavand, (øl?) & hygge. For når man fester, så fejrer man jo noget. Men festen bliver først til noget, hvis der også kommer gæster.
Uden gæster – ingen fester! Fødselsdagen bliver ikke helt det samme, hvis man sidder alene...
Så når man bliver inviteret, er det bare om at sige ja tak – ikke bare for ens egen skyld, men også for fødselarens…
Nogen siger, at hver dag er en fest. Og det er mere rigtigt, end man måske går og tror. Hver dag kunne godt være en fest! Hvad nu, hvis vi tog os sammen og besluttede, at i morgen skulle være en festdag? Hvad om vi mødte hinanden med smil på læben og godt humør? Hvad ville der mon ske, hvis vi alle sammen mødte op i festhumør – og lod alle drillerierne blive derhjemme? Gud vil gerne, at hver dag er en fest – og at vi mennesker siger ja tak til at deltage. Så det er bare om at komme i gang. Og hvis vi tænker os godt om, så er der jo egentligt meget at feste for. Vi kunne jo feste for, at vi har hinanden, at vi lever, at…
Fest og glæde hører sammen – og når vi fester og er glade sammen, henter vi også overskud til de dage, der er svære at komme igennem. Det er faktisk endnu et godt argument for at holde en god fest. Er det dig, der inviterer?

Bøn:
Kære Gud.
Tak for i dag – og tak for hver eneste dag.
Tak for familie, venner og gode kammerater.
Hjælp os, så vi passer godt på hinanden og gør vores til,
at hver dag er en fest med plads til liv og glæde.
Vær' med os og hør os når vi sammen ber':
Fadervor…

Salme: M & L nr. 44, ("Du som har tændt millioner af stjerner…").

Tema: Dåb.

Bibeltekst: Markusevangeliet kap. 10, vers 13-16.

Ting: Dåbskjolebånd.

Aktiviteter:
1) Hvad er det? Snak om båndet, dåbskjolen og dåben. Hvornår har du sidst været til barnedåb? Har du været helt oppe ved døbefonten? Hvad gør præsten?

2) Besøg kirken og lad præsten fortælle om barnedåben.

3) Gå på www.folkekirken.dk og find frem til dåbsritualet (du kan også finde det bag i salmebogen). Gennemgå det med de unge. Er det svært at forstå? Skal dine børn døbes?

Beskrivelse:
"Lad de små børn komme til mig, det må I ikke hindre dem i, for Guds rige er deres…".
Sådan sagde Jesus engang, og derfor holder vi søndag efter søndag barnedåb i kirken.
Dåben er begyndelsen på et fællesskab med Gud, som varer hele livet, for når vi døber lyder Guds løfte til os: "Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende". Sådan et løfte kan man roligt leve sit liv på. Det betyder ikke, at der ikke er noget ondt, der kan ramme barnet, men det betyder, at Gud altid vil være hos barnet – også selvom vi ikke kan se det.
Når man bliver forældre, får man pludseligt ansvaret for sådan en som dig (!) – og så er det godt, at have et sted at gå hen for at få hjælp. Gud er sådan et sted – og i dåben giver han sit ord på, at han vil være med dig. Og Guds ord kan man roligt tro på…
Dåben er, sammen med nadveren, en af kirkens hellige handlinger. Vi plejer at kalde dem for sakramenter, fordi Jesus selv har indstiftet dem.
Der er mange salmer i salmebogen, der handler om dåb. I en af dem står der:
"Fyldt af glæde over livets under, med et nyfødt barn i vore hænder, kommer vi til dig, som gav os livet". Det næste vers lyder: "Fyldt af bæven foran ukendt fremtid lægger vi vort barn i dine hænder. Det, som sker i dåben, gør os trygge". Og bedre kan det ikke siges! Når vi døber de små børn, lægger vi deres liv i Guds hænder…

Bøn:
Kære Gud.
Tak for livet. Tak for hver dag der bliver vores.
Vi ber' for alle børn rundt om på jorden.
Vær' med dem og hold din hånd over dem.
Lad dit ord og fortællingen om dig nå jorden rundt.
Hør os når vi sammen ber':
Fadervor…

Salme: M & L nr. 16, ("Nu går solen sin vej…").

Tema: Årets gang.

Bibeltekst: Prædikerens bog kap. 3, vers 1-8.

Ting: Kalender

Aktiviteter:
1) Snak om kalenderen. Har I sådan en derhjemme? Hvad står der i den? Har I også en fødselsdagskalender? Eller en…

2) Lav klassens egen fødselsdagskalender – med skøre billeder…

3) Hvem finder først ud af, hvornår kirkeåret starter? Gå på www.kristendom.dk eller www.folkekirken.dk og find ud af hvordan kirkeåret forløber…

Beskrivelse:
Måske har du hørt nogen sige: Hvad får jeg ud af det? Hvad får jeg selv ud af det, hvis jeg hjælper dig? Hvad får jeg ud af det, hvis…
Men det er slet ikke dét, det hele handler om. Det handler ikke om, hvad jeg får ud af det. Det handler ikke om, hvad jeg får ud af livet. Det handler om, hvad jeg bærer ind i det!
Dit og mit liv handler om, hvad vi kan bidrage med. Hvad kan du gøre, for at andre får det godt? Hvad kan jeg gøre..?
Vi ynder at sige: hver ting til sin tid… og der er noget om snakken. Der er en tid til at græde og en tid til at le, der er en tid til at sørge og en tid til at danse…
Men vigtigst af alt – der er ALTID tid til at være noget for andre.
Jesu liv er det allerbedste eksempel herpå. Han spurgte aldrig: hvad får jeg ud af det? I stedet for åbnede han menneskers øjne for hinanden og viste os alle sammen en vej at gå.
Kirkens højtider og traditioner knytter til her – og skal vise os mennesker vej til hinanden. For sådan har Gud tænkt det. Det handler ikke først og fremmest om, hvad jeg får ud af det – men hvad jeg bidrager med.
Og på mærkeligste vis får man også selv meget ud af det, hvis man giver meget! Det er nemlig ved at give, at man får…

Bøn:
Kære Gud.
Tak fordi fællesskab og FDF.
Tak for liv og leg.
Hjælp os, så vi sammen går den vej, du gerne vil at vi skal gå.
Hør os når vi sammen ber':
Fadervor…

Salme: M & L nr. 34 ("Her fik vi lov at være").

Bilag nr. 1 (Gud som dragebygger)

B y g e n f l o t d r a g e

Følg anvisningerne, og I kan komme ude at flyve på ca. en time ...

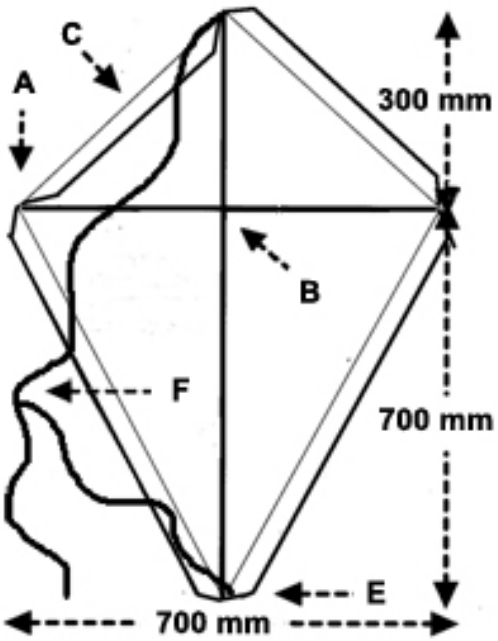

Du skal bruge

- Træliste på 1 meter
- Træliste på 70 cm
- Kraftig tape
- Stærk snor
- Små søm med hoved eller tegnestifter.
- Plastfolie eller evt. en stor affaldspose

Fremgangsmåde

- Søm små søm fast i alle liste-ender (For at forhindre at listen flækker, kan du først slå let med hammeren på den spidse ende af sømmet) – du kan også bruge tegnestifter i stedet for søm.
- Søm de to lister sammen så de danner et kors. Forsikr eventuelt med snor.
- Vikl snor fra søm til søm, så snoren danner kanten på dragen (B)
- Fold plastfolien ud eller brug evt. en stor affaldspose (Klip posen op i side og bund)
- Læg dragen på plastikfolien og skær til så folien er ca. 5 cm. større end dragen
- Fold folien rundt om snoren (C) og tape den fast med kraftig tape
- Lav en flot hale, ved at binde papir eller plastfolie-sløjfer på en lang snor. Fastgør halen i bunden af dragen (E).
- Bind snor fast foroven og forneden på den lodrette pind. Snoren skal være løs (F). På den lodrette snor bindes dragesnoren med en justerbar løkke, så man kan justere dragen til at flyve som den skal.

Dragen kan dekoreres ved enten at påklistre andre farver folie, eller man kan male et sjovt eller drabeligt ansigt på dragen (husk det skal være farve, som kan klare regnvejr).

Tjek vind og vejrforholdene på Dansk Metrologisk Institut´s hjemmeside - og tag afsted til den første flyvning. (www.dmi.dk)

Bilag nr. 2 (Fadervor – Knus et spejl)

HC Andersens eventyr om ”Snedronningen” - kort fortalt.

Eventyret begynder med fortællingen om troldspejlet. "For det var en ond Trold; det var en af de allerværste, det var "Djævelen"." Han opfinder et troldspejl, som får alt smukt og godt til at svinde ind til ingenting og får alt dårligt til at se endnu værre ud.

Men troldspejlet fordrejede alt, som spejlede sig i det. Spejlet var gået i millioner af små stykker, da det faldt troldene ud af hænderne og spredte sig over hele kloden. Nogle stykker var knap så store som et sandkorn, og disse fløj rundt om i den vide verden, og hvor de kom folk i øjnene, blev de siddende, og da så folk alting forkert, eller havde kun øje for, hvad der er galt ved en ting. Vinden kom susende med to troldsplinter, da klokken slog fem på det store kirketårn. Og Kay fik et i sit øje og et i sit hjerte, så hjertet skulle blive til en isklump. Og pludselig bliver han så fornuftig og ser kun rosens fejl og ikke dens skønhed. Han drillede sin bedste ven Gerda, hende han holdte så meget af.

Historien fortsætter og Kay ender hos snedronningen på hendes slot af is og sne.

Gerda begiver sig ud for at finde sin ven og går en masse igennem inden hun finder ham på snedronningens slot, kold og forfrossen. Da begynder Gerda at græde og hendes tårer tør Kays hjerte op og fortærer spejlstumpen deri, mens hun synger: ”Roserne vokser i dale, der får vi vor barn Jesus i tale”. Kay begynder at græde og spejlkornet triller ud af øjet.

Da Kay og Gerda kommer hjem, sidder bedstemoderen og læse højt af Biblen: ”uden at I bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Guds rige”.

Snedronningen" er i syv kapitler. Der er syv dage i ugen. Der er syv bønner i fadervor, som spiller en vigtig rolle i "Snedronningen". Den lille, gammelkloge Kay vil, da han bliver forskrækket, bede fadervor, men han kan kun huske den store tabel. For pigen Gerda er fadervor en hjælp på hendes rejse. Hun husker den.

Fadervor

Hver gang vi føler os ensomme. Når vores verden, som et spejl, går itu. Når vi som Kay bliver blændet af alt muligt eller bliver i tvivl om, hvem Gud er, så er det godt at vende tilbage til fadervor. Fadervor minder os om, hvem Gud er, at vi må kalde Gud for Far og at Gud er som en far og vi er hans børn. Fadervor er på kort formel, det kristendommen handler om.

Paulus siger til nogle af de første kristne, at lige nu så ser vi Gud, gådefuldt som ser vi ham i et spejl sat sammen af en masse knuste spejlstumper, men en dag, så skal vi få lov til at se Gud ansigt til ansigt (1. koritherbrev kapitel 13, vers 12). Indtil da, så må vi bede fadervor, fordi Jesus var vist os, at Gud er som en kærlig far (Mattæusevangeliet kapitel 6, vers 9-13).

Bilag nr. 3 (Lege med bind for øjnene)

Lege:

1) Satan og folket.
Fortæl: Satan betyder den, der anklager eller en, der bagvasker eller sladrer. Forstil dig, at Gud og mennesker går ved siden af hinanden. Så er Satan den, der forsøger at rive mennesket væk fra Gud og tage Guds plads ved siden af mennesket. Fortæl evt. om Jesu fristelse i ørkenen: Mattæusevangeliet kap 4, vers 1-11 (side 13 i Den Nye Aftale, side 177-178 i Møllehaves Børnebibel).
Deltagerne tager hinandens hænder og danner en cirkel, og er et folk, inden i cirklen (folket) har man (satan) (En person med bind for øjnene), som skal prøve at ramme en person(menneske) ude i cirkel (folket). Folket skal selvfølgelig prøve at undgå satan. Den person, som må give slip eller bliver ramt af satan, bliver satan.

2) Tillidsleg.
Fortæl: At tro er at have tillid. Tillid til at Gud er med os indtil verdens ende lige meget, hvad der sker. Det har Gud lovet os og Gud blev menneske i Jesus for at fortælle os, at han aldrig vender os ryggen. Læs eller genfortæl om Peter, der tror og tvivler – Mattæusevangeliet kap 14, vers 22-33 (side 32 i Den Nye Aftale, side 203-204 i Møllehaves Børnebibel).
En af deltagerne får bind for øjnene. Han/hun skal på stole bevæge sig fra den ene ende af rummet til den anden. De andre deltagere skal flytte stolene og vejlede den, der går undervejs, så turen bliver tryg.

3) Disciplene og den troende.
Fortæl: (se tillidsleg)
Udpeg 4 disciple og en troende. Disciplene danner en ring om den troende og bevæger sig rundt i lokalet hånd i hånd, så der hele tiden er et frit område mellem dem, hvor den troende kan gå. Den troende har bind for øjnene, og skal bare gå og gå. Hver gang disciplene vil afrette hans retning, giver de ham blot et blidt put.
Legen kan også være en konkurrence, hvor den troende i cirklen skal hurtigst muligt fra A til B.

4). At tvivle.
Fortæl: Biblen fortæller, at vi skal have tillid til Gud, men alle tvivler ind imellem. Selvom vi ind imellem tvivler, så vender Gud os ikke ryggen. Gud griber os igen og igen ligesom i legen.
Biblen fortæller flere historier om folk, der tvivler, bl.a. om Thomas som ofte kaldes Tomas tvivleren. Han ville have beviser for, at Jesus var stået op fra de døde. Læs Johannesevangeliet kap. 20, vers 19-29 (side 186 i Den Nye Aftale, side 256-257i Møllehaves Børnebibel).

Udpeg en tvivler. Ca. 8 personer stiller sig i en ring tæt omkring den tvivlende. Den tvivlene lader sig nu, med lukkede, øjne falde stiv til en af siderne. Ringen griber ham blidt og returnerer den tvivlende over i en af de andre retninger.

Mulige diskussionsspørgsmål **til seniorvæbner og seniorer.**

Hvorfor tror du, at mange har svært ved at være troende i dag?
Hvad mener du, at fortællingen om Thomas Tvivleren siger om tro og tvivl?
Hvordan kan det være muligt at tro – uden konkrete beviser?
Er der en grænse for, hvor meget man må tvivle, for stadig at kunne kalde sig et troende menneske?
Kan man tro uden at tvivle?
Er det ok at blive fristet – og kan vi mennesker overhovedet undgå fristelsen ind imellem?

Bilag nr. 4 (Bibel-OL)

Bibel-OL er et sjovt løb, hvor disciplinerne er knyttet til forskellige bibeltekster.
Inden hver disciplin er der en henvisning til en fortælling fra biblen, så der også tilegnes viden.
Alle historierne bag disciplinen læses op eller genfortælles, så rammen bygges op.

Disciplin 1: 200 m. stafet med barmhjertig samaritaner, (Lukasevangeliet kap. 10,vers 25. Johannes Møllehaves børnebibel s.211).
Holdet får nu chancen for at være barmhjertige samaritanere og det om kap med de andre barmhjertige samaritanere. En person fra holdet skal nu på skift agere den sårede og derefter bæres af holdkammeraterne fra ørkenen ind på herberget. Derefter agerer en ny deltager den sårede og bæres fra herberget ud i ørkenen og så videre…..
(For puslinge-tumlinge kan "den sårede" i stedet være en dukke/tøjdyr, som børnene sammen skal hjælpe på samme måde, som hvis det var et rigtigt menneske).
Materialer: ingen

Disciplin 2: Bind et kors og bær dit kors 100 m. (Lukasevangeliet kap. 23, vers 26: Johannes Møllehaves børnebibel s. 245-53).
Historien handler om Simon fra Kyrene, som bar Jesu kors til Golgata, inden Jesus blev korsfæstet.
Holdet skal binde et kors og hver discipel/person på holdet skal løbe/kravle/svømme 50 m. med korset. (De små (puslinge -pilte) kan evt. få udleveret et allerede bygget kors, så de kun skal løbe/kravle osv. med korset).
Materialer: rafter, tov.

Disciplin 3: Find dit fortabte får og den forsvundne Drakme. (Lukasevangeliet kap. 15, vers 1-10 Johannes Møllehaves børnebibel s.216).
Spredt rundt på Herrens mark ligger X antal Drakmer spredt ud over det hele, find så mange som muligt.
Materialer: Sten, som er sprayet med guld eller vingummier = drakmere. Derudover tov til at markere banen med.

Disciplin 4: Undgå at blive stenet, (Til de store kan spørgsmålene eventuelt gøres sværere – se. evt. under kategorien "Spil" for ideer til nye spørgsmål.) (Johannesevangeliet kap. 8, vers 1-11; Johannes Møllehaves børnebibel s.245).

Svar rigtig på spørgsmålene ellers vanker der flyvende flødeboller/vandballoner/ flødeskum/ plastik dyr

Spørgsmål:

Spørgsmål	Svar
1. Nævn mindst 8 af navnene på de 12 af Jesu disciple	Svar: Ifølge Markus kap. 3, vers 13: Simon Peter, Zebedæus sønnerne Jakob og Johannes, Andreas, Filip, Bartholomæus, Matthæus, Thomas Jakob Alfæus' søn, Thaddæus, Simon Kana'næeren og Judas Iskariot. Se også Mattæus kap. 10 eller Lukas kap. 6, vers 12.
2. Hvor mange gange fornægtede Peter Jesus?	Svar: 3 gange.
3. På hvilken dag skabte Gud mennesket?	Svar: 1. mosebog kap. 1, vers 26-31. På 6. dagen.
4. Hvad hedder Jesu´forældre?	Svar: Josef og Maria
5. Hvad skete der i GEtsamene have, da Jesus var der med disciplene?	Svar: Judas forrådte Jesus med et kys under påskemåltidet og Jesus blev arresteret.
6. Hvor mange bud fik Moses af Gud på bjerget?	Svar: 10 Bud på stentavler.
7. Hvad hed drengen, som vandt kampen over Goliat?	Svar: David, som senere blev konge
8. Hvad spiste Eva i Edens have, som sendte hende og Adam bort?	Svar: Et æble fra kundskabens træ.

9. Hvad er det, som du skal gøre mod din næste?	Svar: Behandla ham, som du behandler dig selv
10. Hvilket slags træ gemte Zakæus sig i? A. Egetræ; B. Pæretræ eller C. Morbærfigen træ	Svar: C.

Disciplin 5: Bibelstød – kast biblen længst.
I denne disciplin skal børnene kaste med en bibel/telefonbog så langt som muligt, når bogen kastes mellem benene.

Materiale: Bibel/telefonbog, målebånd.

Disciplin 6: David og Goliat; (1. Samuelsbog kap.17).
David nedkæmpede Filistrernes kæmpe, Goliat.
Her skal holde øve sig i at kaste som David – de skal skyde til måls mod en papfigur/målskive, en person i en sort sæk eller måske et andet hold.
Materialer: flødeskum, ske og målskive/person.

Disciplin 7: Jesus går på vandet, (Matthæusevangeliet kap. 14, vers 22. Johannes Møllehaves børnebibel s. 203).
Holdet skal gøre forsøget efter, men må tage hjælpemidler i brug. Jorden bliver nu pludselig vand og holdet skal tilbagelægge en bane.
Hjælpemidlerne er: aviser, spande, brædder eller lignende.

I kan krydre opgaven ved at indføre, at holdet samtidig med at de "går på vandet", skal de også transportere noget vand i en balje.

(For puslinge-tumlinge kan i på forhånd lave en "forhindringsbane", som de skal transportere vandet igennem – det kan være kravle under et bord, over en stol mv.)
Materialer: aviser, spande, brædder, en balje og vand.

Disciplin 8: Sten, der forsvandt fra Graven. (Lukasevangeliet kap. 24, vers 1-8 (opstandelsen) Johannes Møllehaves børnebibel s. 254-56).
Holdet kommer til Graven, hvor stenen endnu ikke er fjernet – de skal nu skubbe stenen væk, så opstandelsen kan ske!
Holdet skal flytte en tung sten – kan være, at de skal skubbe en bil nogle meter, flytte en trillebør med jord osv. (tilpas til børnenes størrelse).

OBS! Bibel-OL er i denne version ikke lavet som en egentlig konkurrence, men som et løb rundt i forskellige bibeltekster. I kan selv indføre konkurrenceelementet ved at lave pointskemaer og præmier.

Bilag nr. 5 (Mosesløb)

Løbet kort:
Løbet skal starte i slutningen af et møde eller i skumringen på en lejr.
Børnene/de unge må ikke medbringe andet end deres skjorte og evt. jakke.

Poster er alle begivenheder fra Ørkenvandringen (2. Mosebog)
Holdet skal fra starten udvælge en Moses. Han er den eneste, der kan modtage ordrer fra Herren/få instrukser af postbemandingen.
(Hvis løbet gennemføres med de helt små klasser, tilrådes det, at man springer over det med at udvælge en Moses, men at holdet i stedet alle er Moses).

Poster:

1: Slå vand af klippe (2. Mosebog, kap.17): (Drikkepost) Med en pind skal der slås hul på en plasticpose.
Materialer: Plasticposer, snor og vand

2: Samle manna(2. Mosebog, kap. 16): På tid skal der samles flødeboller/vingummier op, som er spredt i området. Alle flødeboller, der samles ind, skal spises (man skal ikke tage mere end man har brug for…)
Materialer: Flødeboller eller vingummier

3: De 10 bud/guldkalven (2. Mosebog, kap.19 og kap. 32): Moses skal finde tavlerne med de ti bud (ligger kredshuset nær en bakke, kan denne med fordel benyttes) – tavlerne er gemt godt væk, så Moses skal bruges noget tid på at finde dem, men heller ikke gemt bedre end Moses kan nå at finde dem, inden tiden løber ud. Inden skal holdet aftale, hvor lang tid Moses er væk i (og dette skal overholdes).
Så snart Moses er gået, får resten af holdet besked på, at de har tiden, indtil han kommer tilbage, til at lave en gulvkalv med de ting, de lige kan finde.
Materialer: Tavler med de 10 bud på (kan være to telefonbøger, hvor "budene" er sat på forsiden).

4: Lave ildsøjle(2.Mosebog, kap.13, vers 17-22): Alle på holdet skal lave en ildsøjle, der kan lyse op for dem på deres videre vandring. Ildsøjlerne laves som dåselygter med et lys i.
Materialer: Tomme dåser, kniv til at lave hul med, lys

5: Fusk i historien: Det kan være svært at finde ud af, hvad man må og ikke må ifølge Moseloven. Alle de ting, som endnu ikke er opfundet, må man i hvert fald ikke bruge, placeres/gemmes på et afgrænset område - f. eks et rum i kredshuset. Nu skal holdet indenfor eks. 5 min. finde så mange af de moderne ting, som er gemt i rummet, og huske dem. Holdet må ikke komme ud af rummet, mens de leder. Bagefter skal nævne så mange af tingene, som de kan.
Materialer: Diverse nutidige dimser og dutte, der skal gemmes i et rum.

6: Barndomstraume fra sivkurven(2. Mosebog, kap. 2): Moses er blevet en stor fører for sit folk, men kan stadig føle sig lidt lille og dum, fordi han først blev fundet i en sivkurv. Deltagerne skal nu prøve at opleve dette traume.
De skal gennemføre en lille bane inden i en "sivkurv" af hundetæpper.
Materialer: pose syet af hundetæpper og opstilling af en bane.

Bilag nr. 6 (Terningeløb)

Puslinge- pilte: find billeder under Kategori: Spil. Tema: Vendespil.

Væbnere – seniorer:

1. Hvad betyder ordet bibel?
2. Hvad hed englen, der kom til Maria?
3. Hvad er en Farisæer?
4. Hvad er en discipel?
5. Hvor mange evangelier har biblen?
6. Hvad betyder konfirmation?
7. Hvad gjorde Samaritaneren?
8. Hvad skete der ved syndefaldet?
9. I skabelsesberetningen hedder det første menneske?
10. Hvilken slags mad nævnes der i Fadervor?
11. Hvad spiste disciplene sammen med Jesus Skærtorsdag?
12. Hvor mange fisk og brød var der fra starten, da Jesus mættede flere tusinde?
13. Hvad fik Jesus at drikke på korset?
14. Hvad spiste "Den fortabte søn" i "Lignelsen om den fortabte søn"?
15. Hvor mange gange fornægtede Peter Jesus? (evt. bibelhenvisning)
16. Hvor mange disciple havde Jesus?
17. Hvor mange dage fastede Jesus i ørkenen? (evt. bibelhenvisning)
18. Hvor mange sølvpenge fik Judas for at forråde Jesus?
19. Hvor mange røvere blev korsfæstet samtidig med Jesus?
20. Hvor mange Mosebøger er der?
21. Hvad skabte Gud på 5. dagen?
22. Hvad var den 7. plage, som Gud sendte?
23. Hvilket erhverv havde Josef?
24. Hvad hed haven, hvor Jesus og disciplene spiste påskemåltidet?
25. Hvor mange dage sejlede Noah rundt i arken, før han så land igen?
26. Hvad har lettere ved at komme igennem et nåleøje end for en rig at komme i himmelen?
27. Står Fadervor i bibelen – hvis ja, hvor?
28. Hvad kalder man "Men det skete i de dage…"?
29. Hvad hedder evangelisterne?
30. Hvad kalder man Johannesevangeliet kap.3, vers 16?
31. Hvad kalder man fortællinger som "Den Barmhjertige Samaritaner" og "Sædemanden"?
32. Hvor i bibelen står Johannes' Åbenbaring?
33. Hvad lagde man på jorden, da Jesus red ind i Jerusalem?
34. hvilket dyresymbol bruges for Jesus?
35. Hvad ville mændene gøre ved kvinden, som var taget i utroskab?
36. Hvad han manden, der døbte Jesus?
37. Hvad indtog Jesus Jerusalem på?
38. Hvad skabte Gud på den 3. dag?
39. Hvad hedder Adam og Evas to sønner?
40. Hvad var det, som Gud befalede Abraham at ofre på bjerget?
41. Hvad hedder drengen, der besejrede Goliat med en sten?
42. Hvad er den 8. plage, som Gud sender?
43. Hvad er det Moses skiller i flugten fra Ægypten?
44. Hvor mange bøger/skrifter indeholder Det Gamle Testamente?: Tre muligheder: 23, 39, 43.
45. Hvor mange bøger/skrifter indeholder Det Nye Testamente?: Tre muligheder: 12,24,27.
46. Hvor blev Jesus korsfæstet?
47. Hvad er skibet symbol på i kirken?
48. Hvad hed tolderen, som sad i træet for at kunne se Jesus?
49. Hvad var det for et dyr, som slugte Jonas?
50. Hvad er det, som Jesus krones med i Jerusalem?

Svarark:

1. Bog
2. Gabriel
3. En person, der punktlig følger Moselovene
4. Elev, siges om Jesu følgesvende
5. 4
6. Bekræftelse af dåben
7. Han hjalp den forslåede person
8. Adam og Eva, der spiste af kundskabens træ i Edens have
9. Adam =Menneske
10. Brød (Matt. 6,11)
11. Brød (Matt. 26,26)
12. 5 fisk og 2 brød
13. Eddike (Matt. 27,48)
14. Bønner (Luk. 15,16)
15. 3 gange
16. 12 disciple
17. 40 (Mark. 14,72)
18. 30
19. 2
20. 5 bøger
21. de store havdyr og fugle
22. hagl.
23. Tømmer
24. Getsamene have
25. 40 dage
26. En kamel
27. Ja
28. Juleevangeliet
29. Matthæus, Markus, Lukas og Johannes
30. Den lille bibel
31. Lignelser
32. I det nye testamente
33. palmeblade
34. Fisken
35. stene hende
36. Johannes Døberen
37. Han kom riddende på et æsel
38. planter og træer, der gjorde jorden grøn
39. Kain og Abel
40. Hans søn Isak
41. David
42. Græshopper.
43. Havet
44. 39 bøger
45. 27 bøger/skrifter
46. På Golgata (et bjerg udenfor Jerusalem).
47. kirken selv
48. Zarkæus
49. En kæmpehval
50. En tornekrans.

Bilag nr. 7 (Brød)

Hvedekornet (over Johannesevangeliet kap. 12, vers 20-26) Fra Johannes Jørgensen: "Lignelser" (Gyldendal/ 1898).

Der var et hvedekorn, som lå ganske alene mellem to sorte, våde jordknolde. Og det hvedekorn følte sig ganske forfærdelig trist til mode. Mørkt og fugtigt var der, og mørkere og fugtigere blev der, thi dagens tåge samlede sig og blev til strid natteregn. Det var til at fortvivle over.
Det gjorde hvedekornet da også. Og for rigtig at blive ilde tilpas, begyndte det af sin erindring at fremdrage alle slags minder fra bedre dage.

Det tænkte på den tid, da det sad højt til vejrs i det knejsende aks, kærtegnet af solen, vugget af vinden, vel til mode som et barn på sin moders arm. Hele den store, grågrønne hvedemark var fuld af aks og strå, og oppe på den blå himmel sad en strålende sol, og alle lærkerne sang fra gry til aftenrøde. Og når solen gik ned, blev det ikke koldt og vådt som nu, men en blid dug faldt som læskedrik over det solhede korn, og en stor, gylden måne skinnede mildt hen over de modnende marker.

Thi ak! den frygtelige dag kom, da leen sang over markerne og hvæsende skar sig vej gennem kornet. Og høstpigerne fulgte efter med deres river, og kornet blev bundet sammen og læsset på vogne. Hele marken var som en valplads, hvorfra døde og sårede uafbrudt køres bort.
Så kom den endnu frygteligere dag, da plejler dansede mellem det gyldne korn og ramte ubarmhjertigt, som én, der slår i blinde. Og aksene splittedes, de små kornfamilier, der havde været sammen lige fra deres grønne ungdom - og de enkelte korn fløj hver til sin side og sås aldrig mere.
Men i kornsækken havde der dog endnu været selskab. Man lå nok lidt trykket, og det holdt undertiden hårdt at få vejret - men man kunne snakke sammen, man havde lidelsesfæller.
Men nu var det den fuldstændige forladthed, den triste ensomhed, den sikre undergang ... Hvedekornet vidste, at det ikke kunne tåle fugt, det var bleven meget ømfindtligt på det sidste. Det mærkede allerede, hvordan det begyndte at krible og stikke i det yderste lag celler ;.. Og vådere og vådere blev det for hvert øjeblik ... Det kunne ikke vare længe, så ville hele hvedekornet være gennemblødt - og hvad ville der da blive af det?
Næste dag gik harven henover marken, og hvedekornet kom til at ligge i bælgmørke. Jord foroven, jord forneden, jord til alle sider. Og vådt blev der ved at være.

Hvedekornet følte sig meget sygt. Det brød og gærede inden i det, vandet trængte gennem skallen alle vegne, der var ikke et tørt sted mere i kornets indvolde. Det var, som skulle det forgå.
Da sendte det en sidste tanke, en sidste sørgmodig længsel tilbage til sin solskinstid. "Ak, hvorfor," klagede det, "blev jeg til, når det hele skal ende så skrækkeligt? Det var bedre, om jeg aldrig havde kendt solens lys og var bleven skånet for denne elendighed!"

Da talte en stemme til det stakkels, forladte væsen, og stemmen syntes at komme ud af jordens indre.
"Frygt ikke," sagde den, "du skal ikke gå til grunde. Giv trygt og villigt slip på dig selv - og jeg lover dig et bedre jeg. Dø, fordi det er min vilje, og du skal leve." "Hvem er du, som taler?" spurgte hvedekomet og var ganske ærbødig derved, thi det var som at tale til hele jorden, ja til alt, der var til.
"Jeg er den, som skabte dig, og som nu vil genskabe dig," var stemmens svar.
Da overgav det fattige, døende hvedekorn sig i sin skabers vilje - og vidste af intet mere.

En forårsmorgen ganske tidligt på året, stak en grøn spire sit hoved op over den våde jord. Solen skinnede varmt, så jorden dampede derved. Og højt oppe i den blå luft sang utallige lærker.
Hvedekornet - thi dét var den grønne spire - så sig henrykt om. Det var altså virkelig givet tilbage til livet, tilbage til solen og lærkernes sang. Det skulle leve på ny.

Og ikke det alene. Men rundt om på marken så det andre grønne spirer - en hel hær - og det genkendte i dem sine brødre og søstre.

Da gik der en svulmende livsfylde gennem den unge plante, og det var, som måtte den at lutter taknemlighed gro lige op i den lysende himmel og kærtegne den med sine blade.

Og det var, som om den samme taknemmelighedsjubel drev lærkene så højt op, de kunne komme, og jo højere de kom, des klarere og renere sang de.

Og en stemme, som denne gang kom ovenfra, ikke indefra, sagde:
"Uden hvedekornet falder i jorden og dør, bliver det ene. Men dersom det dør, bærer det megen frugt."

Bilag nr. 8 (Halalkød – rent eller urent?)

Nyhedsavisen, 18.06.2008. *Af Nadia Mathiasen nama@avisen.dk*

Tonsvis af halaloksekød sælges i supermarkeder

Adskillige tons halalslagtet oksekød ender hver uge i supermarkedets køledisk, uden at supermarkederne selv er klar over det.

Den bøf, som ender på gaflen i danske hjem, er ofte velsignet af Allah, selv om det er købt i det lokale supermarked. Tonsvis af halalslagtet oksekød ender nemlig hver uge i supermarkeder og hos danske slagtere. Det bekræfter flere slagterier, som Nyhedsavisen har været i kontakt med.

Hos Mogens Nielsen Kreaturslagteri i Herlufmagle på Sjælland slagter man stort set 100 procent halal , oplyser Anne Nielsen, som er datter af Mogens Nielsen, der ejer slagteriet.
»Vi kan sagtens halalslagte noget, uden at det sælges som halal,« siger hun og forklarer, at det er nemmere, da man så ikke skal sortere kødet, når det sælges til halalslagtere.

På Mogens Nielsen Kreaturslagteri slagtes der omkring 130 tons oksekød om ugen. Anne Nielsen vurderer, at omtrent halvdelen sælges som halal, mens resten sælges som almindeligt kød til både supermarkeder og skærehuse, der sælger videre til almindelige slagtere.

Spørgsmål:
Bliver vi som kristne ”snydt” hvis vi køber halalslagtet kød – hvis vi ikke ved det?
Er det forkert at spise halalslagtet kød – hvorfor/hvorfor ikke?
Skal vi som kristne acceptere halalslagtning, være modstandere af det – eller bare ligeglade?
Mener I, at mad kan være urent i religiøs forstand?

Bilag nr. 9 (Suppestenen)

Historien om suppestenen

For lang tid levede en fattig vagabond, der gik rundt med en bylt over skulderen. En dag, hvor han var blevet godt sulten efter flere dage på landevejen, kom han til en lille landsby med små og indfaldne huse. Han bankede på det første hus og blev budt indenfor af en sød og venlig bondekone. Hun serverede ham et glas vand. Den søde bondekone spurgte høfligt til hans ve og vel, og beklagede at hun var så fattig, at det ikke var så meget som en krumme brød, hun kunne undvære. I det hele taget boede der kun fattige folk i landsbyen og vagabonden skulle ikke regne med, at nogen kunne undvære noget.

Nu var bondekonen meget fattig, men hun var også et nysgerrigt gemyt, så hun ville gerne se, hvad vagabonden mon gik rundt med i sin bylt. Hertil svarede vagabonden, at hans bylt rummede hans eneste skat, den helt særlige og magiske suppesten. Bondekonen ville svært gerne se suppestenen og høre, hvad den kunne. Vagabonden pakkede sin bylt ud og viste bondekonen sin store hvide, glinsende suppesten. "Hvordan kan den vel gøre suppe?" spurgte den elskelige, gamle kone. Vagabonden svarede: "Det skal jeg vise dig - men så må jeg have lov til at låne dit ildsted."

Vagabonden tændte op i bondekonens ildsted og fyldte den største og sorteste gryde op med vand. Han satte gryden over og kom den magiske suppesten i. ”Nu skal vi bare vente, så laver suppestenen den mest fantastiske suppe”, sagde vagabonden. Bondekonen kiggede nysgerrigt og forundret på den store gryde. ”Der er en måde, hvor suppen kan blive endnu bedre”, betroede vagabonden hende. Hvis man kommer en høne i, bliver suppen endnu mere mageløs.

Og så hentede bondekonen ham sin eneste høne, der kom af med hoved og fjer og røg samme vej som suppestenen. De andre landbyboere havde set, at der foregik noget i bondekonens hus og snart begyndte de at komme forbi.

Vagabonden fortalte højtideligt om sin magiske suppesten og bønderne kiggede nysgerrigt ned i gryden. Vagabonden fortalte, at suppen kunne blive om muligt endnu bedre, hvis en kunne skaffe et løg og snart løb landbyboerne rundt og hentede vagabonden løg, gulerødder, porrer, krydderurter, flæsk, oksebryst, salt og peber og andet godt.

Alle de gode sager blev givet til vagabonden, som kom det hele op i sin gryde, der nu begyndte at dufte ud over hele byen. Da han var tilfreds med resultatet, blev der dækket op og alle fik i byen fik lov til at smage en portion. Selv tog han den største portion, for det var jo hans suppesten, der havde lavet den dejlige suppe.

Og alle de gode mennesker i byen var enige om, at den suppesten var helt fantastisk, og den ville de gerne købe. Men da de så sig om efter vagabonden for at høre hans pris, var han væk. Og de så aldrig ham eller suppestenen siden.

Spørgsmål til historien:

Hvad handler historien om?

Hvad tror I, er historiens morale?

Er vagabonden en helt i historien? (fx fordi han samler hele landsbyen til et fælles måltid.) Eller en skurk? (fx fordi han snyder landsbyboerne og blandt andet får bondekonen til at slagte hendes eneste høne.)

Bilag nr. 10 (Bibeljeopardy)

Spilleplade og svarark til Bibeljeopardy.

Spilleplade.	Lignelser	Bibelske symboler	Personer i det gamle testamente	Jesus	Påsken
100	Manden, der hjælper en halvdød mand i grøften, men præsterne overser ham	Dyret, der bragte Noah en olivengren.	Han fik 4 stentavler af Gud.	Bønnen Jesus lærte os.	Dagen for korsfæstelsen.
200	Den lille tolder, som Jesus ser i træet.	Brugt ved Jesus død.	Han vandt sin kamp med en stenslynge.	Byen, hvor Jesus blev født.	De blade, man lagde på vejen, da Jesus kom til Jerusalem
300	Tjenerne får udleveret penge, som de skal passe på.	Tegnet for kærligheden	Det regnede på hans båd i 40 dage.	Antallet af disciple.	Han kyssede Jesus på kinden.
400	Tjeneren bliver tilgivet, men kaster en anden i fængsel	De første kristne brugte tegnet for at tilkendegive deres tro overfor hinanden. Tegnet bruges for Jesus	Manden, som Gud udsætter for mange pinsler.	Jesus blev korsfæstet sammen med dem.	Den kriminelle som blev frikendt, mens Jesus blev dømt af Pilatus.
500	De fine takker nej til fest, men de fattige og vanføre kommer i stedet.	Trekant med øje indeni	Isaks 2 tvillinge-sønner.	Jesus sammenlignes ofte med dette dyr.	Haven, hvor de spiste påskemåltidet

Andre ideer til kategorier, du selv kan lave: Personer i ny testamente, Moses, Disciplene, Det gamle testamente, Gud i gamle testamente, Undere, skabelsesberetningen, dyr i biblen.

løsningsark	Lignelser	Bibelske symboler	Personer i det gamle testamente	Jesus	Påsken
100	Den barmhjertige samaritaner (Luk 10, 23-37)	Duen	Moses	Fadervor	Lang fredag
200	Zarkkæus (Luk 19)	Korset	David (1. Samuelsbog, 17….)	Bethelehem	Palmeblade (Matt, 21)
300	De betroede talenter (Matt 25)	Hjerte	Noah (1 Mosesbog)	12	Judas (Matt, 26)
400	Den gældbundne tjener (Matt 18)	Fisken	Job (Jobs bog)	2 røvere	Barrabas (Matt, 27)
500	Det store fest måltid (Luk 14)	Den treenige Gud	Esau og Jakob (1 Mosesbog, 25)	En fisk	Getsamene have. (Matt, 26)

(Bibelhenvisningerne i kursiv er en hjælp, som du kan give børnene, hvis de ikke kan gætte svaret).

Bilag nr.11 (Bibelkrydsord)

Forklaring af bibelkrydsorden (Bibelske personer):

Indkreds de bibelske personer. De findes både lodret, vandret og diagonalt – både fra venstre mod højre og omvendt. Der findes 47 bibelske navne i skemaet, samt:

- Et våben, noget spiseligt, et land, en tilstand, en hustru, et pigenavn, en næse, en forkølelse, en beklædningsgenstand og et spil.

D	A	V	I	D	M	O	S	A	K	U	L	P
A	J	S	K	M	A	R	I	A	M	E	S	I
J	U	D	A	A	R	N	M	N	S	L	R	L
A	D	A	M	T	I	M	O	T	E	U	S	A
M	A	R	T	H	A	N	N	A	T	A	N	T
A	S	A	K	I	M	A	R	K	U	S	U	U
T	I	G	E	A	A	H	E	R	O	D	E	S
T	S	A	A	S	G	L	N	I	P	B	E	M
Æ	K	R	A	D	D	E	O	S	K	A	S	I
U	A	I	E	V	A	L	K	T	R	R	E	K
S	R	M	V	D	L	J	J	U	D	A	S	A
U	I	A	H	I	E	O	E	S	A	B	E	L
J	O	H	A	N	N	E	S	D	Ø	B	E	R
O	T	A	J	A	E	L	U	D	O	A	N	I
B	A	T	S	E	B	A	S	M	O	S	E	S

Løsningsark (Bibelske personer):

3 bogstaver	4 bogstaver	5 bogstaver	6 bogstaver	7 bogstaver	8 bogstaver	13 el. 14 bogstaver	Andet
Asa Eva Gad Job Kam Set Sem Lea Lot Noa Rut Dan	Abel Adam Dina Enok Isak Joel Juda Kain Mika Sara Saul	Simon Amnon David Hanna Jahve Jesus Jonas Judas Lukas Maria Mikal Moses Urtas Natan	Markus Martha	Batseba Herodes Kristus Mattæus Pilatus Mathias Barabas	Timoteus	**13:** Johannes Døber Judas Iskariot **14:** Maria Magdelene	Et våben: Sabel Spiseligt: Ris Et Land: Irak Tilstand: Alene Hustru: Kone Pigenavn: Kamma Forkølelse: Snue Tøj: Hat Spil: Ludo

Bilag nr. 12 (Tips en 13´er)

Tipskupon og svar.

Her finder du tipskuponerne, samt de korrekte svar. Tag kopier af kuponen og udlevér en til hvert barn.

Spørgsmål	1	X	2
1) Hvor mange bud stod der på de stentavler, som Moses hentede på bjerget?	8	11	10
2) Hvor var det, at Jesus gik på vandet?	Jordan	Genezaret Sø	Dødehavet
3) I hvilken flod blev Moses sat ud i en sivkurv?	Nilen	Jordan	Ganges
4) I hvilket evangelium står det juleevangelium, som vi hører i kirken til jul?	Matthæus	Lukas	Johannes
5) I hvilken by blev Jesus født?	Bethelem	Bethesda	Jerusalem
6) Hvad kalder man de historier, hvor Jesus f. eks vækker døde til live igen?	Vidundere	Myter	Undere
7) Hvad hedder de brød, som vi får til nadver i kirken?	Oklatter	Oblater	Oblatter
8) Hvad havde duen med tilbage i næbbet, da Noah opdager, at stormfloden er slut?	En olivenkvist	En pilekvist	En kaktuskvist
9) Hvor mange disciple har Jesus i det nye testamente?	11	14	12
10) Hvad skete der på den 6. dag, da Gud skabte verden?	Jordens dyr og Eva	Jordens dyr og Adam	Jordens dyr og havets fisk
11) Hvad hedder lignelsen om arbejderne, der får forskellig løn	Arbejderne i vingården	Arbejderne i roemarken	Arbejderne i olivengården
12) Hvor mange gange nåede Peter at fornægte Jesus inden hanen galede?	4	3	2
13)Hvilken profession havde Josef, Jesu far?	Snedker	Smed	Tømmer

Svar:
1: 2 - 10
2: X- Genezaret Sø
3: 1: Nilen
4: X: Lukas
5: 1: Bethelehem
6: 2: Undere
7: X: Oblatter
8: 1: Olivenkvist
9: 2: 12
10:X: Jordens dyr og Adam
11: 1: Arbejderne i vingården
12: X: 3
13: 2: Tømmer

Tipskupon (Diskussion)

Lad dem udfylde kuponen og snak herefter om de enkelte spørgsmål og hvilke svar de unge har givet til dem og hvorfor netop disse svar. Ved hvert spørgsmål er der tre muligheder 1, X og 2.

1 og 2 er forskellige påstande, mens X er ventilen, der kan bruges, hvis 1 eller 2 ikke dækker ens holdning.

	1	X	2
1: Hvad skete der første påskemorgen?	Jeg tror, at Jesus stod op fra de døde	Andet: (skriv ned)	Jeg tror, at der var nogle, der fjernede Jesus lig fra graven, så skriften skulle gå i opfyldelse
2: Hvad er den største højtid for dig?	Julen er vigtigst for mig	Andet: (Skriv ned)	Påsken er vigtigst for mig
3: Hvad betyder biblen for dig?	For mig er biblen Guds ord, og man kan ikke stille spørgsmålstegn ved den – derfor skal man følge budene i biblen	Andet: (Skriv ned)	Biblen er en religiøs bog, som man godt kan stille spørgsmålstegn ved.
4: Hvem er Gud?	Jeg tror ikke, at der er en Gud som står bag skabelsen af jorden. Gud er opfundet af kristendommen, men han findes ikke.	Andet (skriv ned):	Jeg tror, at Gud er verdens skaber og som holder af alle.
5: Hvad er helligånden?	Jeg mener, at Helligånden er Guds ånd på jorden, der er mellem os mennesker – det er Guds måde at være blandt os i dag.	Andet (Skriv ned):	Jeg tror, at Helligånden kan bruges til at forklare ting mellem himmel og jord, der ikke ellers kan forklares, men den behøver derfor ikke være specielt hellig.
6: Hvem er Jesus	Jeg tror, at Jesus er Guds søn, der kunne helbrede sygdom og lidelse + han forkyndte evangeliet. Jesus var Gud, der blev menneske på jorden	Andet (Skriv ned):	Jeg tror, at Jesus var et specielt menneske, der levede for knap 2000 år siden. Han kunne gøre ting og se ting, som ingen andre kunne se. Han var en oprører mod samfundsnormen med sin forkyndelse om næstekærlighed.
7: Skal man kunne trosbekendelse som FDF leder – og tro på den?	Jeg mener, at ikke det er nødvendigt, at man kan trosbekendelsen.	Andet (skriv ned):	Jeg mener, at man skal kunne trosbekendelsen som FDF leder – trosbekendelsen sammenfatter den kristne tro.
8: Hvor komme Fadervor fra?	Jeg mener, at bønnen blev opfundet af biskopper og præster, som en bøn, der skulle alt det vi kristne skal bede for i en bøn.	Andet (skriv ned):	Jesus gav os Fadervor og den står i biblen.
9: Skal man kunne tro på og følge de 10 bud som kristen?	Jeg mener ikke, at det er nødvendigt at man kan de 10 bud og overholder dem.	Andet (skriv ned):	Jeg mener, at det er vigtigt, at man kan og overholder budene. De står i biblen.
10: Hvad betyder nadveren?	Jeg tror, at nadveren er et mindemåltid for Jesus, hvor vi kan være sammen med ham igen.	Andet (skriv ned):	Jeg tror ikke, at nadveren er noget specielt ift. gudstjenestens andre dele.
11: Er dåben vigtig?	Jeg tror, at man skal være døbt for at være kristen – i dåben bliver man en del af fællesskabet	Andet (skriv ned):	Jeg tror, at det ikke er nødvendigt at være døbt for at være kristen.
12: Er det nødvendigt med en prædiken i gudstjenesten?	Jeg mener ikke, det er nødvendigt med en prædiken – den bliver ofte for lang og kedelig	Andet (skriv ned):	Jeg mener, at det er nødvendigt med en prædiken i gudstjenesten.
13: Tror du på Jomfrufødsler	Jeg tror, at Maria var jomfru, da ærkeenglen Gabriel viste sig for hende.	Andet (skriv ned):	Jeg tror ikke på jomfrufødsler og mener ikke, at det er vigtigt for historien om Jesus kristus.

Diskussionsspørgsmål, som lederen kan stille til de enkelte spørgsmålssvar:

1. Tror i på kødets opstandelse?
2. Er det vigtigt at være enige om højtidernes værdi/betydning?
3.Kan vi bruge biblen, som vi har lyst til i dag og være kristne efter behov?
4.Hvis Gud er god — hvorfor er der så ondskab, lidelse og smerte i verden?
5.
6. Er det vigtigt at få defineret Jesus helt præcist ift. at kunne være kristen?
7. kan du trosbekendelsen? kan du gøre rede for hvad trosbekendelsens led betyder?
8. Er det nok at bede den til forkyndelse i FDF? Må man selv finde på bønner, og hvordan gør man det?
9. Kan vi overføre de 10 bud til den verden vi lever i idag eller skal vi ”genopfinde” dem, hvis de overhovedet er vigtige at have?
10. Skal man tro for at kunne gå til nadvers? Kan alle gå til alters — også puslinge og tumlinge?
11. Er det ok først at blive døbt, når man er voksen eller skal man helst bekende sin tro som barn?
12. Er det nødvendigt med en prædiken i gudstjenesten?
13. Hvis Maria levede i dag, tror I så, at hun havde haft en jomfrufødsel? - har samtiden noget at sige ift. hvordan biblen er skrevet eller er det den fulde sandhed, som står i biblen?

Bilag nr. 13 (Tændstikspil)

Spørgsmål:

Pilte - væbner:

- en række spørgsmål, hvor børnene skal vurdere sandhedsværdien i dem.

1) Jesus gik på vandet, fordi han synes det var sjovt?
2) Moses hentede stentavlerne på bjerget – faktisk skrev han dem også selv!
3) Judas, der kyssede Jesus, fik en masse penge ud af det og levede lykkeligt til sine dages ende.
4) Den lamme mand kom ind i huset, hvor Jesus var ved at blive hejst ned gennem taget.
5) Det var Evas skyld, at hende og Adam ikke kunne blive i paradiset, fordi hun tog et æble.
6) Det var duen, som opdagede land for Noah, da den kom med en olivenkvist i munden.
7) David vandt en kamp mod en kæmpe mand, der hedder Goliat, ved at kaste en sten med sin slangebøsse.
8) Det var de 3 visemænd, som opdagede stjernen over Bethlehem den nat, da Jesus blev født.
9) Jesus var en tryllekunster – han kunne jo trylle 5 fisk og 2 brød om til mad til flere tusinde mennesker.
10) I nadveren spiser vi brød og vin for at få tilgivelse fra Gud.
11) Lyset var det første som Gud skabte, da han skabte jorden, fordi lys er nødvendigt for at alt andet kan leve
12) Da Jesus blev født, blev han udråbt som konge, men det ville Jesus ikke – han ville hellere være tømmer som sin far.
13) Gud er en gammel mand med hvidt skæg, der bor på en sky.
14) Til dåben siger det lille barns forældre ja til troen på gud for det lille barn.
15) Når nogen dør, kommer de ind i himmelen.

Find selv på flere spørgsmål til legen.

Seniorvæbner – senior:

- en række udsagn, som de skal tage stilling til, om de er enige eller uenige i…

1. ”Der er noget sandt i alle religioner…”
2. ”Religionen skal væk fra det offentlige rum…”
3. ”Det er ikke vigtigt, om Jesus rent faktisk gik på vandet…”
4. ”Alt hvad der står i Bibelen er sandt…”
5. ”Min tro er min egen sag…”
6. ”Kirken har for meget magt…”
7. ”Højmessen ser anderledes ud om 20 år…”
8. ”Det er let nok at forstå, hvad præsten siger…”
9. ”Stat og kirke bør løsrives fra hinanden…”
10. ”Tvivlen er en del af troen…”
11. ”Mænd er bedre til at forkynde evangeliet end kvinder…”
12. ”Der bør være flere unge med i menighedsrådene…”
13. ”Der er en mening med alt det der sker i mit liv…”
14. ”Kristendommen har svar på alt…”
15. ”Folkekirken er en god ramme omkring mit trosliv…”

Bilag nr. 14 (Vendespil).
Tag kopi af billederne og klip dem herefter ud. (Find eventuelt selv flere motiver).

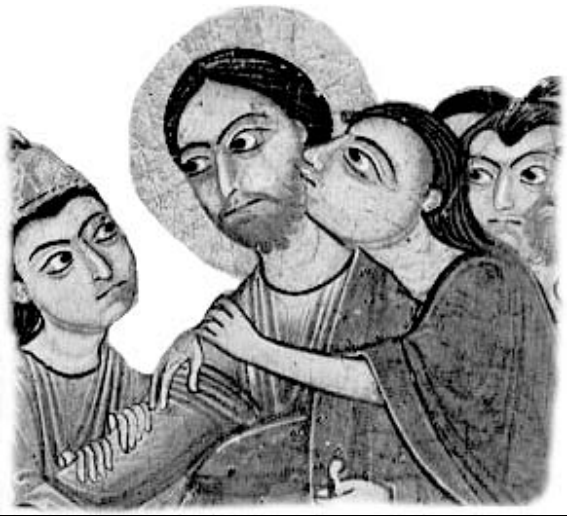

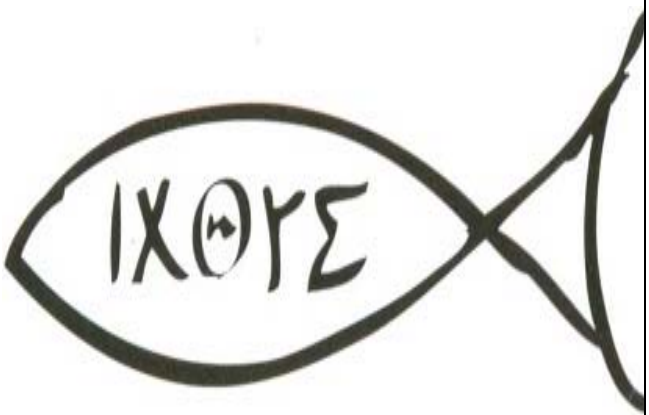

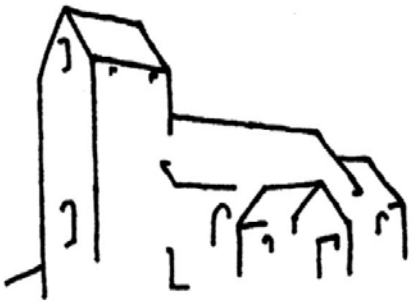

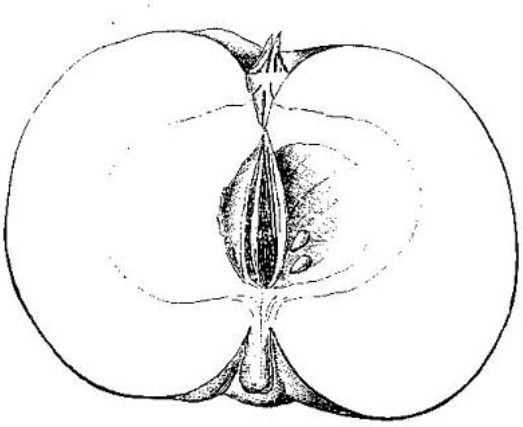

Fig. 449.
Mikkel Peders Æble.

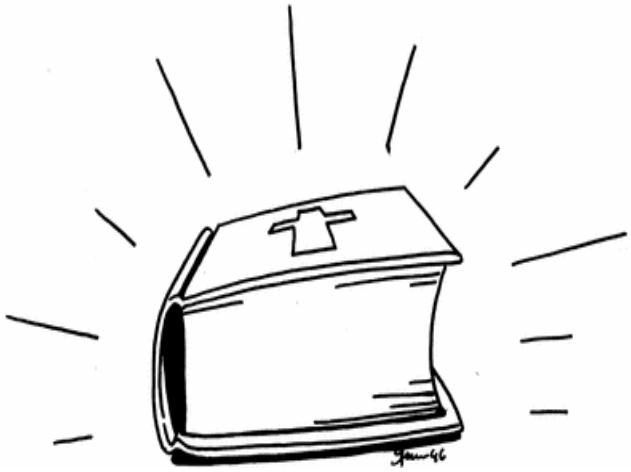

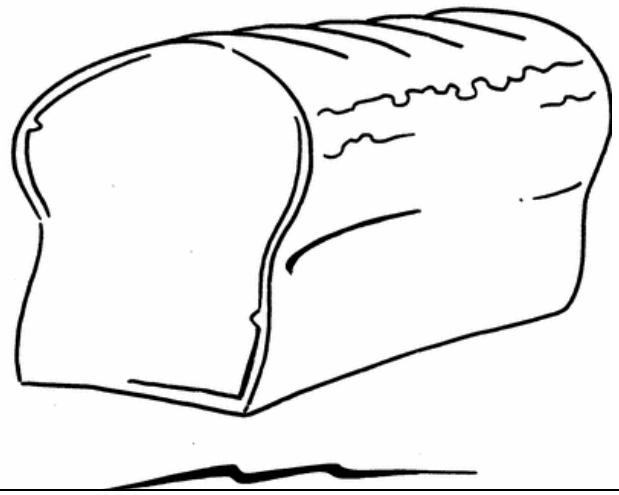

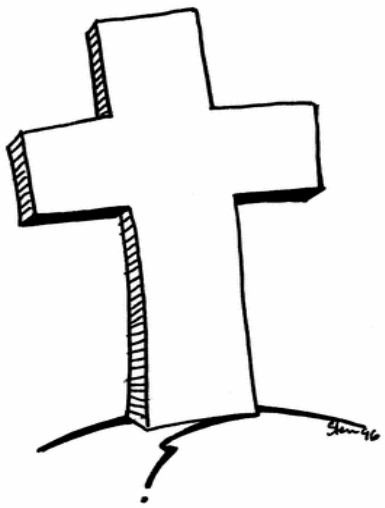

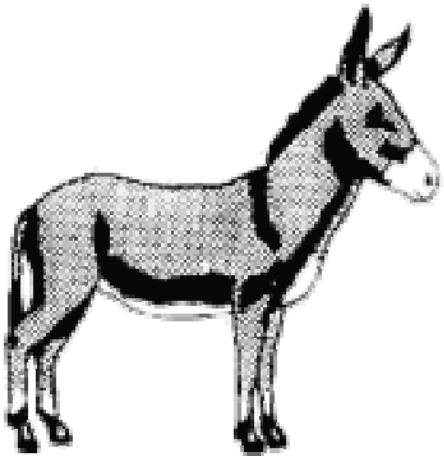

	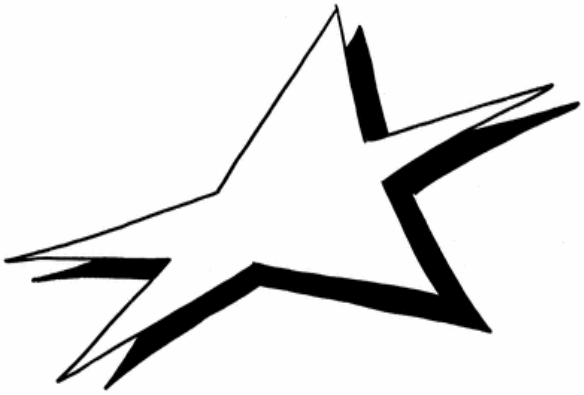

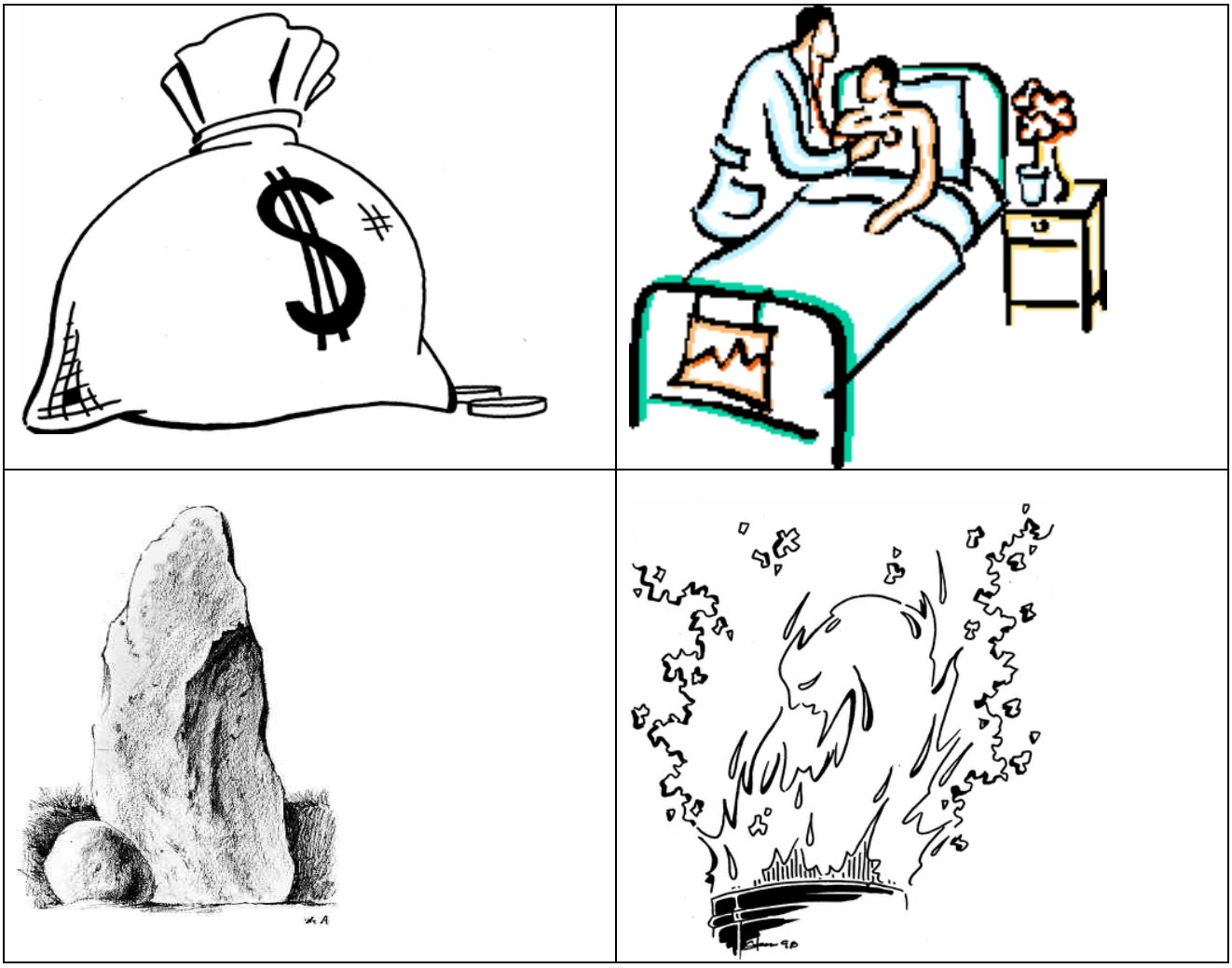

Bilag nr. 15 (Det vildfarne får)

Skibbrud – tilvalg og fravalg af…..mennesker.

Dette er en lille etisk dilemmaleg, der handler om at træffe valg. Kan vi udvælge nogle og undlade at udvælge andre? Gør Gud det med os mennesker eller har han plads til os alle? Gennemspil casen med de unge. Når legen er slut, læses bibelteksten op. Snak om, hvad teksten vil sige os.

Case:
Vi er tilsyneladende de eneste overlevne fra et skibbrud. Vi har reddet os ombord på en redningsflåde, flydende på Atlanterhavet. På nuværende tidspunkt har vi ingen formodning om vores position. Efter et par dage får vi kontakt med en anden redningsbåd. Den fremmede redningsbåd har fået så alvorlige skader, at den uafværgeligt vil synke i løbet af 20 minutter. Skulle de overleve længe nok i det hajfyldte farvand, vil udmattelse og nedkøling tage deres liv. Vi kan imidlertid hjælpe. Vi har ekstra plads og forsyninger.
Beregninger viser desværre, at vi kun har plads til otte ekstra passagererne og det endda med rationering og begrænset sødygtighed. Men der er tolv passagerer i den fremmede redningsbåd. Skal vi hjælpe? Hvem af de tolv andre skal vi tager over i vores redningsbåd?
I får nu en liste over de tolv passagerer fra den fremmede redningsbåd:
- -
Gruppen opdeles nu i mindre grupper af 3-4 personer. De har 19 minutter til at udarbejde en liste, der rummer de 8 personer, som gruppen vælger.

Passagerliste:
Carl von Monzov, 61 år, pensioneret oberst, artilleriet
Mads Olsen, 32 år, bygningsingeniør
Ole Jastrau, 27 år, journalist ved Ekstra Bladet
Jeanette Hansen, 24 år, striptease danserinde
Mohammed Reza Hassan, 30 år, arbejdsløs
Annemarie Hassan, 28 år, folkeskolelærer
Haleh Hassan, 1 år
Adam Jørgensen; 36 år, hospitalslæge, kirurgisk afd.
Anne Birgitte Jørgensen, 34 år, operationssygeplejerske
Terese Jørgensen, 2 år
Børge Larsen, 48 år, invalidepensionist, AIDS-patient
Dorthe Kisbye, 22 år, biologistuderende (stud agro.)., gravid i 5. md.

Sammenfatning i plenum, når de 19 min. er gået (Spørgsmål (opdelt evt. gruppen som antallet af ledere):
• Er der nogen, der har mere „ret“ end andre? - Har et etårs barn mere ret til livet end en 61-årig?
• Hvad betyder valget for mig / os?
• Hvad vælger vi / hvad vælger vi fra? – kan vi undlade at tage alle med?
• Skal mine interesser medtænkes?
• Hvordan meddele resultatet?
• Kan man bede dem selv vælge? (vil der opstå panik?)
• Kan vi som kristne i forhold til vores tro tillade os at vælge mennesker fra?
• Kan man efterleve det kristne ideal?
• Er man som kristen i kraft af sin tro bevidste om, ikke at vælge mennesker fra?

Læs bibelteksten:
- Snak om, hvad bonden (Gud) gør i fortællingen?
- Lader Gud nogen i stikken eller er vi alle lige vigtige for ham?
- Kan vi mennesker tillade os at lade nogen i stikken eller bør vi også sikre alle 100?

Bøn
Kære Gud, jeg er så forvirret.
Hvad forventes der af mig? Hvad forventer jeg af mig selv?
Jeg prøver at rive mig løs, men vender skræmt tilbage.
Kære Gud, jeg beder dig om at gå med mig, når jeg går.
Drømme, ambitioner, skuffelser, et virvar af følelser.
Hvem er jeg, og har jeg en fremtid?
Kære Gud, hjælp mig til at tro på, at jeg er dit barn, og at du aldrig svigter mig.
Fadervor….

Bilag nr. 16 (CoExist - Korset)

Coexist

Andagten tager udgangspunkt i det spændte forhold, som verden oplever i dag mellem kristne og muslimer i forskellige dele af verden. Andagten handler om forsoning, hvordan vi kan mødes og komme fredeligt videre i fremtiden.

Sameksistens – coexist!

Sang: M & L nr. 25, (”Menneske din egen magt”)

Start med at snakke om, hvordan de unge oplever de ting, som sker mellem muslimer og kristne rundt om i verden (Muhammedkrisen for år tilbage, problemerne mellem Palæstina og Israel eller måske bare mellem grupper i lokalsamfundet). Påvirker det de unge – bliver de bange for ”de andre” eller vrede?

V**is COEXIST billedet:**

COEXISTENCE

Fakta til lederne: *Billedet består af symbolerne fra de tre monoteistiske religioner: muslimernes halvmåne, jødernes Davidsstjerne og det kristne kors.*

De tre religioner der har meget til fælles, troen på den ene Gud og mange af fortællingerne i det gamle testamente, de er opstået i det samme område og har den samme stamfar - Abraham.

Spørgsmål til billedet:

Hvad betyder coexist? (sameksistens). Hvad betyder månen, stjernen og korset?

Læs: Månen og stjernen. Tænk at have fundet på dem som symboler for en religion. Der er vel ikke noget der synes smukkere og mere fuldendt.

Men hvad gik der lige galt for de kristne – et kors? Hvad tænkte de på? To planker banket sammen med søm? Et henrettelsesinstrument? Det vinder altså ingen reklamepriser. Det må være en "ommer." Hvorfor fik vi ikke en stjerne, en sol eller en måne? Hvorfor skulle vi have korset?

Hvorfor et kors? hvorfor i alverden skulle Gud dø på korset? Hvad er det for en Gud, der lader sig ydmyge og hænge med benene dalrende på et kors blandt røvere og forbrydere?

Korset siger utroligt meget om Gud. Det er en Gud, der træder ud af sin himmel, ud af lænestolen hvor han med overblik har kunnet betragte alt. Han træder ud af det sikre for at tage bolig i det fremmede, for at gå i dialog med mennesker.

Det er en Gud, der går så langt som at give sit eget liv, for at vise hvor langt hans kærlighed rækker. Den kærlighed, Gud sætter som overskrift, er ikke en kærlighed, der trækker streger og sætter skel.

Den Gud Jesus forkynder os, er en Gud, der vil, at vi skal leve sammen så forskellige, som vi er. Vi skal ikke løbe rundt og dele folk op i rigtige og forkerte. Det er værd at huske, når vi modtager en SMS, der forsøger at gøre nogle til syndebukke eller udråbe andre til fjender.

Korset siger det sammen som billedet: coexist.

Korset er et evangelium, et glædeligt budskab om, at Gud går så langt som døden for at vise sin kærlighed og vilje til at forsone sig med os mennesker og han vil, at vi skal gøre det samme. Gud strakte i Jesus hånden ud af sin himmel for at give os mennesker sin hånd, på samme måde vil Gud, at vi skal strække hånden ud til de, der bliver kaldt fremmede.

Ingen fremtid uden forsoning, ingen fremtid uden dialog

→ Bøn af Frans af Assisis

Herre, gør mig til et redskab for din fred:
Lad mig bringe kærlighed, hvor hadet råder
Lad mig bringe tilgivelse, hvor uret er begået
Lad mig bringe enighed, hvor uenighed råder
Lad mig bringe tro, hvor tvivlen råder
Lad mig bringe sandhed, hvor vildfarelse råder
Lad mig bringe håb, hvor fortvivlelse råder
Lad mig bringe glæde, hvor bedrøvelse råder
Lad mig bringe lys, hvor mørket råder .
Herre, lær mig at søge:
At trøste mere end at blive trøstet
At forstå mere end at blive forstået
At elske mere end at blive elsket.

For:
Det er ved at give,
at man modtager
Det er ved at tilgive,
at man får tilgivelse
Det er ved at dø,
at man opstår til evigt liv.
Fadervor……..

Bilag nr. 17 (Lyset som symbol).

Eventyret om lyset.

Der var engang en konge, der havde tre sønner. Kongen var ved at være en gammel mand og tænkte derfor dag og nat på, hvem af hans sønner, der ville være den bedste konge efter ham. Efter endnu en søvnløs nat, stod solen op og slottet begyndte at vågne. Da fandt kongen endelig på råd.

Han kaldte strakt på sine tre sønner og sagde til dem: ”Her, mine gode sønner, får I hver fem sølvmønter. Den af jer, der inden solen går ned, kan fylde slottes store lade op ved hjælp af disse fem mønter, skal være min efterfølger”.

Sønnerne fik sølvmønterne og begav sig af sted for at finde noget, der kunne fylde hele laden.

Den ældste søn begav sig mod nord og kom på sin vej forbi en sukkermølle. Bønderne bragte de nyhøstede sukkerrør til møllen, hvor al sukkersaft blev presset ud. Bag møllen lå bjerge af brugte sukkerrør, hvor kun de værdiløse stikke var tilbage. Den ældste søn fik lov til a tage alle de brugte rør, han havde lyst til, og han brugte de fem sølvmønter på at leje kærrer trukket af arbejdsheste til at køre rørene hjem til slottet.

Hjemme på slottet fyldte han hurtigt den store lade, og kaldte på sin far. ”Se far”, sagde han, ”Nu er laden fuld, giv mig bare kongetitlen med det samme”.

”Vent lidt”, sagde den gamle konge. ”Tøm laden igen, så vi kan se, hvad dine brødre bringer”.

Den anden bror var vandret mod vest i sin søgen, Han kom snart til en kokosplantage, hvor de høje palmer strakte sig langt mod himlen. Plantageejeren var netop i gang med at høste kokosnødderne, og de tomme kokosskaller lå overalt. Skallerne kunne ikke bruges til andet end brændsel, så for de fem sølvmønter fik den mellemste søn lov til at tage alle de skaller, han ville.

Han skyndte sig hjem til sin far med skallerne og fyldte laden op. ”Se far”, sagde han, ”Jeg har fået en hel lade fuld af skaller for sølvmønter. Gør mig til konge efter dig”.

”Vent lidt”, sagde den gamle konge, ”Tøm laden igen, og lad os se, hvad din lillebror bringer”.

Da solen stod lavt på himlen, og dagen var ved dens afslutning, dukkede den yngste søn op. Han kom tomhændet og uden et følge af lastede vogne. De to brødre hånede ham, og sagde til deres far: ”Se selv, vores nytteløse bror har spildt en hel dag uden at komme hjem med det mindste”.

Den yngste søn bad da om at blive lukket ind i laden. Da de alle stod i det store mørke rum, der rungede af tomhed, tog den yngste søn hånden ned i lommen og fiskede et stearinlys op. Han stillede lyset på gulvet, tændte det, og snart fik ilden fat i vægen og det varme lys spredte sig ud i den yderste krog af laden. Således blev det klart for kongen, hvem af hans sønner, det ville regere landet bedst. Han sagde til sin yngste søn; ” I stedet for at fylde laden op med ubrugelige sukkerrør og kokosskaller, har du fyldt den med lys, som er lige netop det, alle mennesker har allermest brug for. Du skal være konge efter mig”.

Bilag nr. 18 (Ingen er ens – Gud elsker alle).

Se på listen over personer fra Bibelen, som Gud kunne bruge. Hvem var de egentlig? Var de perfekte, gode og smukke? Prøv at se om I kan kombinere tallene og bogstaverne, så udsagnene passer med personerne.

Personerne:

1. Moses var ikke god til at tale. Han .....
2. Elisabeth fik en lille dreng, selvom hun var mange år, og andre syntes, hun var alt for .....
3. Zakæus kunne ikke se Jesus, fordi andre folk var så høje. Han var .....
4. Noa dyrkede vin, da han kom ud af arken, og engang drak han sig meget ....
5. Samson var en mand, men alligevel havde han ....
6. De vise mænd kom fra ....
7. Patriarken Jakob havde en tvillingebror, som han ....
8. Esau var Jakobs bror. Hans hår var ....
9. Peter turde ikke følges med Jesus, da han blev taget til fange. Peter var .....
10. Jesus ville gerne fortælle Marthas søster, Maria, om Gud, selvom Martha fra sur, fordi hun selv måtte ordne alt maden. Martha syntes, Maria var .....

Det siges der om dem:

A. langt hår
B. rødt
C. lille
D. bange
E. doven
F. gammel
G. fuld
H. stammede
I. snød
J. andre lande

Alle navnene på listen, er personer, som på en eller anden måde var anderledes end andre mennesker på deres tid: Moses, Elisabeth, Zakæus, Noa, Samson, De vise mænd, Jakob, Esau, Peter, Maria.
For Gud havde de alle sammen værdi og var alle lige værdige til Guds kærlighed; også dem, som opførte sig fejt eller så mærkelige ude.

Bilag nr. 19 (You are Beautiful – sang af Christina Aquilera).

Christina Aquilera "Beautiful".

Spoken:
Don't look at me

Every day is so wonderful
And suddenly, I saw debris
Now and then, I get insecure
From all the pain, I'm so ashamed

I am beautiful no matter what they say
Words can't bring me down
I am beautiful in every single way
Yes, words can't bring me down
So don't you bring me down today

To all your friends, you're delirious
So consumed in all your doom
Trying hard to fill the emptiness
The piece is gone left the puzzle undone
That's the way it is

You are beautiful no matter what they say
Words can't bring you down
You are beautiful in every single way
Yes, words can't bring you down
Don't you bring me down today...

No matter what we do
(no matter what we do)
No matter what they say
(no matter what they say)
When the sun is shining through
Then the clouds won't stay

And everywhere we go
(everywhere we go)
The sun won't always shine
(sun won't always shine)
But tomorrow will find a way
All the other times

'cause we are beautiful no matter what they say
Yes, words won't bring us down, oh no
We are beautiful in every single way
Yes, words can't bring us down
Don't you bring me down today

Don't you bring me down today
Don't you bring me down today

Kort refleksion over teksten:

Det denne sang vil fortælle os er altså, at vi er smukke, lige meget, hvad andre mennesker siger. Ofte føler vi nok det stik modsatte. Hvem drømmer ikke om at være perfekt på alle måder? Slippe af med alle bumserne, smide et par kilo, have råd til de fedeste bukser, være ligeså sjov som drengene fra Angora og komme med i stjerne for en aften. Vi kan altid finde et eller andet ved os selv, vi ikke bryder os særlig meget om, og ofte også ved de andre. Men sangen fortæller os, at uanset hvad andre mennesker måtte sige til os, og uanset hvor kiksede vi selv føler os, så er vi smukke. Smukke som de mennesker vi er inderst inde. Ligesom Jesus besøgte Zakæus og ønskede at have noget med ham at gøre, vil han også have noget med dig at gøre i dag. Guds hånd er størrelse XXXL og rummer alle mennesker. Uanset om vi måske ikke ser brandgodt ud på ydersiden, og selvom vi nogle gange render rundt og gør noget dumt.

Spørgsmål til sangen:
- Vi kender alle sammen følelsen af, at vi ikke er gode nok og vi ville ønske, at vi var perfekte. Hvad forsøger Christina Aquilera at fortælle os i sangen?
- Snak om, hvilke mennesker der minder om Zakæus. Hvilke grupper af mennesker bryder vi os måske ikke om i dag?
- Er det ok at dømme nogle mennesker ude? – og hvorfor tror i, at vi mennesker behandler hinanden sådan? - er vi bange for selv at blive dømt ude?
- Hvad vil det sige at være smuk? Hvad skal der til, for at vi bliver tilfredse med os selv?
- Tror I, Gud ønsker at have noget med alle mennesker at gøre i dag?

Materialet er udgivet af FDF, Rysensteensgade 3, 1564 København V.

Materialet er udarbejdet af FDFs Kristendomsudvalg 2009:

Jacob Zakarias Larsen, Maiken Løsmar, Søren Axelsen og Jens Maibom Pedersen

FDF

VANDET MÅ
IKKE
BETRÆDES

CUSTODIA
ROME
GO HOME

כתשר
כתשר
LÆS
GLIMT
GARDE
ROBE
MASSAGE
OG
SAUNA
UDGANG
LIV-
REDDER
KL.10-16
NETTO

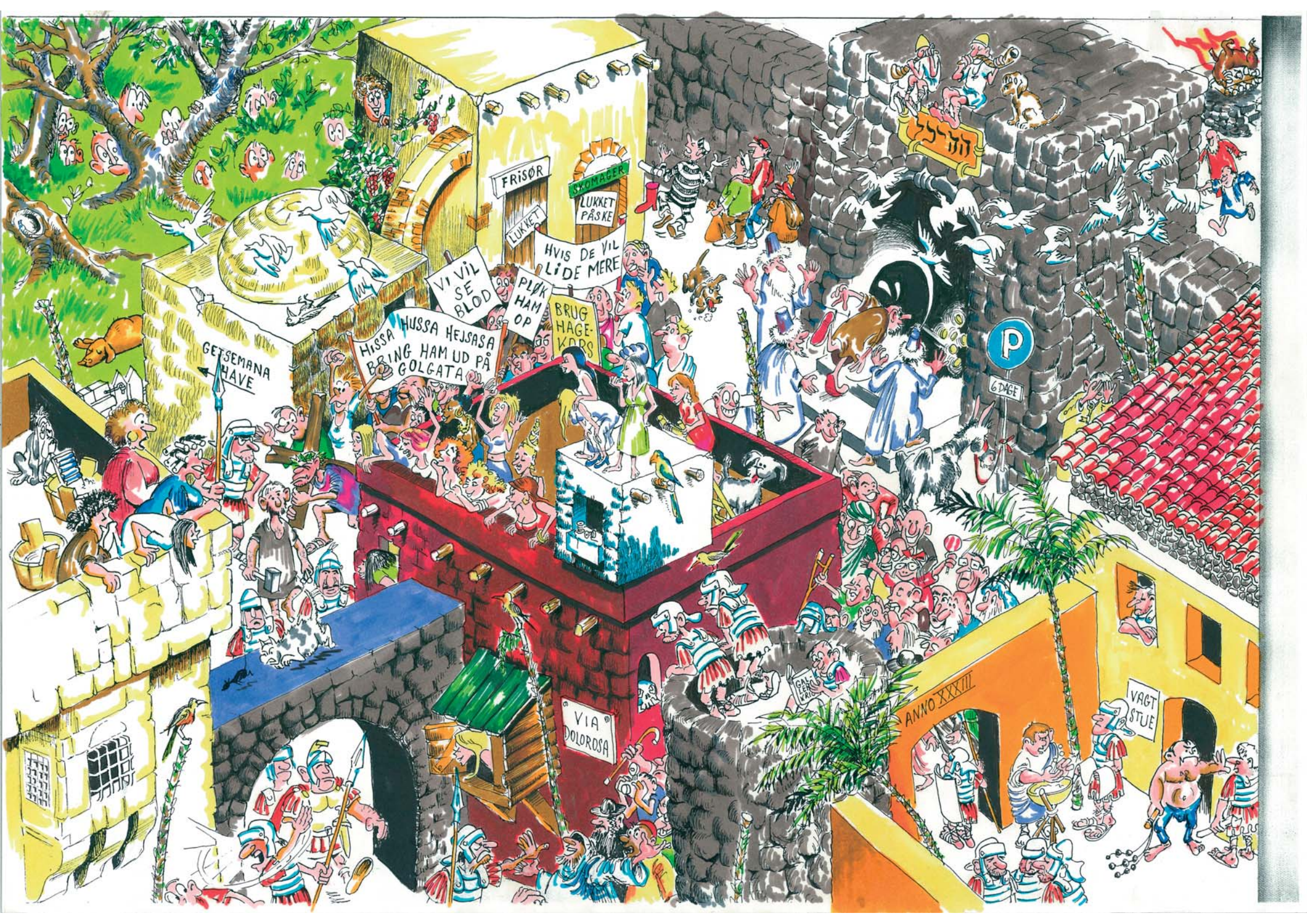
FRISØR
LUKKET
SKOMAGER
LUKKET PÅSKE
HVIS DE VIL LIDE MERE
VI VIL SE BLOD
PLUK HAM OP
BRUG HAGE-KORS
HISSA HUSSA HEJSASA
BRING HAM UD PÅ GOLGATA
GETSEMANA HAVE
VIA DOLOROSA
הדרל
P
6 DAGE
ANNO XXXIII
VAGT STUE

BIBLER
PR METER 2 DRAKMER
SONOFRE
BRÆNDOFRE
KL 10⁰⁰-16⁰⁰
DRIKOFRE
BETALING FORUD
KOBBER SLANGER
GIVEN SKÆRV GERNE DIN SIDSTE
VEKSLING
EXCHANGE 7-
CAMBIO 9-
GE[illegible]SEL 5-
GULD KALVE
SOUVENIRBOD
KRÆMMER HUSET
STEN FRA 1. TEMPEL
STYKKER AF TEMPLETS FORHÆNG
GRÆD HJEMME STEN FRA GRÆDEMUREN
TEMPEL BLOK
CREDIT CARD
TEMPELVAGTEN
SLAGTOFRE
25 DINARER
SE KONG SALOMONS „KOBBERHAVET" 5 DINARER
VAND FRA KOBBERHAVET
LØFTE OFRE
HVERDAGE 10-14
GRÆDEMUREN OM HJØRNET
OMSKÆRELSE
3 DINARE

PENSION
HOTEL
VÆRELSER UDLEJES
PIZZERIA
HOTEL DAVID
HOTEL BETHLEHEM
INDSKRIV-NINGS-KONTOR
HOTEL
OASEN
CAFÉ
HERBERG
10-16
בית לחם
HOTEL
HER FØDTES KONG DAVID

MEN HVAD HEDDER DET SÅ I 2. PERSON FLERTAL FØR NUTID PASSIV KONJUNKTIV ?

RESTAURANT
OMSKÄRNE
KONTROLL
VIA DOLOROSA